Sfântul cuvios Antipa (Atonitul) de la Calapodeşti (1816 – 1882)

(10 ianuarie)

Sfântul cuviosul părintele nostru Antipa Atonitul de la Calapodeşti s-a născut în anul 1816 în comuna Calapodeşti, judeţul Bacău. S-a nevoit în viaţa călugărească vreme de 46 de ani, dobândind darul rugăciunii neîncetate, al povăţuirii duhovniceşti şi pe cel al facerii de minuni. A adormit cu pace în anul 1882. Biserica Ortodoxă Română îl prăznuieşte pe 10 ianuarie, data mutării lui la Domnul.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 3
Slujba cuviosului părinte Antipa de la Calapodeşti 5
Canonul Sfântului cuvios părinte Antipa 31
Acatistul Sfântului Antipa de la Calapodeşti 41
Imnografie 51

Vieţile Sfinţilor - Cuviosul Antipa Atonitul de la Calapodeşti – Moldova 55
Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti – Viaţa şi nevoinţele 58
Sfinţii ocrotitori ai Moldovei - Viaţa Sfântului cuvios Antipa de la Calapodeşti 66
Sfântul Antipa de la Calapodești - drumul spre sfințenie 69
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul ierarh Grigorie, episcopul Nyssei; Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti 70
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul ierarh Grigorie, episcopul Nyssei; Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti 72
Sfântul Antipa Athonitul - singurul călugăr athonit român trecut în rândul sfinţilor 78
Sfântul Antipa de la Calapodeşti - Floarea înmiresmată a pustiei 81
Sfântul Antipa de la Calapodeşti, înstrăinatul de lume 92
Ionuț-Daniel Barbu - Cuviosul Antipa, românul din Valaamul Rusiei 97
Silviu Dascălu - Pomenirea Sfântului Antipa din Calapodești la Roman 102
Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti - Sfinte moaşte 104
Maria Burlă - Întâlnirea sfinților la Mănăstirea Frumoasa 115
Mănăstirea Sfântul Antipa de la Calapodeşti 119
Mănăstirea Valaam, Rusia 125
Cuviosul Antipa - românul de la Valaam 141
Sfântul Antipa de la Calapodeşti / Mănăstirea Valaam 144
Mănăstirea Suruceni, din Basarabia – Minuni venite din credinţă 151
Nicolae Pintilie - Acasă la Sfântul Antipa 161
(Foto) Biserica Mănăstirii Calapodești 163
Pr. Silviu Cluci - Catedrala „Schimbarea la Faţă a Mântuitorului” şi incinta Mănăstirii Valaam 174
Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Valaam - Athosul Nordului 176
Pr. Silviu Cluci - Schitul tuturor Sfinţilor - Valaam 179
Pr. Silviu Cluci - Schitul Prodromu - Aşezăminte româneşti din Muntele Athos 182
Biserica în care a fost botezat Sfântul Antipa de la Calapodești 186
Icoane 191

Evanghelia şi Apostolul zilei

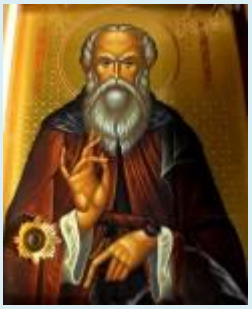

Evanghelia

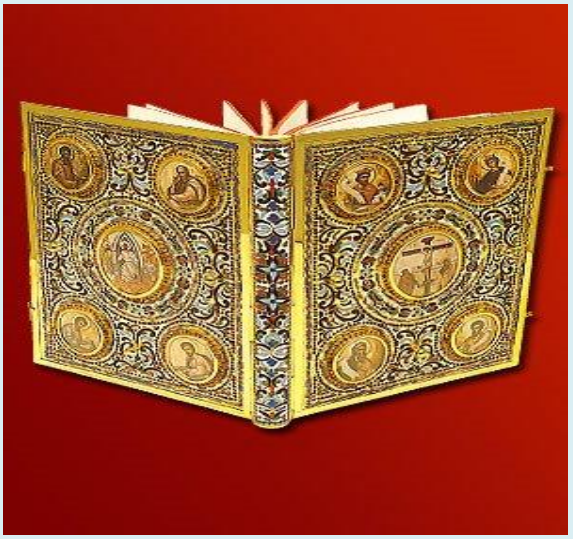

Matei 4, 25; 5, 1-12

25.Şi mulţimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea şi de dincolo de Iordan.
1. Văzând mulţimile, Iisus S-a suit în munte şi aşezându-se, ucenicii Lui au venit la El.
2. Şi deschizându-şi gura, îi învăţa zicând:
3. Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăţia Cerurilor.
4. Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.
5. Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.
6. Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.
7. Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.
8. Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.
9. Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.
10. Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este Împărăţia Cerurilor.

11. Fericiţi veţi fi voi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind din pricina Mea.
12. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Apostol

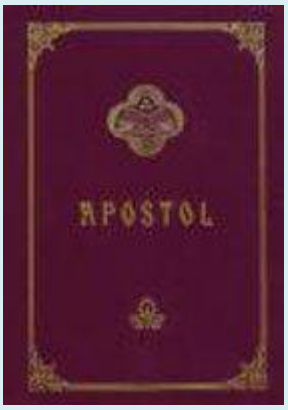

Epistola către Efeseni a Sfântului apostol Pavel

Efeseni 4, 7-13

Fraţilor,
7. Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos.
8. Pentru aceea zice: "Suindu-Se la înălţime, a robit robime şi a dat daruri oamenilor".
9. Iar aceea că "S-a suit" - ce înseamnă decât că S-a pogorât în părţile cele mai de jos ale pământului?
10. Cel ce S-a pogorât, Acela este Care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple.
11. Şi el a dat pe unii apostoli, pe alţii prooroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători,
12. Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos,
13. Până vom ajunge toţi la unitatea credinţei şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos.

Slujba cuviosului părinte Antipa de la Calapodeşti

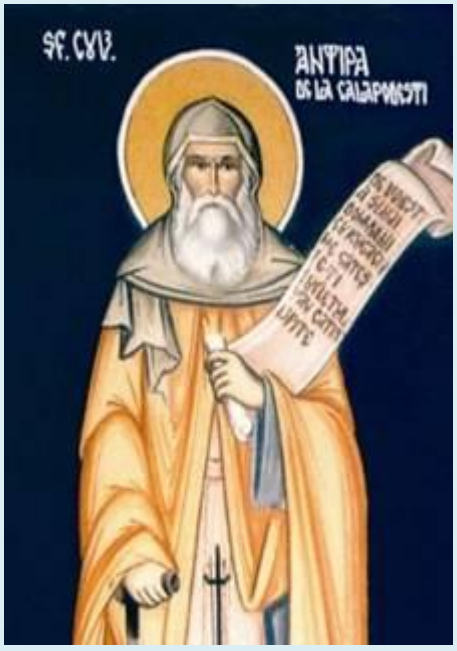

La Vecernie

Psalmul 103

1. Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul! Doamne, Dumnezeul meu, mă-ritu-Te-ai foarte.
2. Întru strălucire şi în mare podoabă Te-ai îmbrăcat; Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină;
3. Cel ce întinzi cerul ca un cort; Cel ce acoperi cu ape cele mai de deasupra ale lui;
4. Cel ce pui norii suirea Ta; Cel ce umbli peste aripile vânturilor;
5. Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri şi pe slugile Tale pară de foc;
6. Cel ce ai întemeiat pământul pe întărirea lui şi nu se va clătina în veacul veacului.
7. Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea lui; peste munţi vor sta ape.
8. De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău se vor înfricoşa.
9. Se suie munţi şi se coboară văi, în locul în care le-ai întemeiat pe ele.
10. Hotar ai pus, pe care nu-l vor trece şi nici nu se vor întoarce să acopere pământul.
11. Cel ce trimiţi izvoare în văi, prin mijlocul munţilor vor trece ape;
12. Adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălbatici setea îşi vor potoli.
13. Peste acelea păsările cerului vor locui; din mijlocul stâncilor vor da glas.
14. Cel ce adapi munţii din cele mai de deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul.
15. Cel ce răsări iarbă dobitoacelor şi verdeaţă spre slujba oamenilor;
16. Ca să scoată pâine din pământ şi vinul veseleşte inima omului;

17. Ca să veselească faţa cu untdelemn şi pâinea inima omului o întăreşte.
18. Sătura-se-vor copacii câmpului, cedrii Libanului pe care i-ai sădit; acolo păsările îşi vor face cuib.
19. Locaşul cocostârcului în chiparoşi. Munţii cei înalţi adăpost cerbilor, stâncile scăpare iepurilor.
20. Făcut-ai luna spre vremi, soarele şi-a cunoscut apusul său.
21. Pus-ai întuneric şi s-a făcut noapte, când vor ieşi toate fiarele pădurii;
22. Puii leilor mugesc ca să apuce şi să ceară de la Dumnezeu mâncarea lor.
23. Răsărit-a soarele şi s-au adunat şi în culcuşurile lor se vor culca.
24. Ieşi-va omul la lucrul său şi la lucrarea sa până seara.
25. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înţelepciune le-ai făcut! Umplutu-s-a pământul de zidirea Ta.
26. Marea aceasta este mare şi largă; acolo se găsesc târâtoare, cărora nu este număr, vietăţi mici şi mari.
27. Acolo corăbiile umblă; balaurul acesta pe care l-ai zidit, ca să se joace în ea.
28. Toate către Tine aşteaptă ca să le dai lor hrană la bună vreme.
29. Dându-le Tu lor, vor aduna, deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătăţi;
30. Dar întorcându-ţi Tu faţa Ta, se vor tulbura; lua-vei duhul lor şi se vor sfârşi şi în ţărână se vor întoarce.
31. Trimite-vei duhul Tău şi se vor zidi şi vei înnoi faţa pământului.
32. Fie slava Domnului în veac! Veseli-se-va Domnul de lucrurile Sale.
33. Cel ce caută spre pământ şi-l face pe el de se cutremură; Cel ce se atinge de munţi şi fumegă.
34. Cânta-voi Domnului în viaţa mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi.
35. Plăcute să-I fie Lui cuvintele mele, iar eu mă voi veseli de Domnul.
36. Piară păcătoşii de pe pământ şi cei fără de lege, ca să nu mai fie. Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul.

După psalmul 103 şi ectenia mare, cântăm: Fericit bărbatul..., starea întâi.

La
1. Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă; ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine.
2. Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.
3. Pune Doamne, strajă gurii mele şi uşă de îngrădire, împrejurul buzelor mele.
4. Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să-mi dezvinovăţesc păcatele mele; iar cu oamenii cei care fac fărădelege nu mă voi însoţi cu aleşii lor.
5. Certa-mă-va dreptul cu milă şi mă va mustra, iar untdelemnul păcătoşilor să nu ungă capul meu; că încă şi rugăciunea mea este împotriva vrerilor lor.

6. Prăbuşească-se de pe stâncă judecătorii lor. Auzi-se-vor graiurile mele că s-au îndulcit,
7. Ca o brazdă de pământ s-au rupt pe pământ, risipitu-s-au oasele lor lângă iad.
8. Căci către Tine, Doamne, Doamne, ochii mei, spre Tine am nădăjduit, să nu iei sufletul meu.
9. Păzeşte-mă de cursa care mi-au pus mie şi de smintelile celor ce fac fărădelege.
10. Cădea-vor în mreaja lor păcătoşii, ferit sunt eu până ce voi trece.

Se pun **stihirile** pe 8, glasul al 5-lea:

Podobie: Cuvioase părinte...

Cuvioase părinte, de Dumnezeu purtătorule, Antipa, odrasla rugăciunilor maicii tale fiind, te-ai arătat cu adevărat nevoitor şi fierbinte rugător către Dumnezeu. Şi te-ai ridicat, prin râvna ostenelilor pustniceşti la înălţimea cugetării celei dumnezeieşti, învăţându-ne a urma şi noi vieţii tale celei fără de prihană. Şi acum dănţuieşti împreună cu îngerii, slăvind pe Hristos Dumnezeu, pe care roagă-L să dăruiască lumii unire, pace şi mare milă.

Cuvioase părinte, de Dumnezeu purtătorule, Antipa, din pruncie cu osârdie te-ai arătat lucrător al virtuţilor, răbdând cu îndrăzneală amărăciunile şi defăimările cele pentru fapta cea bună şi pentru dragostea cea negrăită către Dumnezeu, căci urând deşertăciunea lumii şi înşelăciunea celor trecătoare ai câştigat bogăţia cea nepieritoare a desăvârşirii dumnezeieşti, având mijlocitoare şi folositoare pe prea curata Fecioară. Ajută-ne şi pe noi cu rugăciunile tale, să urcăm cu duhul spre cele înalte, ca să dobândim de la Hristos Dumnezeu, unire, pace şi sufletelor noastre mare milă.

Cuvioase părinte de Dumnezeu înţelepţite, Antipa, îmbrăţişând înstrăinarea ca un al doilea Avraam şi luând calea pribegiei, te-ai sălăşluit în muntele Athonului unde nevoindu-te cu evlavie te-ai făcut locaş sfinţit al Sfântului Duh, de la care tainica chemare luând, te-ai îndreptat spre Athosul cel de la miazănoapte, Valaam. Acolo, ţi-ai împlinit cu sfinţenie călătoria cea pământească, pentru care Hristos Dumnezeu te-a încununat, sălăşluindu-te în cămările cele cereşti. Iar acum, stând în ceruri, împreună cu cetele cele fără de trup, mângâie pe robii tăi cei înstrăinaţi de fapte bune, rugând pe Milostivul Dumnezeu să dăruiască lumii pace şi sufletelor noastre mare milă.

Sfinte Antipa, prea fericite, curăţindu-ţi trupul de toată patima prin ostenelile cele de multe feluri, ai ajuns în Sionul cel ceresc. Lauda Moldovei, bucuria Athonului, fericirea Valaamului, nu înceta a ne ridica pe noi cei căzuţi în patimi, rugându-te cu dinadinsul Domnului să dăruiască lumii unire, pace şi mare milă.

Alte **stihiri**, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn...

Păzirea dumnezeieştilor porunci scară s-a făcut, suindu-te la cer, mult nevoitorule. Privegherile de toată noaptea şi asprimea postului ţi-au luminat haina sufletului tău, cu care te-ai înălţat la cereştile locaşuri, unde acum te desfătezi în chip minunat, îndrăznire având către Hristos, prea înţelepte părinte, pe Acela nu înceta a-L ruga să ne izbăvească din primejdii, să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Cuvioase părinte Antipa, glasul Evangheliei Domnului ai urmat şi ai lepădat dulceţile vieţii celei pământeşti, ca să moşteneşti viaţa cea nestricăcioasă. Şi îmbrăţişând ascultarea cea sfântă, sufletul ţi-ai într-aripat cu gândirea la cele înalte şi vieţuind printre oameni ca un înger cu voia ta cea râvnitoare te-ai împodobit cu înfrânarea şi cu neîntinata curăţie, mărturisind pe Hristos prin cinstitele tale nevoinţe. Pe Acela roagă-L să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Părinte, de Dumnezeu înţelepţite, arătatu-te-ai pildă monahilor prin împlinirea virtuţilor. Înfrânarea ai socotit-o desfătare cerească; sărăcia, bogăţie; neaverea, adevărata comoară; rugăciunea, mană cerească. Prin acestea ai aflat odihna sufletului tău, învrednicindu-te de semne binecuvântate, în trup fiind. Iar acum, prea lăudate, cel ce eşti podoaba monahilor, şi împreună vorbitorule cu îngerii, cere lui Hristos Dumnezeu să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Pildă de nevoinţă pustnicească şi dreptar al faptelor celor bune te-ai arătat, iubitorule de Dumnezeu, părinte Antipa, alăturându-te părinţilor ce au sihăstrit în Mănăstirea Valaam, a căror viaţă duhovnicească ai urmat. Căci oprind năvălirea patimilor cu curgerile lacrimilor celor de umilinţă ai dobândit în ceruri plata ostenelilor tale de la Hristos Dumnezeu, pe care roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, Moldova, gură de Rai, că ai odrăslit pe fericitul între monahi, Antipa cuviosul. Bucură-te, Munte Sfânt al Athonului care ai primit în smeritele tale locaşuri pe turtureaua pustiului şi odrasla cea binecuvântată a neamului nostru. Bucură-te, ceata monahilor şi tu, sihăstrie a obştii Valaam, ce aţi mângâiat duhovniceşte sufletul iubitorului de osteneli şi rugător neîncetat al lui Hristos Dumnezeu. Pe acesta şi noi, smeriţii, având-l ocrotitor şi fierbinte sprijinitor înaintea Domnului îl rugăm, zicând: Bucură-te, lauda schimonahilor şi podoaba

sihaştrilor, şi ca cel ce locuieşti în lumina cea neînserată, luminează cugetele şi sufletele noastre, Antipa, părintele nostru.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Praznicului)

Cutremuratu-s-a mâna Botezătorului, când s-a atins de prea curatul Tău creştet; întorsu-s-a înapoi râul Iordanului, neîndrăznind a sluji Ţie; ca cel ce s-a sfiit de Isus al lui Navi, cum era să nu se teamă de Făcătorul său? Dar toată iconomia ai plinit-o, Mântuitorul nostru, ca să mântuieşti lumea cu Arătarea Ta, Unule Iubitorule de oameni.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei

Paremiile

Din **Înţelepciunea lui Solomon**, citire:

(V, 16 - VI, 3)

Drepţii în veac vor fi vii şi la Domnul este plata lor, şi purtarea de grijă pentru dânşii este de la Cel Preaînalt. Pentru aceasta vor lua împărăţia podoabei şi stema frumuseţii din mâna Domnului; căci cu dreapta Sa îi va acoperi pe ei şi cu braţul Său îi va apăra. Lua-vă râvna lui drept armă şi va într-arma făptura spre izbânda asupra vrăjmaşilor. Îmbrăca-se-va în platoşa dreptăţii şi-şi va pune drept coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va drept pavăză nebiruită sfinţenia, va ascuţi mânia cumplită drept sabie şi împreună cu Dânsul, lumea va da război împotriva celor fără de minte. Porni-se-vor, bine ochite, săgeţile fulgerelor şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor la ţintă vor lovi. Şi din mânia Lui ca dintr-o maşină zvârlitoare de pietre încărcătura de grindină se va arunca. Întărâta-se-va asupra lor apa mării şi râurile îi vor îneca de năprasnă. Sta-va împotriva lor Duhul puterii Dumnezeieşti şi ca un vifor îi va vântura pe ei, şi fărădelegea va pustii tot pământul şi răutatea va răsturna scaunele celor puternici. Auziţi dar, împăraţi, şi înţelegeţi; luaţi învăţătură judecători ai marginilor pământului. Luaţi aminte cei ce stăpâniţi mulţimi şi cei ce vă trufiţi cu ocârmuirea mulţimii neamurilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea şi puterea de la Cel Preaînalt.

Din **Înţelepciunea lui Solomon**, citire:

(III, I - 9)

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu şi nu se va atinge de ele chinul. Părutu-s-a în ochii celor nepricepuţi că au murit şi ieşirea lor din această lume s-a socotit pedepsire şi plecarea lor de la noi, sfărâmare, iar ei sunt în pace. Că de ar fi şi pedepsiţi în faţa oamenilor, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dărui, că Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-a aflat Luişi vrednici. Ca pe aur în topitoare i-a lămurit pe ei şi ca pe o jertfă de ardere de tot i-a primit. Şi în vremea cercetării lor vor străluci, şi ca scânteile de paie vor fugi. Judeca-vor neamuri şi vor stăpâni popoare şi va împărăţi peste dânşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre Dânsul vor înţelege adevărul şi credincioşii vor petrece în dragoste cu Dânsul. Că har şi milă este întru cuvioşii Lui şi cercetare pentru aleşii Lui.

Din **Înţelepciunea lui Solomon**, citire:

(IV, 7-15)

Dreptul de va ajunge să se sfârşească, întru odihnă va fi. Că bătrâneţile sunt cinstite, nu cele de mulţi ani, nici cele ce se măsoară cu numărul anilor. Şi cărunteţile sunt înţelepciunea oamenilor şi vârsta bătrâneţilor, viaţa nespurcată. Plăcut lui Dumnezeu făcându-se, l-a iubit, şi vieţuind între păcătoşi, a fost mutat. Răpitu-s-a, ca să nu schimbe răutatea mintea lui, sau viclenia să înşele sufletul lui. Că râvna răutăţii întunecă cele bune şi neînfrânarea poftei schimbă gândul cel fără de răutate. Desăvârşindu-se în scurt timp, a împlinit ani îndelungaţi; că plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceasta S-a grăbit a-l scoate pe dânsul din mijlocul răutăţii. Iar popoarele au văzut şi nu au cunoscut,nici nu au pus în gând una ca aceasta. Că har şi milă este întru cuvioşii Lui şi cercetare întru aleşii Lui.

La Litie

Idiomela Sfântului, glasul al 2-lea: Atotţiitorule, Doamne, cel ce cunoşti mulţimile stelelor şi la toate nume le dai, Tu singur ştii pe fiecare dintre cei ce bine Ţi-au plăcut Ţie în viaţa aceasta pământească. Pe mulţimea sihaştrilor ce s-au nevoit pentru tine în pustietăţi şi în peşterile pământului, ai binevoit a o aşeza în latura cea luminoasă, şi împreună cu dânsa a număra pe cuviosul părinte Antipa cel prea îmbunătăţit, floarea cea bine mirositoare, odrăslită în grădina Moldovei, împodobitorul Athonului şi luminătorul Valaamului. Pe acesta, Bu-nule, ca cel ce şi-a împlinit chipul său întru Tine, rânduieşte-l spre milostiva cercetare, ca să ne povăţuiască şi să ne izbăvească din valul ispitelor şi al necazurilor ce năvălesc asupra noastră.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cuvioase părinte, ascultând de glasul Evangheliei Domnului, ai părăsit lumea; iar bogăţia şi mărirea le-ai socotit lucruri de nimic. Pentru aceasta tuturor strigi: iubiţi pe Dumnezeu şi veţi afla har veşnic; nimic să nu doriţi mai mult decât dragostea Lui. Ca atunci când va veni întru slava Sa, să aflaţi odihnă cu toţi sfinţii; cu ale cărui rugăciuni, Hristoase, apără şi mântuieşte sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Praznicului)

Doamne, vrând să plineşti cele ce ai rânduit din veac, slujitori Tainei Tale ai luat. Dintre îngeri, pe Gavriil, dintre oameni, pe Fecioară, din ceruri, steaua şi din ape, Iordanul, întru care ai pierdut fărădelegea lumii, Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

La Stihoavnă

Se pun **stihirile** cuviosului, glasul 1:

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici...

Următor râvnei lui Ilie te-ai arătat, cuvioase părinte Antipa, şi ascultător sfatului duhovnicesc, ai surpat cu rugăciunea ta cea fierbinte înşelăciunea diavolilor. Făclia cea luminoasă a monahilor athoniţi, bucuria Valaamului şi mângâierea părinţilor nevoitori ai Moldovei, lui Hristos roagă-te să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Ajungând la limanul cel duhovnicesc al Athonului, te-ai arătat stâncă neclintită a credinţei dreptmăritoare, sfinte cuvioase părinte. Şi într-armându-te cu armele nevoinţei şi cu pavăza smeritei cugetări, ai primit darul minunilor, îndrăznire având către Dumnezeu, pe care roagă-L, să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul şi doreşte să păzească poruncile Lui.

"Lupta noastră nu este împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva duhurilor răutăţii, care sunt în văzduhuri", spune fericitul Pavel. Drept aceea, părinte Antipa, unind rugăciunea cu însemnarea atotputernicei Cruci şi cu îndelunga răbdare, ai dobândit desfătarea Raiului şi odihna cea cerească. Iar acum, cuvioase părinte, roagă-te lui Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mulţimile călugărilor pe tine îndreptătorul te cinstim, Antipa, părintele nostru; că prin tine pe cărarea cea dreaptă, cu adevărat, a umbla am cunoscut. Fericit eşti că lui Hristos ai slujit şi puterea vrăjmaşului ai biruit, cel ce eşti cu îngerii împreună vorbitor, cu drepţii şi cuvioşii împreună locuitor, cu care împreună roagă-te Domnului să miluiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cel din cea stearpă, sfeşnicul luminos, văzând pe Soarele Cel din Fecioară la Iordan cerând botez, cu frică şi cu bucurie, a strigat către Dânsul: Tu mă sfinţeşte, Stăpâne, cu Dumnezeiasca Ta Arătare.

La binecuvântarea pâinilor se pune troparul cuviosului (de două ori) şi al praznicului (o dată). 6

Troparul cuviosului, glasul al 3-lea: Povăţuitor prea înţelept al călugărilor şi înger pământesc te-ai arătat, Sfinte cuvioase părinte Antipa, înfrânându-ţi trupul cu nepătimirea şi luminând inimile credincioşilor cu strălucirea virtuţilor tale. Pentru aceasta te-ai făcut locaş prea cinstit al Sfântului Duh şi în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale de la Dumnezeu, pe care roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Alt **tropar** al cuviosului, glasul al 5-lea: Peste pământ arcuindu-te ca un curcubeu, ai ajuns din Sfântul Munte în Athosul de la miazănoapte, Valaam. O, Sfinte părinte Antipa, mult lăudatule, asemenea mult minunaţilor bătrâni ai Moldovei te-ai făcut; şi acum, locuind în slava ceresculuiValaam, roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să ne povăţuiască pe calea îngerească.

Utrenia

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. … troparul praznicului (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Al cuviosului. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Praznicului)

După întâia Catismă, **Sedealna** cuviosului, glasul al 7-lea: Topindu-ţi trupul cu ostenelile pusniciei, şi-au aflat într-însul sălaş soborul virtuţilor, părinte. Căci de ce daruri nu te-ai învrednicit din noianul milostivirii lui Hristos? Rugăciunea ţi-a fost oază a duhului; răbdarea, tărie în ispite; mana, hrană din pustie; înstrăi-

narea, dulce mângâiere; sărăcia, comoară nedeşertată. Cu acestea binecuvântează-ne şi pe noi, cei ce prăznuim cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cum doreşte cerbul apa izvoarelor, aşa ai dorit tu pustia, părinte cuvioase. Te-ai supus cu smerenie sfatului duhovnicesc, potolindu-ţi arşiţa sufletului cu roua sfintelor rugăciuni. Pentru aceasta, te rugăm, înrourează duhurile noastre pârjolite de seceta acestui veac.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Praznicului)

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Stăpânul astăzi a venit la Iordan şi S-a botezat în ape de către dumnezeiescul Înaintemergător. Iar din cer Tatăl îl mărturisea: Acesta este Fiul Meu cel iubit; şi Duhul S-a arătat peste El, în chip minunat de porumb.

După a doua Catismă, **Sedealna** sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Dezrobindu-te de patimi şi întărindu-ţi cugetul ca o cetate, ai surpat puterea diavolului, părinte prea înţelepte. Te-ai făcut mirare îngerilor căci purtător de trup fiind, cu privegherea şi cu postul ai ajuns la cugetarea cea dumnezeiască şi prin trezvie ai desluşit tainele credinţei în Treimea cea de o fiinţă, care te-a proslăvit pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Petrecându-ţi viaţa cea îmbunătăţită, în zbor vulturesc te-ai avântat. Şi uitând de trupul cel neputincios, te-ai făcut sălaş al Duhului Sfânt. Vistierie nefurată ţi-ai agonisit în ceruri, părintele nostru Antipa. Din aceasta îndulceşte sufletele noastre cuprinse de viforul păcatelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a praznicului)

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Este vremea Arătării lui Dumnezeu; Hristos ni S-a arătat nouă la râul Iordanului. Veniţi, credincioşi, să scoatem apa de iertarea păcatelor noastre. Că Hristos a venit în trup, căutând oaia cea prinsă de fiară; şi aflând-o iarăşi a adus-o în Rai ca un Milostiv. Hristos S-a arătat la Iordan şi lumea a luminat.

Polieleu:

Robii, Robii Domnului lăudaţi numele Lui.Aliluia
Cei ce staţi în casa Domnului în curţile Lui. Aliluia

Lăudaţi pe Domnul că este bun Domnul. Aliluia
Cântaţi numele Domnului că este bun. Aliluia

Că pe Iacov şi-a ales Lui de moştenitor. Aliluia
Şi pe Israel urmaş în legea sa. Aliluia

Că eu am cunoscut că este mare Domnul. Aliluia
Şi Domnul nostru peste tot ce este viu. Aliluia

Toate câte le-a voit în ceruri sus El le-a tocmit. Aliluia
Prin adânc şi pe pământ pe toate le-a zidit. Aliluia

El ridică nori prin nori spre ploaie tuturora dând. Aliluia
Soare vânt şi fulgere arzând El le-a făcut. Aliluia

Trimis-a semne şi minuni în mijlocul acelei lumi. Aliluia
Lui faraon cel împietrit şi paznicilor lui. Aliluia

Că neamuri multe a bătut şi pe-mpăraţi a doborât. Aliluia
Pe Og şi pe Sihon şi pe cei necredincioşi. Aliluia

Şi-a dat pământul lor poporului iubit al Său. Aliluia
Că moştenire veşnică la toţi le-a dăruit. Aliluia

Bine este cuvântat Domnul nostru Dumnezeu. Aliluia
Bine este cuvântat Domnul nostru. Aliluia

Mărimurile Polieleului:

Fericimu-te pe tine, Sfinte cuvioase părinte Antipa, şi cinstim sfântă pomenirea ta, povăţuitorule al călugărilor şi împreună - vorbitorule cu îngerii. Veniţi, iubitorilor de prăznuire, să fericim pe cuviosul Antipa, zicând: laudă Valaamului şi a Moldovei.

Stih 1: Aşteptând am aşteptat pe Domnul şi El a căutat spre mine şi a auzit rugăciunea mea (Ps. 39,1).
Stih 2: Genunchii mei au slăbit de post şi trupul meu s-a istovit din lipsa untului de lemn (Ps. 108,23).
Stih 3: Pentru cuvintele buzelor Tale, eu am păzit căi aspre (Ps. 16,4).
Stih 4: Schimbat-ai plângerea mea întru bucurie, rupt-ai sacul meu şi m-ai încins cu veselie (Ps. 29,11). 8
Stih 5: Să ştiţi că minunat a făcut Domnul pe cel cuvios al Său (Ps. 4,3).
Stih 6: Cântaţi Domnului cei cuvioşi ai Lui şi lăudaţi pomenirea sfinţeniei Lui (Ps. 29, 4).

După Polieleu, **Sedealna**, glasul al 8-lea:

Podobia: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Părăsind tulburările lumeşti şi crucea pe umeri luând, ai biruit taberele vrăjmaşilor nevăzuţi. Că izvorul vieţii Hristos sălăşluindu-se întru tine, te-a făcut ţarină dulce însutit roditoare. Şi arzând cu focul rugăciunilor neghinele cele ucigătoare de suflete, ale patimilor, ţi-ai agonisit în ceruri comoara bunătăţilor celor nepieritoare. Ai lăsat credincioşilor prea cinstitele tale moaşte, bogăţie neîmpuţinată, din care izvorăsc râuri de tămăduiri celor ce le cinstesc cu evlavie. Pentru aceasta şi noi strigăm către tine: roagă-te lui Hristos Dumnezeu iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a praznicului)

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Veniţi credincioşii să vedem unde S-a botezat Hristos. Să mergem la râul Iordanului, către glasul celui ce strigă şi să vedem pe Făcătorul lui Adam, sub mâna robului plecat, pentru milostivirea Sa cea mare. Şi către Dânsul să strigăm: Venit-a la Iordan Cel ce S-a arătat să sfinţească apele.

Antifonul I, glasul al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie.

Toată suflarea să laude pe Domnul...

Evanghelia de la Matei

Matei XI 27-30

Zis-a Domnul ucenicilor Săi:
27.Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28.Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29.Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30.Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.

12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pentru rugăciunile cuviosului Tău Antipa, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.***

Stihira idiomelă, glasul al 6-lea: Cuvioase părinte, în tot pământul a ieşit vestirea faptelor tale; pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale; taberele demonilor le-ai pierdut, cetele îngereşti ai ajuns, a căror viaţă fără prihană ai urmat. Îndrăznire având către Hristos Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Canoanele

Se pune Canonul întâi al praznicului cu irmosul pe 6 şi al cuviosului, pe 8.

Canonul cuviosului

Cântarea 1

Irmos: Dreapta Ta cea purtătoare de biruinţă, cu dumnezeiască cuviinţă s-a proslăvit întru tărie. Că aceasta, Nemuritorule, ca o puternică a toate pe potrivnici a zdrobit, israilitenilor făcându-le cale nouă prin adânc.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din părinţi binecredincioşi răsărind ca un crin, părinte Antipa, te-ai împodobit cu roua Duhului prin Taina Sfântului Botez. Şi, aprinzându-ţi dorul către cele înalte, cu bucurie ai strigat: Doamne, eu vreau să las toate să-mi iau crucea, să-ţi urmez Ţie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din pruncie te-ai arătat purtător al harului, cuvioase, căci simplu în înfăţişare fiind, te-ai făcut celor din jur minunată privelişte când şerpi veninoşi în mâinile tale de copil ai purtat. Pentru aceasta, Hristos, încă din fragedă vârstă, te-a pregătit să păşeşti peste şerpi, peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului, nimic vătămându-te, părinte cuvioase Antipa.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu trupul nemângâiat de cele pământeşti, iar cu duhul sârguindu-te a intra în locaşurile cele cereşti, ai părăsit patria şi neamul tău, cuvioase. Cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, apără şi miluieşte pe binecredinciosul tău popor, cel ce cu dragoste te cheamă pe tine în nevoi şi în necazuri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cufundând în ape frământătura trupului cea omenească, pe care a luat-o Domnul din sângiuirile tale cele fecioreşti, a făcut-o neîmblânzită faţă de taberele cele potrivnice.

Catavasie: Fundul adâncului l-a descoperit şi pe uscat pe ai Săi i-a trecut, întru acelaşi acoperind pe potrivnici Domnul, Cel tare întru războaie, că S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Însuţi, Cel ce singur ştii neputinţa firii omeneşti şi cu milostivire Te-ai închipuit întru dânsa, încinge-mă cu putere de sus ca să strig Ţie: Sfântă este Biserica cea însufleţită a slavei Tale celei prea curate, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfeşnic luminos te-ai arătat cu lucrarea virtuţilor, cuvioase părinte, celor ce cu credinţă şi cu evlavie se apropie de tine. Luminează-ne şi pe noi, fiii tăi duhovniceşti, aflaţi în întunericul acestui veac înşelător, ajutându-ne să împlinim dumnezeieştile porunci ca să-L slăvim pururea pe Hristos, Dătătorul bunătăţilor celor veşnice.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cum să nu fericim, părinte, râvna ta cea dumnezeiască? Căci trup din ţărână având, te-ai arătat înger pământesc slujind neîncetat lui Dumnezeu. Iar acum, în ceata cuvioşilor te veseleşti, slăvind pe Cel ce te-a încununat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu smerenia ta cea prea adâncă ai alungat duhurile răutăţii, părintele nostru Antipa. Cu podoaba obiceiurilor bune ţi-ai înfrumuseţat sufletul tău cel feciorelnic, pentru prea dulcele tău Hristos născut din Fecioară. Pe Acela, cuvioase, nu înceta a-L ruga să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din tine născându-Se, fără de sămânţă, Fiul cel mai înainte de veci, Fecioară-Maică, a zidit din nou lumea, Domnul omorând cu botezul Său pe şarpele cel ascuns în ape şi izbăvind oamenii din stricăciune.

Catavasie: Domnul, cel ce dă tărie împăraţilor noştri şi înalţă cornul unşilor săi, din Fecioară s-a născut şi vine către botez, pentru aceasta credincioşii să strigăm: nu este sfânt ca Domnul Dumnezeul nostru şi nu este drept fără numai tu, Doamne.

Podobie: Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Viaţa pustnicească dorind, fericite, şi grijile pământeşti lepădând, ai părăsit deşertăciunea celor trecătoare şi ca un nou David de la turmele tatălui fiind luat, în singurătatea pustiului ai intrat, nevoindu-te bărbăteşte în postiri şi în privegheri. Pentru aceasta te-ai făcut pildă înfrumuseţată a sihaştrilor, împodobindu-ţi sufletul cu neprihănita curăţie şi cu untdelemnul rugăciunii, şi luminându-ţi mintea cu privirea la locaşurile cele dumnezeieşti, acum te bucuri împreună cu îngerii înaintea Împăratului făpturii. Pe Acesta roagă-L să izbăvească din nevoi

şi din primejdii pe cei ce săvârşesc cu credinţă şi cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedealna, glasul 1: Iubitorul de oameni - Hristos - poruncă nouă ne-a dat tuturor: „Să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu”. Cu adevărat, dumnezeiască iubire ai arătat, cuvioase, pentru toate făpturile, pe care dar al lui Dumnezeu l-ai socotit. Dă-ne şi nouă, fiii neamului tău, a ne împărtăşi din iubirea ta cea sfântă ca să umblăm cu tărie pe calea cea dreaptă şi să aflăm milă şi har în ziua judecăţii de la Hristos Dumnezeu, Cel ce te-a încununat pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu duhul nemângâiat de cele pământeşti, cuviosul Antipa românul - a luat Crucea şi a urmat lui Hristos. Prin osteneli, lacrimi şi suspinuri neîncetate, s-a învrednicit de binecuvântarea Ta, Doamne. Pentru rugăciunile sale, numără-ne şi pe noi, în ceata aleşilor tăi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Iisus născându-Se din Fecioara Maria şi în Iordan botezându-Se de la Ioan, Duhul S-a pogorât peste Dânsul, văzut, în chip de porumbel. Pentru aceasta proorocul, împreună cu îngerii, a zis: slavă venirii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă iconomiei Tale, Unule Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Munte umbrit cu harul cel dumnezeiesc privindu-te Avacum, cu ochii cei de departe văzători, a vestit mai înainte pe Sfântul lui Israil, care avea să se nască dintru tine spre înnoirea şi mântuirea noastră.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îmbrăţişând cu dragoste crucea lui Hristos, cuvioase, ai purtat cu osârdie lupta împotriva taberelor demonice, făcându-ţi inima rai duhovnicesc. Cu rugăciunile tale, ocroteşte pe credinciosul tău popor cel ce cu dragoste, în sfinţite aşezăminte, te laudă pe tine.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Iubirea curată către Dumnezeu şi către aproapele ai arătat, Sfinte cuvioase. Căci în toate zilele, cu blândeţe şi uitare de sine i-ai mângâiat pe toţi, cei ce cu osârdie te căutau pe tine. Iar acum, veselindu-te în ceruri, nu-i uita pe smeriţii tăi fii de pe plaiurile obârşiei tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Din dumnezeieştile Scripturi te-ai adăpat, părinte Antipa, şi laudă lui Dumnezeu în dulce grai românesc cu dragoste osârdnică i-ai adus. Rugămu-ne cu umilinţă şi cântăm în sfinţitele biserici înălţate în cinstea numelui tău: Bucură-te, Sfinte Antipa, părintele nostru.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cuvântul, ca un Dumnezeu, fiind nevăzut, luând din Fecioara fire omenească, Se face văzut şi Se curăţă în Iordan, Cel străin de păcat, ca să cureţe de greşeli pe cel căzut.

Catavasie: Auzitu-s-a, Doamne, glasul Tău carele a zis, glasul celuia ce strigă în pustie când ai tunat peste ape multe, mărturisind fiului Tău, cu totul fiind de faţă, iar Duhul a strigat: Tu eşti Hristos, înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce ai luminat cu luminarea venirii Tale, Hristoase, şi ai strălucit cu Crucea Ta marginile lumii, luminează cu lumina cunoştinţei dumnezeirii Tale inimile celor ce Te laudă cu dreaptă credinţă.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dragostea de Dumnezeu şi înstrăinarea de cele pământeşti le-ai câştigat, cuvioase, şi ai păzit cu sfinţenie sfaturile evanghelice. Pentru aceasta, locuitor al cetăţii cereşti te-ai făcut, vrednicule de laudă, părinte Antipa. Îndrăznire având către Dumnezeu, roagă-te să dobândim şi noi creştineasca dragoste ca să smulgem printr-însa neghinele răutăţilor.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu mulţimea lacrimilor tale ai curăţit întru tine dumnezeiescul chip, părinte. Iar demonii ce te-au necăjit pe tine multă vreme, au fost alungaţi cu biciul sfintelor tale rugăciuni. Fii mijlocitor nouă către Stăpânul să ne izbăvească de cursele vrăjmaşului celui viclean.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Izbăvitu-te-ai de patimile trupului, cuvioase, prin truda nevoinţelor tale. Iar în obştea Valaam ai petrecut duhovniceşte în virtuţi, aducând jertfă de laudă Mirelui Hristos, cel ce te-a ales pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Elisei a îndulcit amărăciunea apelor cu sare; iar Fiul tău şi Dumnezeu, botezându-Se în ape, a ridicat amărăciunea şi durerea păcatului.

Catavasie: Iisus, începătorul vieţii vine să dezlege osânda lui Adam celui întâi zidit şi curăţire, ca unui Dumnezeu netrebuindu-i pe cel căzut, curăţeşte în Iordan întru care pierzând vrajba a dăruit pacea care covârşeşte toată mintea.

Cântarea a 6-a

Irmos: Înconjuratu-ne-a pe noi adâncul cel mai de jos şi nu este izbăvitor; socotiţi am fost ca nişte oi de junghiere. Mântuieşte pe poporul Tău, Dumnezeul nostru, că Tu eşti celor neputincioşi tărie şi îndreptare.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În trupul tău firav, părinte, ai împletit din dragoste adâncă, postul îndelungat şi rugăciunea curată ca lucrări ale sufletului. Ca şi fericitul Pavel apostolul ai învăţat pe ucenicii tăi: ***„în orice şi în toate m-am învăţat să fiu şi sătul şi flămând; şi în belşug, şi în lipsă”***, minunate părinte Antipa.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Oare, nu ţi-au venit gânduri de a face rău cuiva, părinte, te-a întrebat ucenicul iubit? ***„Niciodată nu pot veni astfel de gânduri părintelui iubitor de fii, dar cu atât mai mult, nu pot veni părintelui duhovnicesc”***, ai răspuns, părinte. Din iubirea ta cea curată şi sfântă revarsă picături de rouă duhovnicească celor încercaţi cu multe feluri de ispite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

„Viaţa monahului e în biserică; iar lucrarea lui e pravila monahală” ai spus celor ce erau în neorânduială. Învaţă-ne să stăruim în rugăciune şi-n împlinirea poruncilor ca să scăpăm de vătămarea ispitelor. Ajută-ne în ostenelile noastre cele duhovniceşti şi roagă-te să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Spăimântatu-s-au cetele îngerilor, văzând pe Cel nevăzut, născut din Fecioară cu trup şi cufundat în râu spre a Se boteza; pe Cel ce este slăvit de cei fără de trup.

Catavasie: Glasul Cuvântului sfeşnicul luminii, luceafărul mergătorul înainte al Soarelui, în pustie pocăiţi-vă strigă tuturor noroadelor şi mai înainte vă curăţiţi că iată de faţă stă Hristos izbăvind lumea din stricăciune.

Condacul, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi lumina Ta, Doamne, s-a însemnat peste noi, care cu cunoştinţă Te lăudăm. Venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Din frământătura ostenelilor înmuiate cu lacrimile milostivirii tale, ai dospit rugăciunea cea mult roditoare, părintele nostru Antipa. Adu-ţi aminte şi de neamul nostru din care ai odrăslit, prea fericite, şi ocroteşte patria ta cu mijlocirile tale către Dumnezeu ca să-ţi cântăm ţie: Bucură-te, odraslă a Moldovei, iubitorule de pustnicie.

Icos: La chemarea dumnezeiască, bucurându-te cu duhul, ai fugit de deşărtăciunile lumii, primind jugul cel uşor al lui Hristos. Pentru aceasta, cetele monahilor îţi cântă ţie cu evlavie în sfinţitele locaşuri:
Bucură-te, mlădiţa cea bogată din Calapodeşti;
Bucură-te, fiule ales al ţinutului Zeletin;
Bucură-te, ostenitorul schitului românesc din Athon;
Bucură-te, al monahilor înstrăinaţi de ţară, dulce mângâiere;
Bucură-te, chip al blândeţii;
Bucură-te, adânc de smerenie;
Bucură-te, necurmată rugăciune pentru neamul tău;
Bucură-te, iubitorule de isihie;
Bucură-te, vorbitorule cu Dumnezeu;
Bucură-te, lauda Valaamului;
Bucură-te, şi a noastră dulce alinare în viforul ispitelor;
Bucură-te, Sfinte al neamului românesc;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie.

Sinaxar

În această lună, în ziua a zecea, facem pomenirea Sfântului cuvios Antipa de la Calapodeşti, nevoitor în Ţara Românească, în Sfântul Munte Athos şi la Mănăstirea Valaam din Rusia, care s-a săvârşit cu pace în anul 1882.

Sfântul Antipa s-a născut în anul 1816, în satul Calapodeşti, din judeţul Bacău, în familia dreptcredincioşilor Gheorghe şi Ecaterina Luchian. Tatăl său era diacon, iar mama a ales, mai târziu, viaţa călugărească, primind numele Elisabeta.

Micul Alexandru, cum s-a numit din botez, îi uimea pe toţi încă din anii de pruncie, luând în mânuţe şerpi veninoşi care, spre mirarea tuturor, nu-i făceau nici un rău.

Pe la 20 de ani, mânat de gândul călugăriei, a încercat să intre în obştea de la Neamţ, dar nu a fost primit. De aici a fost îndrumat spre Mănăstirea Brazi, unde a stat doi ani ca pelerin, dormind în fân, în priveghere şi post aspru. Aici a deprins rugăciunea minţii, de la ieroschimonahul Ghedeon, care l-a sfătuit să meargă la Muntele Athos. A cerut binecuvântarea stareţului Dimitrie, care l-a tuns anticipat în călugărie, dându-i numele Antipa.

La Sfântul Munte a fost primit în chilia părinţilor moldoveni Nifon şi Nectarie, renumiţi isihaşti ai acelor vremuri, vieţuind în rugăciune şi ascultare. Aceştia l-au îndrumat apoi spre Mănăstirea Esfigmenu, una dintre cele mai vechi mănăstiri ale Sfântului Munte.

După patru ani, cei doi isihaşti moldoveni Nifon şi Nectarie l-au chemat la o lucrare aleasă. Doreau să pună bazele schitului românesc Prodromu, ce se zidea atunci prin grija şi osârdia lor, însă cuviosul Antipa i-a rugat să-l lase mai întâi să meargă în pustie pentru a se linişti. Nu i s-a dat nimic din cele necesare vieţii pământeşti, aşa că s-a aşezat într-o chilie pe jumătate distrusă pe care a găsit-o.

Aici, într-un ungher, a aflat o mică icoană a Maicii Domnului afumată. A dus-o la renumitul zugrav Paisie şi l-a rugat să o cureţe, iar după puţină vreme i-a fost înapoiată complet nouă, zugravul încredinţându-l că a devenit aşa în mod miraculos, după o simplă curăţare. Era icoana făcătoare de minuni care a vindecat mulţi bolnavi, aflată azi la Mănăstirea Varlaam, de care sfântul nu s-a despărţit întreaga viaţă.

După aproape două decenii de la sosirea la Sfântul Munte Athos, cuviosul Antipa a acceptat să intre în obştea ce se înfiripa la Prodromu, devenind, la cererea egumenilor, diacon, apoi preot. S-a învoit să meargă în Moldova pentru a colecta ajutoarele ce se adunau la metocul Bucium de la Iaşi, pentru finalizarea Mănăstirii Prodromu.

De aici a plecat spre ţinuturile Rusiei, colectând ajutoare. A poposit la Lavra Pecerska, apoi a pornit spre nord, iar anul 1865 l-a găsit la Mănăstirea Valaam. Văzând buna rânduială de aici a trimis ajutoarele la Sfântul Munte şi a rămas la Varlaam vreme de 17 ani, cât a mai trăit.

Numele şi faptele sale minunate s-au răspândit cu repeziciune în nordul Rusiei, iar mulţimi de credincioşi poposeau la Mănăstirea Varlaam, pentru a putea vorbi

cu părintele Antipa, care avea multe calităţi duhovniceşti, având şi darul profeţiei şi al vederii cu duhul.

Cuviosul Antipa a aflat că i se apropie trecerea la Domnul atunci când, în vremea rugăciunii, icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului s-a ridicat în aer şi s-a aşezat pe piept.

În timp ce ucenicul său îi citea Acatistul Maicii Domnului, sfântul a trecut la cele veşnice la vârsta de 66 de ani, la 10 ianuarie 1882, fiind înmormântat în gropniţa Mănăstirii Varlaam.

Un ucenic de-al său, ieromonahul Pimen, a scris în 1883 "Viaţa vrednică de pomenire a ieroschimonahului Antipa", iar în 1906, călugării ruşi de la Mănăstirea Sfântul Pantelimon din Sfântul Munte Athos care-l cunoscuseră, l-au trecut în Sinaxar în rândurile sfinţilor.

Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat pe Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti în anul 1992.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cuptor duhovnicesc te înţelegem noi credincioşii, Născătoare de Dumnezeu, că precum Cel Preaînalt a izbăvit pe cei trei tineri, aşa şi pe mine, omul, în pântecele tău m-a înnoit, Dumnezeul părinţilor, Cel lăudat şi prea slăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvioase părinte Antipa, te-ai învrednicit a te atinge de moaştele vlădicăi Teodosie mucenicul, încredinţându-ne şi pe noi de sfinţenia lor. Şi primind îngerescul chip cu numele de Alimpie, ai cântat cu râvnă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bucură-te, părinte prea lăudate, căci Domnul ţi-a hărăzit să te împărtăşeşti de darurile Duhului Sfânt la racla moaştelor Sfântului Tihon, cel din Zadonsk. Pentru aceasta te-ai sârguit a-i urma vieţii acestuia şi a cânta în toate zilele: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi şi noi alergăm la racla moaştelor tale, părinte de Dumnezeu fericite. Cu trupul ostenit de patimi, ne închinăm icoanei tale şi însetaţi de dorul dumnezeieştii veselii, strigăm: Vino, părinte, odorul şi folositorul nostru, ocroteşte evlaviosul tău popor din care ai ieşit, ca să cântăm cu toţii într-un glas: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu s-a deosebit de firea Tatălui dumnezeiescul Cuvânt, întrupându-Se din Fecioara; că şi pe ea, întru întrupare a păzit-o cu adevărat nemicşorată. Şi cum Hristos Cel prea slăvit primeşte mărturia Tatălui.

Catavasie: Pe tinerii cei binecredincioşi care au intrat în cuptorul cel cu foc, suflând duhul cel răcoritor, nevătămaţi i-au păzit şi a dumnezeiescului înger pogorâre, deci în văpaie răcoriţi fiind cu mulţumită cântă, prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: În cuptor tinerii lui Israil, ca într-o topitoare, cu podoaba bunei credinţe mai curat decât aurul au strălucit, grăind: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dorind să se bucure, cuvioase părinte, de binecuvântarea ta şi evlavioasele femei, ai cerut să ai mormântul în afara schitului în care cu osârdie duhovnicească te-ai nevoit. Pentru aceasta, îndrăznind la bunătăţile tale cele bogate, te rugăm: Caută spre noi şi binecuvântează cu racla cinstitelor tale moaşte, ca să cântăm neîncetat: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cântări de mulţumire îţi aduce ţie ţinutul Zeletinului, părinte, simţindu-te prezent cu duhul cum mijloceşti neîncetat pentru binecredincioşii tăi fii. Vino, părintele nostru Antipa, şi înzestrează sfinţitele aşezăminte închinate ţie, ca să cântăm: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pentru rugăciunile cuviosului Tău, Antipa, Milostive, miluieşte pe robii Tăi şi revarsă bucuria cea desăvârşită poporului român care cântă în locaşurile Tale cântarea Sfintei Treimi: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

În cuptor, în chip tainic te-au închipuit pe tine tinerii, mai înainte, Fecioară, şi în rug Moise mai înainte te-a însemnat; iar Isaia te-a văzut născând, fără de bărbat, Prunc, pe Domnul slavei, pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Să lăudăm bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Slobodă adică făptura se cunoaşte şi fii luminii cei întunecaţi mai înainte numai domnul întunericului suspină, acum bine să laude cu osârdie pe pricinuitorul cea întâi ticăloasă toată moştenirea neamurilor.

Catavasie: Taină prea mărită a arătat cuptorul Babilonului care a izvorât roua ca în repejuni va să primească Iordanul focul cel netrupesc şi să sufere pe Ziditorul botezându-se cu trupul pe care îl binecuvântează noroadele şi îl prea înalţă întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Chipul curatei Naşterii tale l-a arătat rugul cel aprins cu foc, rămânând nears. Şi acum te rugăm să stingi cuptorul ispitelor cel sălbăticit asupra noastră, ca neîncetat să te mărim pe tine, de Dumnezeu Născătoare.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În ceata cuvioşilor sălăşluindu-te cu sufletul, părinte, te veseleşti de vederea Dumnezeieştii Treimi. Şi îndrăznire având către Dânsa, roagă-te neîncetat să ocrotească neamul nostru şi să-l izbăvească din cumplitele nevoi şi din necazuri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În sfinţitele locaşuri moldovene răsună glasul fiilor tăi duhovniceşti. Fii stâlp de întărire şi reazim de mângâiere celor ce te laudă şi cu credinţă îţi cântă: Bucură-te, părinte sfinte, îndreptătorul călugărilor şi lauda sihaştrilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ce este mai plăcut decât a lăuda pe Dumnezeu, Cel ce este minunat întru sfinţii Săi! Veniţi, dar, toţi iubitorii de prăznuire din Dacia străbună să-l lăudăm pe cuviosul Antipa - românul. Şi într-un glas să-i cântăm: Bucură-te, sfinte părinte, odrasla cea sfântă a Moldovei şi rugător fierbinte al celor ce aleargă la tine cu credinţă şi cer ajutorul tău cel grabnic.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Stăpânit-a moartea până la Tine, Cel ce ai binevoit a Te naşte ca noi din Maică nenuntită, ca să ne mântuieşti pe noi, Fiule al lui Dumnezeu, Cel mai presus de fire, şi în ape să ne topeşti din nou cu focul cel dumnezeiesc al botezului.

Catavasie: Nu se pricepe toată limba a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea mai presus de lume a cânta ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă fiind bună, primeşte credinţa, că ştii dragostea noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti folositoare; pe tine te mărim.

Luminânda

Podobie: Arătatu-S-a Mântuitorul, harul şi adevărul, în repejunile Iordanului, şi pe cei ce erau întru întuneric şi în umbră dormeau i-a luminat. Pentru că a venit şi S-a arătat Lumina cea neapropiată.

Îndreptându-ţi privirea spre cele înalte, cuvioase, suişuri în inima ta ai pus, de Dumnezeu înţelepţite Antipa; şi ajungând în cămările cereşti, te desfătezi acum cu cetele cuvioşilor şi dumnezeieştilor părinţi. Nu înceta a te ruga pentru noi, cei ce cu dragoste prăznuim sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a praznicului)

La laude

Se pun **stihirile** pe 4, însuşi glasul:

Veniţi, toate cetele monahilor, în sfinţitele locaşuri, pe cuviosul Antipa să-l lăudăm, după vrednicie, şi cu toţii într-un glas să-i strigăm: Vino, cuvioase, în pământul părinţilor tăi şi binecuvântează-ne pe noi, cei ce te cinstim pe tine.

Veniţi, iubitorilor de isihie, adunându-vă în cete la răscruci de tainice poteci, să-l întâmpinăm cu bucurie pe Antipa, lauda isihaştilor români. Cu inimile arzânde de dor dumnezeiesc şi mâinile înălţate la rugăciune, să-i cântăm: Bucură-te, Părinte, purtătorule de duh dumnezeiesc şi vorbitorule cu îngerii.

Veniţi, soborul sfinţiţilor slujitori ai altarelor străbune, pe mlădiţa duhovnicească cea mult roditoare a Calapodeştilor, cu cântări şi psalmi să o lăudăm, cunună neveştejită împletindu-i. Căci mai mult decât toţi, petrecerea în biserica sobornicească a iubit, iar acum în ceruri veselindu-se, slăveşte neîncetat pe Dumnezeu împreună cu cetele cele fără de trup. Pentru aceasta să-i strigăm: Bucură-te, mângâierea şi odihna sufletelor noastre.

Veniţi, adunarea credincioşilor români de pretutindenea, cei ce aţi urmat credinţei dreptmăritoare, pe cuviosul Antipa să-l lăudăm: că acesta, cu adevărat, mai presus de om s-a arătat, că trup materialnic având, viaţa celor fără de trup a râvnit, învrednicindu-se a vedea, în chip negrăit frumuseţea cea prea luminată a Sfintei Treimi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cuvioase părinte, nu ai dat somn ochilor tăi, nici genelor tale dormitare, până ce sufletul şi trupul nu ţi le-ai curăţit de patimi şi pe tine însuţi te-ai gătit locaş al Duhului. Că venind Hristos împreună cu Tatăl, sălăşluire întru tine au făcut şi Treimii celei de-o fiinţă slujitor ai ajuns; propovăduitorule de lucruri mari, Antipa, roagă-te pentru sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a praznicului)

Doxologie mare, Troparul cuviosului

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a praznicului)

Ecteniile şi Otpustul.

La Sfânta Liturghie

Fericirile, pe 8 din Cântarea a 5-a a praznicului şi a 6-a a cuviosului.

Prochimen, glasul al 4-lea: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie.

Apostolul: din Epistola întâi către Corinteni (IX, 2-12): "Fraţilor, voi sunteţi pecetea apostoliei mele.."

Evanghelia de la Luca (VII, 37-50): "În vremea aceea, L-a rugat unul dintre farisei pe Iisus..."

Chinonicul: Fericit bărbatul care se teme de Domnul...

Canonul Sfântului cuvios părinte Antipa

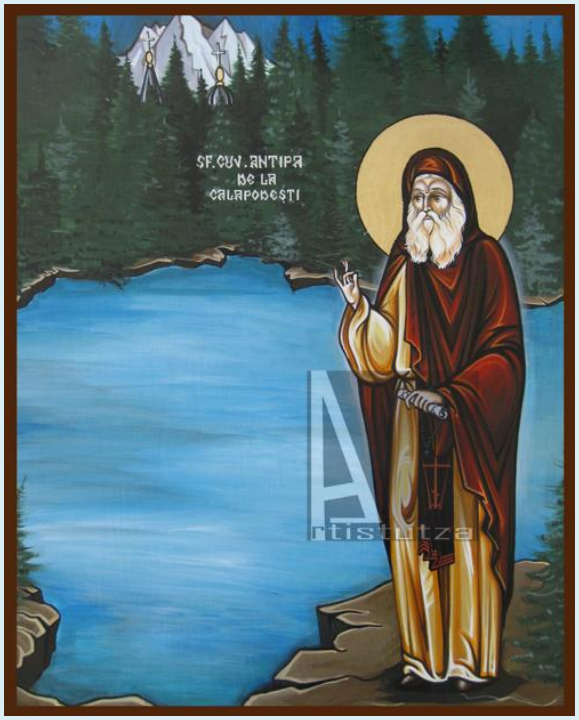

Cântarea 1

Irmos: Dreapta Ta cea purtătoare de biruinţă, cu dumnezeiască cuviinţă s-a proslăvit întru tărie. Că aceasta, Nemuritorule, ca o puternică a toate pe potrivnici a zdrobit, israilitenilor făcându-le cale nouă prin adânc.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din părinţi binecredincioşi răsărind ca un crin, părinte Antipa, te-ai împodobit cu roua Duhului prin Taina Sfântului Botez. Şi, aprinzându-ţi dorul către cele înalte, cu bucurie ai strigat: Doamne, eu vreau să las toate să-mi iau crucea, să-ţi urmez Ţie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din pruncie te-ai arătat purtător al harului, cuvioase, căci simplu în înfăţişare fiind, te-ai făcut celor din jur minunată privelişte când şerpi veninoşi în mâinile tale de copil ai purtat. Pentru aceasta, Hristos, încă din fragedă vârstă, te-a pregătit să păşeşti peste şerpi, peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului, nimic vătămându-te, părinte cuvioase Antipa.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu trupul nemângâiat de cele pământeşti, iar cu duhul sârguindu-te a intra în locaşurile cele cereşti, ai părăsit patria şi neamul tău, cuvioase. Cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, apără şi miluieşte pe binecredinciosul tău popor, cel ce cu dragoste te cheamă pe tine în nevoi şi în necazuri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cufundând în ape frământătura trupului cea omenească, pe care a luat-o Domnul din sângiuirile tale cele fecioreşti, a făcut-o neîmblânzită faţă de taberele cele potrivnice.

Catavasie: Fundul adâncului l-a descoperit şi pe uscat pe ai Săi i-a trecut, întru acelaşi acoperind pe potrivnici Domnul, cel tare întru războaie, că S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Însuţi, Cel ce singur ştii neputinţa firii omeneşti şi cu milostivire Te-ai închipuit întru dânsa, încinge-mă cu putere de sus ca să strig Ţie: Sfântă este Biserica cea însufleţită a slavei Tale celei preacurate, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfeşnic luminos te-ai arătat cu lucrarea virtuţilor, cuvioase părinte, celor ce cu credinţă şi cu evlavie se apropie de tine. Luminează-ne şi pe noi, fiii tăi duhovniceşti, aflaţi în întunericul acestui veac înşelător, ajutându-ne să împlinim dumnezeieştile porunci ca să-L slăvim pururea pe Hristos, Dătătorul bunătăţilor celor veşnice.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cum să nu fericim, părinte, râvna ta cea dumnezeiască? Căci trup din ţărână având, te-ai arătat înger pământesc slujind neîncetat lui Dumnezeu. Iar acum, în ceata cuvioşilor te veseleşti, slăvind pe Cel ce te-a încununat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu smerenia ta cea prea adâncă ai alungat duhurile răutăţii, părintele nostru Antipa. Cu podoaba obiceiurilor bune ţi-ai înfrumuseţat sufletul tău cel fecioarelnic, pentru prea dulcele tău Hristos născut din Fecioară. Pe Acela, cuvioase, nu înceta a-L ruga să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din tine născându-Se, fără de sămânţă, Fiul cel mai înainte de veci, Fecioară-Maică, a zidit din nou lumea, Domnul omorând cu botezul Său pe şarpele cel ascuns în ape şi izbăvind oamenii din stricăciune.

Catavasie: Domnul, cel ce dă tărie împăraţilor noştrii şi înnalţă cornul unşilor săi, din Fecioară s-a născut şi vine către botez, pentru aceasta credincioşii să strigăm: nu este sfânt ca Domnul Dumnezeul nostru şi nu este drept fără numai tu, Doamne.

Podobie: Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Viaţa pustnicească dorind, fericite, şi grijile pământeşti lepădând, ai părăsit deşertăciunea celor trecătoare şi ca un nou David de la turmele tatălui fiind luat, în singurătatea pustiului ai intrat, nevoindu-te bărbăteşte în postiri şi în privegheri. Pentru aceasta te-ai făcut pildă înfrumuseţată a sihaştrilor, împodobindu-ţi sufletul cu neprihănita curăţie şi cu untdelemnul rugăciunii, şi luminându-ţi mintea cu privirea la locaşurile cele dumnezeieşti, acum te bucuri împreună cu îngerii înaintea Împăratului făpturii. Pe Acesta roagă-L să izbăvească din nevoi şi din primejdii pe cei ce săvârşesc cu credinţă şi cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedealna, glasul 1: Iubitorul de oameni - Hristos - poruncă nouă ne-a dat tuturor: „Să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu”. Cu adevărat, dumnezeiască iubire ai arătat, cuvioase, pentru toate făpturile, pe care dar al lui Dumnezeu l-ai socotit. Dă-ne şi nouă, fiii neamului tău, a ne împărtăşi din iubirea ta cea sfântă ca să umblăm cu tărie pe calea cea dreaptă şi să aflăm milă şi har în ziua judecăţii de la Hristos Dumnezeu, cel ce te-a încununat pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu duhul nemângâiat de cele pământeşti, cuviosul Antipa românul - a luat Crucea şi a urmat lui Hristos. Prin osteneli, lacrimi şi suspinuri neîncetate, s-a învrednicit de binecuvântarea Ta, Doamne. Pentru rugăciunile sale, numără-ne şi pe noi, în ceata aleşilor tăi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Iisus născându-Se din Fecioara Maria şi în Iordan botezându-Se de la Ioan, Duhul S-a pogorât peste Dânsul, văzut, în chip de porumbel. Pentru aceasta

proorocul, împreună cu îngerii, a zis: slavă venirii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă iconomiei Tale, Unule Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Munte umbrit cu harul cel dumnezeiesc privindu-te Avacum, cu ochii cei de departe văzători, a vestit mai înainte pe Sfântul lui Israil, care avea să se nască dintru tine spre înnoirea şi mântuirea noastră.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îmbrăţişând cu dragoste crucea lui Hristos, cuvioase, ai purtat cu osârdie lupta împotriva taberelor demonice, făcându-ţi inima rai duhovnicesc. Cu rugăciunile tale, ocroteşte pe credinciosul tău popor cel ce cu dragoste, în sfinţite aşezăminte, te laudă pe tine.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Iubirea curată către Dumnezeu şi către aproapele ai arătat, sfinte cuvioase. Căci în toate zilele, cu blândeţe şi uitare de sine i-ai mângâiat pe toţi, cei ce cu osârdie te căutau pe tine. Iar acum, veselindu-te în ceruri, nu-i uita pe smeriţii tăi fii de pe plaiurile obârşiei tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Din dumnezeieştile Scripturi te-ai adăpat, părinte Antipa, şi laudă lui Dumnezeu în dulce grai românesc cu dragoste osârdnică i-ai adus. Rugămu-ne cu umilinţă şi cântăm în sfinţitele biserici înălţate în cinstea numelui tău: Bucură-te, Sfinte Antipa, părintele nostru.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cuvântul, ca un Dumnezeu, fiind nevăzut, luând din Fecioara fire omenească, Se face văzut şi Se curăţă în Iordan, Cel străin de păcat, ca să cureţe de greşeli pe cel căzut.

Catavasie: Auzitu-s-a, Doamne, glasul Tău carele a zis, glasul celuia ce strigă în pustie când ai tunat peste ape multe, mărturisind fiului Tău, cu totul fiind de faţă, iar Duhul a strigat: Tu eşti Hristos, înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce ai luminat cu luminarea venirii Tale, Hristoase, şi ai strălucit cu Crucea Ta marginile lumii, luminează cu lumina cunoştinţei dumnezeirii Tale inimile celor ce Te laudă cu dreaptă credinţă.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dragostea de Dumnezeu şi înstrăinarea de cele pământeşti le-ai câştigat, cuvioase, şi ai păzit cu sfinţenie sfaturile evanghelice. Pentru aceasta, locuitor al cetăţii cereşti te-ai făcut, vrednicule de laudă, părinte Antipa. Îndrăznire având către Dumnezeu, roagă-te să dobândim şi noi creştineasca dragoste ca să smulgem printr-însa neghinele răutăţilor.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu mulţimea lacrimilor tale ai curăţit întru tine dumnezeiescul chip, părinte. Iar demonii ce te-au necăjit pe tine multă vreme, au fost alungaţi cu biciul sfintelor tale rugăciuni. Fii mijlocitor nouă către Stăpânul să ne izbăvească de cursele vrăjmaşului celui viclean.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Izbăvitu-te-ai de patimile trupului, cuvioase, prin truda nevoinţelor tale. Iar în obştea Valaam ai petrecut duhovniceşte în virtuţi, aducând jertfă de laudă Mirelui Hristos, cel ce te-a ales pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Elisei a îndulcit amărăciunea apelor cu sare; iar Fiul tău şi Dumnezeu, botezându-Se în ape, a ridicat amărăciunea şi durerea păcatului.

Catavasie: Iisus, începătorul vieţii vine să dezlege osânda lui Adam celui întâi zidit şi curăţire, ca unui Dumnezeu netrebuindu-i pe cel căzut, curăţeşte în Iordan întru care pierzând vrajba a dăruit pacea care covârşeşte toată mintea.

Cântarea a 6-a

Irmos: Înconjuratu-ne-a pe noi adâncul cel mai de jos şi nu este izbăvitor; socotiţi am fost ca nişte oi de junghiere. Mântuieşte pe poporul Tău, Dumnezeul nostru, că Tu eşti celor neputincioşi tărie şi îndreptare.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În trupul tău firav, părinte, ai împletit din dragoste adâncă, postul îndelungat şi rugăciunea curată ca lucrări ale sufletului. Ca şi fericitul Pavel apostolul ai învăţat pe ucenicii tăi: „în orice şi în toate m-am învăţat să fiu şi sătul şi flămând; şi în belşug, şi în lipsă”, minunate părinte Antipa.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Oare, nu ţi-au venit gânduri de a face rău cuiva, părinte, te-a întrebat ucenicul iubit? „Niciodată nu pot veni astfel de gânduri părintelui iubitor de fii, dar cu atât mai mult, nu pot veni părintelui duhovnicesc”, ai răspuns, părinte. Din iubirea ta cea curată şi sfântă revarsă picături de rouă duhovnicească celor încercaţi cu multe feluri de ispite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

„Viaţa monahului e în biserică; iar lucrarea lui e pravila monahală” ai spus celor ce erau în neorânduială. Învaţă-ne să stăruim în rugăciune şi-n împlinirea poruncilor ca să scăpăm de vătămarea ispitelor. Ajută-ne în ostenelile noastre cele duhovniceşti şi roagă-te să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Spăimântatu-s-au cetele îngerilor, văzând pe Cel nevăzut, născut din Fecioară cu trup şi cufundat în râu spre a Se boteza; pe Cel ce este slăvit de cei fără de trup.

Catavasie: Glasul Cuvântului sfeşnicul luminii, luceafărul mergătorul înainte al Soarelui, în pustie pocăiţi-vă strigă tuturor noroadelor şi mai înainte vă curăţiţi că iată de faţă stă Hristos izbăvind lumea din stricăciune.

Condacul, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi lumina Ta, Doamne, s-a însemnat peste noi, care cu cunoştinţă Te lăudăm. Venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Din frământătura ostenelilor înmuiate cu lacrimile milostivirii tale, ai dospit rugăciunea cea mult roditoare, părintele nostru Antipa. Adu-ţi aminte şi de neamul nostru din care ai odrăslit, prea fericite, şi ocroteşte patria ta cu mijlocirile tale către Dumnezeu ca să-ţi cântăm ţie: Bucură-te, odraslă a Moldovei, iubitorule de pustnicie.

Icos

La chemarea dumnezeiască, bucurându-te cu duhul, ai fugit de deşărtăciunile lumii, primind jugul cel uşor al lui Hristos. Pentru aceasta, cetele monahilor îţi cântă ţie cu evlavie în sfinţitele locaşuri:
Bucură-te, mlădiţa cea bogată din Calapodeşti;
Bucură-te, fiule ales al ţinutului Zeletin;
Bucură-te, ostenitorul schitului românesc din Athon;
Bucură-te, al monahilor înstrăinaţi de ţară, dulce mângâiere;
Bucură-te chip al blândeţii;
Bucură-te, adânc de smerenie;
Bucură-te, necurmată rugăciune pentru neamul tău;
Bucură-te, iubitorule de isihie;
Bucură-te, vorbitorule cu Dumnezeu;
Bucură-te, lauda Valaamului; bucură-te, şi a noastră dulce alinare în viforul ispitelor;
Bucură-te, sfinte al neamului românesc;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cuptor duhovnicesc te înţelegem noi credincioşii, Născătoare de Dumnezeu, că precum Cel Preaînalt a izbăvit pe cei trei tineri, aşa şi pe mine, omul, în pântecele tău m-a înnoit, Dumnezeul părinţilor, Cel lăudat şi prea slăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvioase părinte Antipa, te-ai învrednicit a te atinge de moaştele vlădicăi Teodosie mucenicul, încredinţându-ne şi pe noi de sfinţenia lor. Şi primind îngerescul chip cu numele de Alimpie, ai cântat cu râvnă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bucură-te, părinte prea lăudate, căci Domnul ţi-a hărăzit să te împărtăşeşti de darurile Duhului Sfânt la racla moaştelor Sfântului Tihon, cel din Zadonsk. Pentru aceasta te-ai sârguit a-i urma vieţii acestuia şi a cânta în toate zilele: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi şi noi alergăm la racla moaştelor tale, părinte de Dumnezeu fericite. Cu trupul ostenit de patimi, ne închinăm icoanei tale şi însetaţi de dorul dumnezeieştii veselii, strigăm: Vino, părinte, odorul şi folositorul nostru, ocro-

teşte evlaviosul tău popor din care ai ieşit, ca să cântăm cu toţii într-un glas: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu s-a deosebit de firea Tatălui dumnezeiescul Cuvânt, întrupându-Se din Fecioara; că şi pe ea, întru întrupare a păzit-o cu adevărat nemicşorată. Şi cum Hristos cel prea slăvit primeşte mărturia Tatălui.

Catavasie: Pe tinerii cei binecredincioşi care au intrat în cuptorul cel cu foc, sunând duhul cel răcoritor, nevătămaţi i-au păzit şi a dumnezeiescului înger pogorâre, deci în văpaie răcoriţi fiind cu mulţumită cântă, prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: În cuptor tinerii lui Israil, ca într-o topitoare, cu podoaba bunei credinţe mai curat decât aurul au strălucit, grăind: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dorind să se bucure, cuvioase părinte, de binecuvântarea ta şi evlavioasele femei, ai cerut să ai mormântul în afara schitului în care cu osârdie duhovnicească te-ai nevoit. Pentru aceasta, îndrăznind la bunătăţile tale cele bogate, te rugăm: Caută spre noi şi binecuvântează cu racla cinstitelor tale moaşte, ca să cântăm neîncetat: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cântări de mulţumire îţi aduce ţie ţinutul Zeletinului, părinte, simţindu-te prezent cu duhul cum mijloceşti neîncetat pentru binecredincioşii tăi fii. Vino, părintele nostru Antipa, şi înzestrează sfinţitele aşezăminte închinate ţie, ca să cântăm: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pentru rugăciunile cuviosului Tău, Antipa, Milostive, miluieşte pe robii Tăi şi revarsă bucuria cea desăvârşită poporului român care cântă în locaşurile Tale cântarea Sfintei Treimi: Toate lucrurile Domnului, pe Domnul, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

În cuptor, în chip tainic te-au închipuit pe tine tinerii, mai înainte, Fecioară, şi în rug Moise mai înainte te-a însemnat; iar Isaia te-a văzut născând, fără de bărbat, Prunc, pe Domnul slavei, pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Slobodă adică făptura se cunoaşte şi fii luminii cei întunecaţi mai înainte numai domnul întunericului suspină, acum bine să laude cu osârdie pe pricinuitorul cea întâi ticăloasă toată moştenirea neamurilor.

Catavasie: Taină prea mărită a arătat cuptorul Babilonului care a izvorât roua ca în repejuni va să primească Iordanul focul cel netrupesc şi să sufere pe Ziditorul botezându-se cu trupul pe care îl binecuvântează noroadele şi îl prea înalţă întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Chipul curatei Naşterii tale l-a arătat rugul cel aprins cu foc, rămânând nears. Şi acum te rugăm să stingi cuptorul ispitelor cel sălbăticit asupra noastră, ca neîncetat să te mărim pe tine, de Dumnezeu Născătoare.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În ceata cuvioşilor sălăşluindu-te cu sufletul, părinte, te veseleşti de vederea Dumnezeieştii Treimi. Şi îndrăznire având către Dânsa, roagă-te neîncetat să ocrotească neamul nostru şi să-l izbăvească din cumplitele nevoi şi din necazuri.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Antipa, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În sfinţitele locaşuri moldovene răsună glasul fiilor tăi duhovniceşti. Fii stâlp de întărire şi reazim de mângâiere celor ce te laudă şi cu credinţă îţi cântă: Bucură-te, părinte sfinte, îndreptătorul călugărilor şi lauda sihaştrilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ce este mai plăcut decât a lăuda pe Dumnezeu, Cel ce este minunat întru sfinţii Săi! Veniţi, dar, toţi iubitorii de prăznuire din Dacia străbună să-l lăudăm pe cuviosul Antipa - românul. Şi într-un glas să-i cântăm: Bucură-te, Sfinte părinte, odrasla cea sfântă a Moldovei şi rugător fierbinte al celor ce aleargă la tine cu credinţă şi cer ajutorul tău cel grabnic.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Stăpânit-a moartea până la Tine, Cel ce ai binevoit a Te naşte ca noi din Maică nenuntită, ca să ne mântuieşti pe noi, Fiule al lui Dumnezeu, cel mai presus de fire, şi în ape să ne topeşti din nou cu focul cel dumnezeiesc al botezului.

Catavasie: Nu se pricepe toată limba a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea mai presus de lume a cânta ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă fiind bună, primeşte credinţa, că ştii dragostea noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti folositoare; pe tine te mărim.

Acatistul Sfântului Antipa de la Calapodeşti

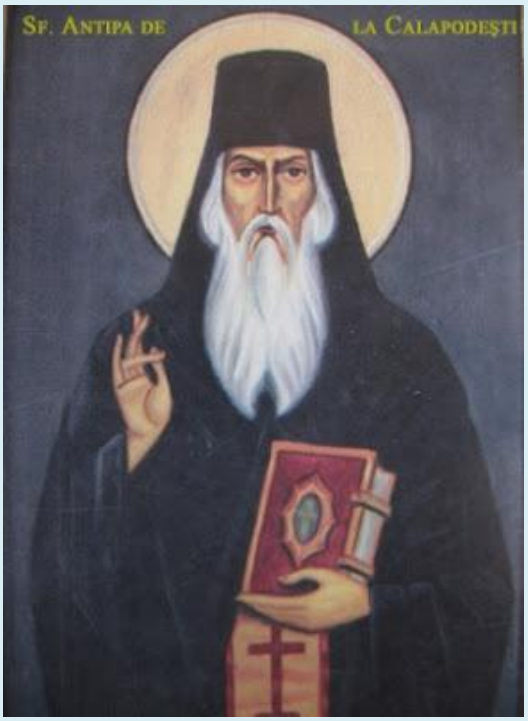

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .

Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amim

Condacul 1

Ca pe o vistierie a nevoinţelor sihăstreşti, te lăudăm pe tine, cuvioase părinte Antipa; ca cel ce te-ai învrednicit, prin harul lui Dumnezeu, a dobândi împlinirea virtuţilor şi lucrarea rugăciunii celei curate, înstrăinându-te de patria şi neamul tău. Pentru aceasta, într-un glas, cu bucurie îţi cântăm: ***Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!***

Icos 1

Din pruncie ai fost ales să fii sălaş al Duhului Sfânt, care te-a întărit pururea în lucrarea faptelor bune şi în râvna către viaţa cea pustnicească, plăcută lui Dumnezeu. Pentru aceasta, noi, cei ce săvârşim cu dragoste sfântă pomenirea ta, îţi cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, cuvioase zămislit în rugăciune;
Bucură-te, că a ta mamă te-a născut fără suspine;
Bucură-te, floare rară, pe plaiuri moldoveneşti;
Bucură-te, că ieşit-ai din satul Calapodeşti;
Bucură-te, mângâiere pentru bunii tăi părinţi;
Bucură-te, că pruncia ţi-a fost cale către sfinţi;
Bucură-te, că Alexandru la botez ai fost numit;
Bucură-te, copil ager, luminat de Duhul Sfânt;
Bucură-te, cel ce Domnul ţi-a pus sufletu-n lumină;
Bucură-te, că de duhul, toată inima ţi-e plină;
Bucură-te, pustnic mare al întinselor cuprinderi;
Bucură-te, făclierul sfinţitoarelor deprinderi;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 2-lea

Auzind cuvintele psalmistului care zice: ***„Arată-mi, Doamne, calea pe care trebuie să merg, că la Tine am ridicat sufletul meu”***, ai plecat la Mănăstirea Neamţ, unde voiai să-ţi închini viaţa, slujind lui Hristos; dar aici, după ce te-ai rugat la icoana Maicii Domnului, ai fost povăţuit să te îndrepţi către Mănăstirea Brazi din ţinutul Vrancei, ceea ce ai şi făcut, mulţumind şi cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Cu bucurie şi râvnă mare ai început, sfinte părinte, viaţa călugărească în Mănăstirea Brazi, unde ai căutat neîncetat să urmezi pravila Bisericii şi să te îndu-hovniceşti din viaţa părinţilor îmbunătăţiţi. Pentru aceasta, primeşte de la noi cântarea aceasta:

Bucură-te, că de tânăr ai plecat spre nevoinţă;
Bucură-te, că te mângâi din iubire şi credinţă;
Bucură-te, că la Brazi ai intrat în mănăstire;
Bucură-te, că Fecioara ţi-a fost ţie ocrotire;
Bucură-te, că dorit-ai sfânta viaţă îngerească;
Bucură-te, că-ntru tine Domnul a vrut să locuiască;
Bucură-te, că virtutea ai avut-o ca arvună;
Bucură-te, că vrăjmaşii n-au putut să te răpună;
Bucură-te, că în suflet ai purtat pe Duhul Sfânt;
Bucură-te, cel ce cerul l-ai coborât pe pământ;
Bucură-te, că viaţa nu ţi-a fost decât o cruce;
Bucură-te şi primeşte lauda ce ţi-o aducem;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 3-lea

După ani îndelungaţi petrecuţi în smerenie şi pocăinţă în obştea Mănăstirii Brazi, ai primit sfatul îmbunătăţitului părinte Dimitrie ca să pleci în Muntele Sfânt al Athonului. Iar acesta, dăruindu-ţi binecuvântare, ai plecat să te nevoieşti în liniştea muntelui sfânt, cântând neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Puterea Celui Preaînalt pogorându-se peste tine, părinte Antipa, ai împlinit cu osârdie poruncile Evangheliei lui Hristos, încât numele tău s-a făcut cunoscut între părinţii Athonului, pentru care lucru îţi cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, bun părinte, plin de har dumnezeiesc;
Bucură-te, că în suflet razele iubirii-ţi cresc;
Bucură-te, pustnic vrednic şi înger înaripat;
Bucură-te, că viaţa ţi-ai ferit-o de păcat;
Bucură-te, floare rară udată de Duhul Sfânt;
Bucură-te, că avut-ai viaţă sfântă pe pământ;
Bucură-te, piatră aleasă şi frumosul giuvaer;
Bucură-te, că din lacrimi ţi-ai gătit cunună-n cer;
Bucură-te, trandafirul cu petalele-n lumină;
Bucură-te, că virtutea îmbrăcat-ai ca o haină;
Bucură-te, că pustia ţi-a fost rai duhovnicesc;
Bucură-te, că înjuru-ţi flori mirositoare cresc;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 4-lea

Văzându-te pe tine vrăjmaşul, de Dumnezeu purtătorule, părinte, sporind în viaţa cea duhovnicească, îţi pregătea mulţime de ispite ca să te piardă; însă, după puţin timp, s-a ruşinat de statornicia ta în lucrarea virtuţilor, căci cântai lui Dumnezeu neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Având permanent conştiinţa prezenţei lui Dumnezeu în fiinţa ta, părinte Antipa, nu ţi-ai lipit inima de trecătoarele desfătări ale vieţii acesteia, făcându-te pildă bună celor ce vor să se mântuiască; pentru aceasta îţi aducem aceste laude:

Bucură-te, că fiinţa ţi-o pătrunzi cu nepătrunsul;
Bucură-te, cel ce ruga ţi-ai împletit-o cu plânsul;
Bucură-te, pustnic mare cu desăvârşită minte;
Bucură-te, că împlinit-ai toate poruncile sfinte;
Bucură-te, pildă bună şi profet între profeţi;
Bucură-te, îndreptătorul tinerilor înţelepţi;
Bucură-te, că în noapte umpli cerul de cântare;
Bucură-te, viers de taină pe lăuntrică suflare;
Bucură-te, cel ce viaţa ţi-a fost Sfântă Liturghie;
Bucură-te, geană închisă peste-a văzului trezvie;
Bucură-te, aurora cu raze strălucitoare;
Bucură-te, că în Athos ai luminat ca un soare;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 5-lea

Precum cerbul care caută să se adape din izvoarele cele limpezi ale munţilor, aşa şi sufletul tău dorea să se adape din izvoarele cele nesecate ale harului întru linişte. Pentru aceea, te-ai depărtat în pustie pentru a petrece împreună cu îngerii şi a cânta neîncetat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

După o vreme ai fost nevoit să părăseşti sălaşele Athosului, părinte, călătorind până în părţile Novgorodului, unde ai şi rămas până la sfârşitul vieţii tale pământeşti. Întâmpinând şi acolo ispite şi greutăţi, nu te-ai despărţit de dragostea Stăpânului Hristos, pentru care îţi aducem această pioasă cântare:

Bucură-te, că fiinţa ţi-a fost plină de Treime;
Bucură-te, că răbdarea te-a suit la înălţime;
Bucură-te, că pe diavol de ruşine l-ai umplut;
Bucură-te, că de-acesta toată viaţa ai fugit;
Bucură-te, minte plină de smerită cugetare;
Bucură-te, că psalmii ţi-au fost pururea cântare;
Bucură-te, ochi lăuntric văzător prin orice gând;
Bucură-te, cel ce harul ţi-l împropriezi plângând;

Bucură-te, fericite, tu, prea scump al nostru rod;
Bucură-te, că viaţa ţi-ai dus-o în Novgorod;
Bucură-te, mândră floare a grădinii româneşti;
Bucură-te, că te-aşteaptă plaiurile strămoşeşti;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 6-lea

De puterea Duhului Sfânt umbrit fiind, sfinte, cu îndrăzneală te-ai ridicat împotriva începătoriilor şi stăpânitorilor răutăţilor celor din lume; şi, izgonind vicleşugurile lor, toate faptele tale cele bune le-ai săvârşit cântând Atotputernicului Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Voind Preabunul Dumnezeu să arate lumii că nu în zadar se ostenesc toţi cei ce împlinesc voia Lui, a împodobit, aici pe pământ, pe cuviosul Antipa cu smerita cugetare şi darul înainte-vederii, ca să se prea mărească numele Lui între prietenii Săi, iar nouă tărie să zicem:
Bucură-te, cel ce-n tine chipul Lui s-a împlinit;
Bucură-te, că Acela pe tine te-a prea mărit;
Bucură-te, cel ce-n dar primeşti şi dărui;
Bucură-te, c-ai dat totul tuturor şi fiecărui;
Bucură-te, rugăciune răsucită pe mătănii;
Bucură-te, văzătorul de dumnezeieşti vedenii;
Bucură-te, cel ce-n taină glasul Domnului asculţi;
Bucură-te, că viaţa ţi-a fost plină de virtuţi;
Bucură-te, fântâna cea cu apă cristalină;
Bucură-te, focul sacru din a Duhului lumină;
Bucură-te, cel ce trupul cu rugăciune îl saturi;
Bucură-te, că Scriptura ţi-a fost pravilă şi sfaturi;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 7-lea

Nici frigul, nici aspra vieţuire, nici primejdiile ţinutului auster al Novgorodului îngheţat nu te-au despărţit de dragostea lui Hristos, care ţi-a încălzit sufletul prin energia Duhului Sfânt, Preasfânta Treime te-a păzit în viaţa aceasta, ca să foloseşti multora şi să înveţi pe toţi a cânta: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Dumnezeu Cel negrăit şi necuprins de gând şi de cuvânt, nevăzut, neajuns, pururea fiind şi Acelaşi fiind, Cel care a iubit lumea atât de mult, încât pe Unul Născut Fiul Său L-a dat, ca lumea viaţă să aibă şi s-o aibă din belşug, te-a ales pe tine, părinte Antipa, să-I slujeşti cu bună-cuviinţă. Drept aceea, numele tău,

sfinte, a rămas în memoria celor ce ţi-au urmărit viaţa ta îmbunătăţită, dar şi nouă, celor ce-ţi cântăm:
Bucură-te, cuvioase şi dascăl al rugăciunii;
Bucură-te, paravanul vânturilor şi furtunii;
Bucură-te, fericite, uns cu mir dumnezeiesc;
Bucură-te, floare rară cu miros duhovnicesc;
Bucură-te, că prin tine am primit pace cerească;
Bucură-te, călăuză către viaţa îngerească;
Bucură-te, că departe ţi-ai întins apostolia;
Bucură-te, că şi-acolo n-ai uitat de România;
Bucură-te, că icoană fi-vei românilor, veşnic;
Bucură-te, frumuseţe şi străjerul lor puternic;
Bucură-te, că-n Moldova toată lumea te iubim;
Bucură-te, că acasă mănăstiri îţi construim;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 8-lea

Voind Hristos să arate lumii că nu în zadar se ostenesc cei ce fac voia Lui aici, pe pământ, ci mare plată se găteşte lor întru Împărăţia Cerurilor, a prea mărit pe alesul Său, Antipa, la săvârşirea din viaţa aceasta cu aşezarea în ceata prietenilor Lui, cu care împreună cântă lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Credinţa cea dreaptă păzind, calea săvârşind încărcat de fapte bune, când Bunul Dumnezeu a voit te-a chemat pe tine, părinte Antipa, de la cele vremelnice la cele nepieritoare, primind cununa cea neveştejită a slavei Lui. Pentru aceasta, îţi aducem aceste laude:
Bucură-te, cel ce-n pace lumea o ai părăsit;
Bucură-te, că în ceruri Hristos-Domnul te-a primit;
Bucură-te, că te bucuri, încetând a tale plângeri;
Bucură-te, împreună cu soboarele de îngeri;
Bucură-te, nume paşnic şi frumos, cu chip de avvă;
Bucură-te urcând trepte, fericit, din slavă în slavă;
Bucură-te, că intrat-ai în timpul lui Dumnezeu;
Bucură-te, că de haru-I te-ndulceşte mereu, mereu;
Bucură-te, că stai veşnic între cetele de sfinţi;
Bucură-te, că şi nouă multă milă ne trimiţi;
Bucură-te, că în ceruri te avem mijlocitor;
Bucură-te, că la Domnul ne eşti pururi rugător;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 9-lea

Trupul tău plin de mireasma ostenelilor a fost îngropat în Mănăstirea Valaam, alături de ale acelor cuvioşi părinţi nevoitori, iar sufletul tău sălăşluieşte pururea în locaşurile cereşti, slăvind neîncetat pe Dumnezeu, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Nu după multă vreme trupul tău s-a dovedit a fi sălaş al Duhului Sfânt, părinte Antipa. De aceea, cu evlavie sfintele tale oseminte au fost scoase şi puse cu cinste, ca o comoară de mult preţ, spre închinare credincioşilor. Iar vestea prea măririi tale de către Dumnezeu s-a răspândit în toată lumea ortodoxă, dar mai curând în patria şi neamul tău din care ai plecat. Pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, că în chinuri ţi-a fost totdeauna traiul;
Bucură-te, că răbdarea te-a făcut să câştigi Raiul;
Bucură-te, că de-a pururi vezi faţa Sfintei Treimi;
Bucură-te, că în juru-ţi cresc mulţime de lumini;
Bucură-te, trup de slavă inundat de Duhul Sfânt;
Bucură-te, că pământul nu te-a socotit pământ;
Bucură-te, podoabă scumpă care cerul împodobeşti;
Bucură-te, cămară-n care pururi cu Hristos vorbeşti;
Bucură-te, chip de înger, în văzduhul necuprins;
Bucură-te, rază sfântă, lumină şi foc nestins;
Bucură-te, că din slavă har pogoară să ne-adape;
Bucură-te, îndepărtare care, totuşi, eşti aproape;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 10-lea

În ceata aleşilor Tăi ai aşezat pe cuviosul Antipa, cel mult nevoitor. Căci acesta a ştiut pe pământ să prea mărească numele Tău, iar în ceruri Te laudă neîncetat împreună cu îngerii, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Ca un zid tare împotriva ispitelor eşti pentru noi, Sfinte cuvioase părinte Antipa; roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru neamul românesc, ca întru bucuria inimii să-ţi cântăm:
Bucură-te, stea cerească în lumina negrăită;
Bucură-te, că în ceruri voia ţi-a fost împlinită;
Bucură-te, ştiutorul neştiutelor mistere;
Bucură-te, dătătorul de ştiinţă şi putere;
Bucură-te, trandafirul înflorit pe veşnicie;
Bucură-te, sfeşnic sacru care-n alte zări învie;
Bucură-te, că stai veşnic între cetele mărite;
Bucură-te, că prin tine, Hristos milă ne trimite;
Bucură-te, lecuirea bolilor nevindecate;
Bucură-te, dătătorul de puteri şi sănătate;

Bucură-te, hrănitorul cel cu pâinea mântuirii;
Bucură-te, purtătorul de balsamul lecuirii;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 11-lea

Făclie purtătoare de lumină te avem pe tine, părinte Antipa, că luminezi toată Biserica Ortodoxă, de la o margine la alta, izvorând bună mireasmă şi revărsând tămăduiri celor ce cinstesc cu dragoste şi se închină sfintelor tale moaşte. Pentru aceasta, lui Dumnezeu, Cel în Treime lăudat, Îi cântăm împreună cu tine: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Lăudăm nevoinţele tale, cuvioase părinte, cinstim sfintele tale moaşte, prea mărim răbdarea ta pentru Hristos, cântăm cu bucurie încununarea ta în ceruri şi te rugăm, cu osârdie, să ne ajuţi pe noi în vremea ispitelor şi necazurilor, care ne împresoară, ca să-ţi cântăm:
Bucură-te, că în lume te-a umbrit cerească rază;
Bucură-te, că prin tine creştinii se luminează;
Bucură-te, biruinţă, în a lumii osteneală;
Bucură-te, îndrăznire, în a noastră îndoială;
Bucură-te, vindecare bolilor nevindecate;
Bucură-te, că eşti baie spălătoare de păcate;
Bucură-te, cort de aur şi ancoră a nădejdii;
Bucură-te, apărare celor ce sunt în primejdii;
Bucură-te, mângâierea celor slabi de suferinţă;
Bucură-te, alinare celor ce vin cu credinţă;
Bucură-te, scară tare şi putere nevăzută;
Bucură-te, izbăvirea celor ce cad în ispită;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 12-lea

Dăruieşte, părinte, şi nouă din darurile cu care te-a înzestrat Dumnezeu, ca să putem birui uneltirile vrăjmaşilor, să mergem pe calea Adevărului şi a dreptăţii, ca împreună cu tine să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Cel ce vezi pururea faţa Treimii Celei de o fiinţă şi nedespărţită, Sfinte cuvioase părinte Antipa, primeşte lauda şi cântarea noastră:
Bucură-te, păzitor al sihaştrilor din munţi;
Bucură-te, zid de pace şi alesul între sfinţi;
Bucură-te, uşurinţă în a noastre mari necazuri;
Bucură-te, biruinţă şi ajutor în negre ceasuri;
Bucură-te, săturarea celor care îţi cer hrană;

Bucură-te, încălzirea celor goi, fără de haină;
Bucură-te, cale bună şi podoaba fecioriei;
Bucură-te, crin de aur şi sadul cuvioşiei;
Bucură-te, scutul tare şi sabia nedreptăţii;
Bucură-te, purtătorul de lumină a libertăţii;
Bucură-te, far de taină celor ce se pocăiesc;
Bucură-te, ajutorul celor ce se mântuiesc;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea minunate părinte Antipa, omul rugăciunii şi podoaba cuvioşilor, cel ce ai câştigat moştenirea veşnicelor bunătăţi, primeşte această cântare de laudă şi, prin rugăciunile tale către Dumnezeu, cere nouă iertare păcatelor şi izbăvire de chinurile veşnice, ca împreună cu tine să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Apoi:

Icos 1
Din pruncie ai fost ales să fii sălaş al Duhului Sfânt, care te-a întărit pururea în lucrarea faptelor bune şi în râvna către viaţa cea pustnicească, plăcută lui Dumnezeu. Pentru aceasta, noi, cei ce săvârşim cu dragoste sfântă pomenirea ta, îţi cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, cuvioase zămislit în rugăciune;
Bucură-te, că a ta mamă te-a născut fără suspine;
Bucură-te, floare rară, pe plaiuri moldoveneşti;
Bucură-te, că ieşit-ai din satul Calapodeşti;
Bucură-te, mângâiere pentru bunii tăi părinţi;
Bucură-te, că pruncia ţi-a fost cale către sfinţi;
Bucură-te, că Alexandru la botez ai fost numit;
Bucură-te, copil ager, luminat de Duhul Sfânt;
Bucură-te, cel ce Domnul ţi-a pus sufletu-n lumină;
Bucură-te, că de duhul, toată inima ţi-e plină;
Bucură-te, pustnic mare al întinselor cuprinderi;
Bucură-te, făclierul sfinţitoarelor deprinderi;
Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!

Condacul 1
Ca pe o vistierie a nevoinţelor sihăstreşti, te lăudăm pe tine, cuvioase părinte Antipa; ca cel ce te-ai învrednicit, prin harul lui Dumnezeu, a dobândi împlinirea virtuţilor şi lucrarea rugăciunii celei curate, înstrăinându-te de patria şi neamul tău. Pentru aceasta, într-un glas, cu bucurie îţi cântăm: ***Bucură-te, părinte Antipa, iubitorule de pustnicie!***

Imnografie

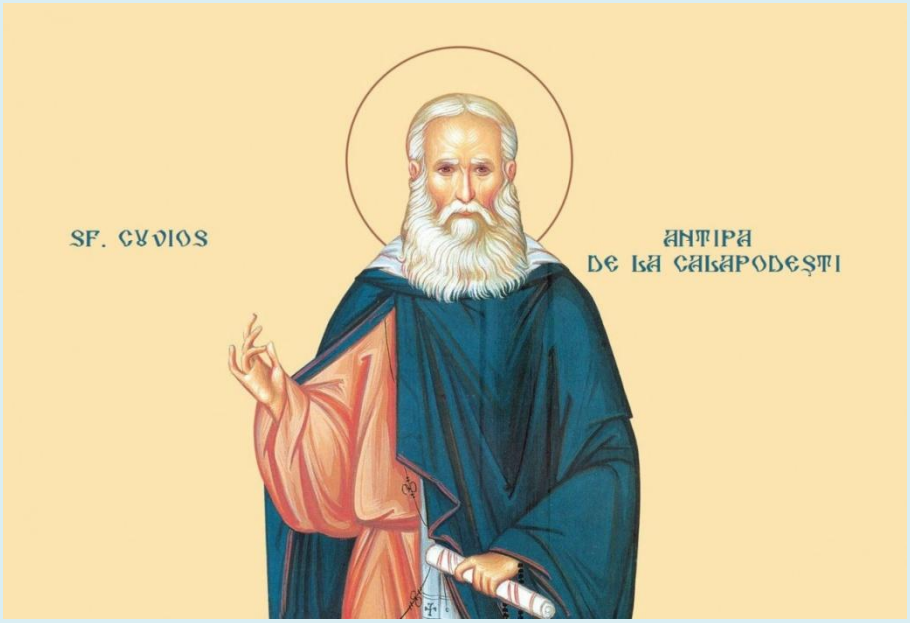

Troparul Sfântului cuvios Antipa de la Calapodești: Peste pământ arcuindu-te ca un curcubeu, ai ajuns din Sfântul Munte în Athosul de la miazănoapte, Valaam. O, Sfinte părinte Antipa, mult lăudatule, asemenea mult minunaților bătrâni ai Moldovei te-ai făcut; și acum, locuind în slava cerescului Valaam, roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să ne povățuiască pe calea îngerească.

Troparul Sfântului cuvios Antipa de la Calapodești, glasul al 3-lea: Povăţuitor prea înţelept al călugărilor şi înger pământesc te-ai arătat, Sfinte cuvioase părinte Antipa, înfrânându-ţi trupul cu nepătimirea şi luminând inimile credincioşilor cu strălucirea virtuţilor tale. Pentru aceasta te-ai făcut locaş prea cinstit al Sfântului Duh şi în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale de la Hristos Dumnezeu, pe care roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Sinaxar - Sfântul cuvios Antipa de la Calapodești - 10 ianuarie:
https://www.youtube.com/watch?v=Z5hVwK1war8

SFINȚII ZILEI
A FOST UN COPIL EVLAVIOS
CĂRUIA I-A PLĂCUT LINIȘTEA
ȘI SINGURĂTEA PENTRU
A SE RUGA.
SFÂNTUL CUVIOS
ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI
10 IANUARIE

TRINITASTV
SFINȚII ZILEI
DIN MOLDOVA A MERS
LA MĂNĂSTIREA VALAAM DIN
RUSIA, ACOLO UNDE A RĂMAS
TIMP DE 17 ANI.
SFÂNTUL CUVIOS
ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI
10 IANUARIE

Sfantul Cuvios

Antipa de la Calapodesti

(10 ianuarie)

Troparul

Glasul al 5-lea

Ἦχος λ̇ π̇ q̈ Κε

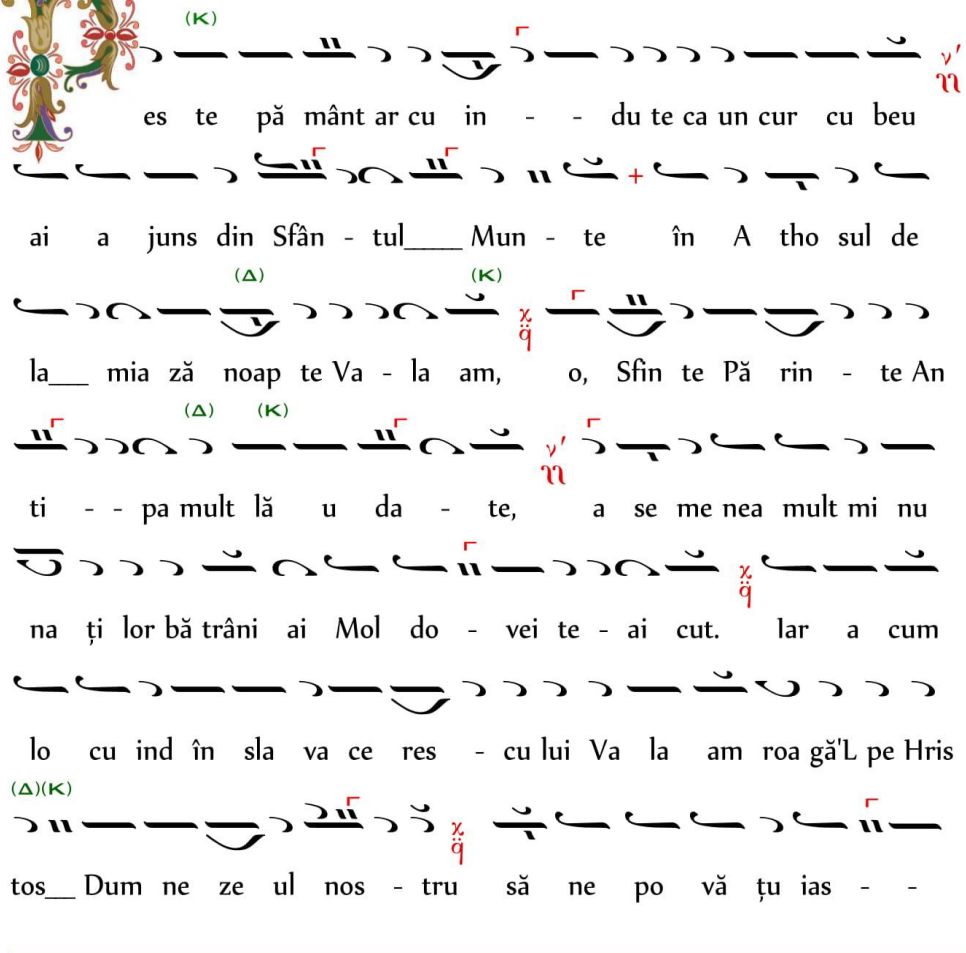

Sihăstria Putnei

că pe ca lea în ge reas - - - că.

Vieţile Sfinţilor - Cuviosul Antipa Atonitul de la Calapodeşti – Moldova

Pe cuviosul Antipa, mare trăitor duhovnicesc şi călugăr sfânt, l-a odrăslit pământul Moldovei în veacul al XIX-lea. ***Acest ostaş al lui Hristos, numit din botez Alexandru Luchian, s-a născut în anul 1816 într-o familie de ţărani credincioşi din satul Calapodeşti - Bacău.***

La vârsta de 20 de ani a fost călăuzit de Duhul Sfânt să intre în nevoinţa călugărească.

- ✓ *Mai întâi s-a ostenit doi ani de zile (1836-1837)* ***în obştea Mânăstirii Căldăruşani***.
- ✓ *Apoi s-a dus la Muntele Athos şi s-a stabilit* ***în schitul românesc Lacu***, *unde se nevoiau peste 80 de sihaştri români. Aici a deprins meşteşugul nevoinţei duhovniceşti de la cei mai aleşi călugări atoniţi, ajungând vestit în schit pentru postul şi osteneala lui. Tot aici a primit tunderea în monahism şi s-a învrednicit de la Dumnezeu de darul lacrimilor şi al neîncetatei rugăciuni.*
- ✓ *După aproape cinsprezece ani de sihăstrie în schitul Lacu, bunul nevoitor a trăit încă patru ani de zile* ***în Mânăstirea Esfigmenu***. *Aici primeşte marele şi îngerescul chip al schimniciei sub numele de Antipa şi este hirotonit diacon.*

Astfel, înmulţind ostenelile şi privegherile de toată noaptea, ***cuviosul Antipa era cinstit în tot muntele ca mare sihastru şi lucrător al rugăciunii lui Iisus.*** Se învrednicise încă şi de darurile vindecării bolilor şi al înainte-vederii.

Iubind mai mult singurătatea şi smerenia decât cinstea şi lauda, în anul 1860 cuviosul Antipa a părăsit Muntele Athos şi s-a reîntors în Moldova, la mânăstirile din preajma Iaşilor. Dar văzându-se împresurat de mulţi credincioşi, căci numele lui se vestise în toată ţara, după trei ani a plecat să se închine la moaştele cuvioşilor părinţi de la Pecersca. Apoi a ajuns la mânăstirile din nord, uimind pe toţi cu sfinţenia vieţii lui. De aici, ***auzind de vestita Mânăstire ortodoxă Valaam, aflată pe o insulă din lacul Ladoga, aproape de hotarele Careliei (Finlanda), cuviosul Antipa, iubind fericita linişte şi înstăinare, în anul 1865 s-a aşezat în această mânăstire.*** Aici trăiau călugări foarte sporiţi, lucrători neîntrecuţi şi dascăli iscusiţi ai rugăciunii lui Iisus.

În Mânăstirea Valaam s-a nevoit cuviosul Antipa încă 17 ani de zile, învrednicindu-se de darul preoţiei şi "arătând fapte minunate de trăire duhovnicească, în post, în rugăciune şi în desăvârşita sărăcie". Cea mai mare nevoinţă a lui era rugăciunea cea de foc a inimii, prin care neîncetat slăvea pe Dumnezeu, izgonea gândurile cele necurate şi gusta din bucuriile cele negrăite ale Duhului Sfânt. La aceasta adăuga post îndelungat, privegheri de toată noaptea, lacrimi, metanii şi alte neştiute osteneli duhovniceşti. Săvârşea încă adesea dumnezeiasca Liturghie şi se ruga mult pentru lume şi pentru ţara în care s-a născut.

Pentru o petrecere aleasă ca aceasta, cuviosul ieroschimonah Antipa Luchian dobândise de la Dumnezeu darul facerii de minuni şi al înaintevederii. Căci cunoştea gândurile cele ascunse ale oamenilor şi pe mulţi îi povăţuia pe calea mântuirii. Era de asemenea şi un mare părinte duhovnicesc şi dascăl iscusit al rugăciunii inimii. Pentru aceea numele lui ajunsese cunoscut atât în Carelia cât şi în Rusia de nord, încât mulţi monahi şi credincioşi iubitori de Dumnezeu îl căutau şi îi urmau învăţăturile. Avea şi în Mânăstirea Valaam câţiva ucenici aleşi, dintre care cel mai sporit era ieroschimonahul Pimen, bărbat cuvios şi foarte învăţat.

După o nevoinţă binecuvântată ca aceasta, cuviosul Antipa Atonitul şi-a dat sufletul cu pace în braţele Mântuitorului Hristos, la 10 ianuarie 1882, şi a fost înmormântat în gropniţa Mânăstirii Valaam. Este singurul călugăr român care s-a nevoit în această vestită mânăstire isihastă din nordul Europei.

În anul 1883, văzând părinţii Mânăstirii Valaam că ieroschimonahul Antipa Luchian este venerat de ucenici şi de credincioşi ca sfânt, au rânduit să i se scrie

viaţa pe scurt spre lauda lui Dumnezeu şi folosul sufletesc. Astfel, ieroschimonahul Pimen, ucenicul său de chilie, scrie în acelaşi an nevoinţa părintelui său duhovnicesc, intitulată "Vrednicia de pomenire viaţă a ieroschimonahului Antipa".

Viaţa cuviosului Antipa a fost tipărită la Petersburg de două ori, în anii 1883 şi 1893, răspândindu-se atât în Rusia şi Finlanda, cât şi în Muntele Athos. Iar canonizarea şi trecerea în rândul sfinţilor a fost făcută în Muntele Athos, în anul 1906, după 24 de ani de la mutarea sa din viaţă. În Mineiul pe ianuarie, în zece zile, tipărit în limba rusă la Mânăstirea Pantelimon din Athos, la pagina 46 figurează şi "*Cuviosul ieroschimonah Antipa Atonitul* ", cu viaţa sa pe scurt. ***Numele său este cinstit mai ales în mânăstirile din Sfântul Munte, fiind singurul călugăr atonit român trecut în rândul sfinţilor şi numărat printre cei din urmă cuvioşi părinţi ai Atonului*** (Pr. Prof. Liviu Stan, op. cât., p. 73-75).

Aşa s-a nevoit şi s-a săvârşit în chip plăcut lui Dumnezeu, departe de ţară, un mare cuvios român, dascăl al liniştii şi al neîncetatei rugăciuni, cu ale cărui sfinte rugăciuni, Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Amin.

Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti – Viaţa şi nevoinţele

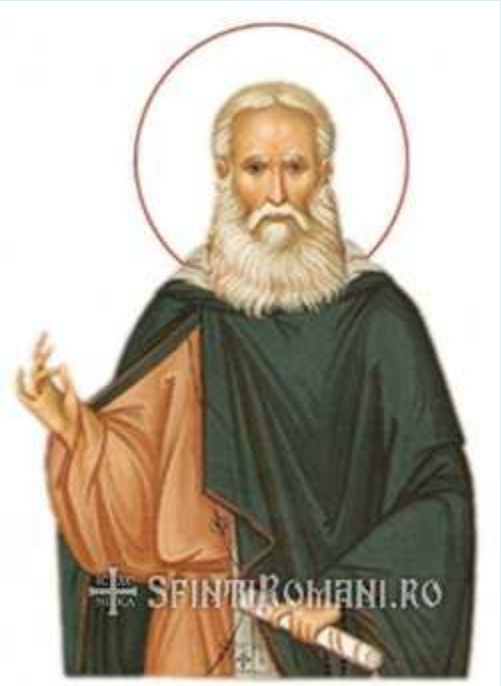

Troparul cuviosului, glasul al 3-lea: Povăţuitor prea înţelept al călugărilor şi înger pământesc te-ai arătat, Sfinte cuvioase părinte Antipa, înfrânându-ţi trupul cu nepătimirea şi luminând inimile credincioşilor cu strălucirea virtuţilor tale. Pentru aceasta te-ai făcut locaş preacinstit al Sfântului Duh şi în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale de la Hristos Dumnezeu, pe care roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Troparul cuviosului, glasul al 5-lea: Peste pământ arcuindu-te ca un curcubeu, ai ajuns din Sfântul Munte în Athosul de la miazănoapte, Valaam. O, Sfinte Părinte Antipa, mult lăudatule, asemenea mult minunaţilor bătrâni ai Moldovei te-ai făcut; şi acum, locuind în slava cerescului Valaam, roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să ne povăţuiască pe calea îngerească.

În Mineiul pe ianuarie, în 10 zile, tipărit la mănăstirea Sfântul Pantelimon din Muntele Athos, între sfinţii care se pomenesc atunci se află trecut şi cuviosul ieroschimonah Antipa Atonitul, cu viaţa sa pe scurt.

Acest fiu al plaiurilor moldovene, numit din botez Alexandru, a trăit în mai multe centre de evlavie ortodoxă şi a fost peste tot ca o lumină pusă în sfeşnic faţă de cei din jurul său.

Cuviosul Antipa s-a născut în anul 1816, în satul Calapodeşti, comuna Dealul Morii, judeţul Bacău, dintr-o familie de clerici. La Sfântul Botez a primit numele de Alexandru Luchian. La vremea cuvenită, lipsindu-i darul pentru

învăţătură, nu i-a rămas altceva de făcut decât să devină păstor. În singurătatea lui, în jurul turmei, cu timpul i s-a dezlegat însă dorinţa cunoaşterii slovelor şi se ruga lui Dumnezeu ca să-i dea şi lui darul de a învăţa. Totodată, nevoindu-se cu păstoritul, şi-a dat seama că sufletul lui tânjeşte după cele spirituale şi, în cele din urmă, s-a hotărât să părăsească turma şi să plece la mănăstire ca să se facă monah (*1. Enciclopedia teologică ortodoxă (în limba rusă, fără dată şi fără autor), Tipografia P; L. Soichin, p. 177, articolul Antipa;*). Ca urmare, ***la vârsta de 20 de ani a intrat ca frate în obştea mănăstirii Căldăruşani, ctitorie a marelui voievod Matei Basarab*** (*2. Pe atunci, în această mănăstire se păstra încă vie tradiţia spirituală a duhovnicescului stareţ Gheorghe de la Cernica (t 1806), cel mai de seamă ucenic al stareţului Paisie de la Neamţu. Rugăciunea era împletită, ca la Sfântul Munte, cu munca, cu slujbele zilnice, fiecare vieţuitor având ascultarea şi pravila sa, sub îndrumarea părinţilor cu viaţă îmbunătăţită (vezi Ierom. Ioanichie Bălan, Pateric românesc, Bucureşti, 1980, p. 455-457).*).

Fratele Alexandru s-a obişnuit cu ascultările la care a fost orânduit şi s-a îndulcit cu dumnezeieştile slujbe, cu pravila de începător, cu învăţăturile înţelepte ale duhovnicilor. ***«A gustat şi a văzut că bun este Domnul»*** (Ps. 33, 8) şi, cum era cu sufletul curat, ***«prins a fost de Hristos»*** (Filip. 3, 12). El a găsit în această mănăstire şi Povăţuirile fostului stareţ Dorotei. În ele viaţa membrilor soborului era reglementată, în ce priveşte rugăciunea comună, călugării fiind îndrumaţi ca, deîndată ce aud toaca şi clopotul, să vină la biserică, iar după terminarea slujbei religioase să se retragă la chilie în linişte şi reculegere.

Pe lângă rugăciune, în privinţa ascultărilor zilnice, vieţuitorii aveau şi preocupări de lucrări gospodăreşti: reparaţii, construcţii, munci agricole, rucodelie în ateliere etc, prin care se acopereau aproape toate cerinţele sfântului locaş şi ale obştei. Toţi erau deprinşi ca mâinile să lucreze, iar mintea să se roage lui Dumnezeu. În această perioadă, monahii cu pregătire cărturărească au alcătuit numeroase manuscrise, au făcut traduceri şi totodată au înfiinţat şi o tipografie, ceea ce a sporit prestigiul mănăstirii.

Dând dovadă de ascultare şi de smerenie, fratele Alexandru s-a familiarizat cu viaţa chinovială şi, râvnitor fiind, voia ceva mai mult, către suişul cel duhovnicesc. Auzise de Sfântul Munte al Atonului, acea republică monahală cu cele douăzeci de mănăstiri, cu zeci de schituri şi sute de chilii, cu colibe şi peşteri. Aici trăiau după tripticul vieţii călugăreşti, în curăţie trupească şi sufletească, în sărăcie de bunăvoie, în ascultare şi neîncetată rugăciune, mii de monahi şi fraţi din toate neamurile ortodoxe: greci, ruşi, bulgari, sârbi, români etc. Ar fi dorit să meargă şi el la acel munte sfânt, cu vârful de marmură, care se ridică biruitor din adâncul valurilor înspumate ale Mării Egee, ca o minune a creaţiei (*3. Până aproape de culmea cea mai înaltă, el este îmbrăcat în păduri*

seculare, iar spre poale, până la malul mării, printre grădini şi livezi, strălucesc marile mănăstiri atonite, răspândite de o parte şi de cealaltă a muntelui. Muntele Athos are o mare însemnătate în viaţa duhovnicească a popoarelor ortodoxe. După tradiţie, primii pustnici apar pe această peninsulă în veacul al VII-lea, pe vremea împăratului Constantin Pogonatul (668-685), când populaţia din micile aşezări atonite a trebuit să se retragă, lăsând locul sihaştrilor. În secolul al IX-lea, existenţa pustnicilor este atestată documentar. Sfântul Eftimie din Muntele Olimp; din Bitinia, a venit la Athos, introducând viaţa ascetică. Primele mănăstiri organizate au luat fiinţă în a doua jumătate a veacului al X-lea. Între acestea se află Lavra, zidită de Sfântul Atanasie Atonitul, cu ajutorul împăratului Nichifor Focas în anul 963. După aceasta, de-a lungul secolelor, au fost înălţate mai multe mănăstiri, dintre care 20 sunt în fiinţă şi astăzi. Muntele Athos are o lungime de 80 de km, lăţimea între 12-20 km, iar istmul care îl leagă de continent, de circa 3 km. Vârful cel mai înalt al Atonului are 2100 m).

Având desigur şi o recomandare de la stareţul său, s-a oprit la sihăstria Lacu, cu hramul Sfântului mare mucenic Dimitrie - ca şi la Căldăruşani - unde trăiau peste 80 de pustnici români. Această sihăstrie se număra atunci printre cele mai vestite din Muntele Athos, pentru asprimea vieţii pe care o trăiau monahii (*4. Viaţa călugărilor era idioritmică, adică individuală. Ei trăiau de obicei câte trei în fiecare chilie. În zilele obişnuite făceau rugăciunile în paraclise, iar în sărbători, în biserica mare, împărtăşindu-se. Slujba Privgherii se oficia în continuare cu Sfânta Liturghie şi dura între 10-12 ore. În restul timpului, călugării îşi făceau pravila de chilie, citeau Psaltirea şi alte cărţi de evlavie, iar unii practicau «Rugăciunea lui Iisus». Ei luau o singură masă pe zi, la orele 13. În posturi, nevoinţa lor era mai mare. Pe lângă partea spirituală, monahii îndeplineau şi unele lucrări manuale şi gospodăreşti. Cei mai îndemânatici pictau icoane, sculptau cruci şi obiecte bisericeşti, anafornițe, talere de lemn, linguri etc, pe care le valorificau în orăşelul Careia - capitala Sfântului Munte - pentru întreţinerea lor şi a clădirilor, ca şi pentru milostenii. Ascultarea se făcea în tăcere, fiecare având mintea trează la rugăciune şi la meditaţie.*). În acest schit, fratele Alexandru a făcut cunoştinţă cu unii duhovnici cu înaltă experienţă spirituală şi s-a iniţiat treptat în lumina Sfintelor Scripturi şi a ascultării pentru Domnul, în cea mai adâncă smerenie. În acelaşi timp în el s-a trezit o dorinţă fierbinte ca să se învrednicească să fie primit în îngerescul chip, pentru a se lega şi mai mult de viaţa monahală.

Văzând dorinţa lui arzătoare, egumenul schitului împreună cu soborul au hotărât ca acest frate vrednic să primească tunderea în cinul monahal, ca unul care şi-a îndeplinit cu râvnă ascultările la care a fost rânduit şi iubeşte viaţa călugărească. ***Primind tunderea în monahism, de acum înainte el urma să îndeplinească - prin rugăciune, post şi nevoinţe pustniceşti - toate acele făgăduinţe de***

jertfelnicie pe care le-a depus în faţa sfântului altar. De la părinţii pustnici moldoveni, ca şi de la cei de alt neam din acest schit, cuviosul Alexandru a deprins neîncetata «Rugăciune a lui Iisus» şi darul lacrimilor, adică plânsul cel după Dumnezeu, după cuvântul Mântuitorului: «Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia» (Matei 5, 4) şi: ***«Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu» (Matei 5, 8).***

După o trăire sihăstrească de aproape 15 ani, la schitul Lacu, râvnitorul monah s-a mutat la mănăstirea Esfigmen, care este printre cele mai vechi din Sfântul Munte (secolul al X-lea) (*5. Această mănăstire era în strânse legături cu Moldova şi cu Ţara Românească, prin multele danii pe care le primise de la Petru Rareş şi de la Radu Paisie, precum şi de la alţi binefăcători, printre care, la începutul veacului al XIX-lea, se număra şi mitropolitul Veniamin Costache al Moldovei, cu familia sa. În anul 1806, aceştia au închinat mănăstirii Esfigmen, ca metoc, mănăstirea Floreşti, din judeţul Tutova, ctitorie a familiei, cu toate moşiile şi bunurile. În 1652, un strămoş al familiei, Gavril Costachi, închinase mănăstirii Esfigmen schitul Bursuci, din ţinutul Fălciului. Acest aşezământ atonit mai avea şi alte metocuri cu moşii în ţară, ca: schiturile Hârşova şi Golgota din ţinutul Vaslui, biserica Badiu din Galaţi etc. În 1828, mitropolitul Veniamin Costache a condiţionat donaţia sa privind Mănăstirea Floreşti, specificând anume: «Că nu numai acolo, la Floreşti, să se păzească o bună rânduială întru toate precum se cuvine, dar chiar şi acolo, la Esfigmen, să fie cântările la o strană moldoveneşti şi să se socotească drept un adăpost şi liman al moldovenilor ce vor voi să meargă de aici acolo». Presupunem că datorită acestor condiţii create de marele mitropolit şi ctitor, cuviosul Alexandru a venit la «acest liman al moldovenilor», care avea asigurată strana cu cântare în limba sa, şi unde era aşteptat de bună seamă de confraţi, pentru bogata sa experienţă în trăirea duhovnicească (vezi Pr. Ioan Antonovici, Mănăstirea Floreşti din plasa Simila, judeţul Tutova, Bucureşti, 1916, p. XIII).*). La Esfigmen, cuviosul a stat patru ani în care timp şi-a continuat nevoinţa călugărească şi ascultările din cadrul mănăstirii, servind ca exemplu pentru fraţii şi părinţii de diferite neamuri, care se aflau acolo.

Ajunsese la deplină maturitate fizică şi în el s-a mărit dorinţa către cele înalte, pentru a lua asupra sa sarcina schimnicei, care este treapta cea mai de sus a monahului îmbunătăţit. Obţinând binecuvântarea stareţului mănăstirii, cu mare bucurie el s-a învrednicit şi de aceasta, adică de marele şi îngerescul chip, care este numit şi al doilea botez, cu reînnoirea făgăduinţelor de la călugărie în forma cea mai riguroasă, angajându-se să petreacă toată viaţa în post aspru şi rugăciune neîntreruptă, slujind fraţilor. ***Potrivit tradiţiei, cu acest prilej i s-a schimbat numele de botez, numindu-se în schimnicie Antipa.***

La slujbă stareţul i-a spus: «Găteşte-te de acum, nu către odihnă, nu către nepurtare de grijă, nu către desfătări, nu către altceva din cele de pe pământ veselitoare şi îndulcitoare, ci către asprele nevoinţe duhovniceşti, către înfrânarea trupului, către curăţirea sufletului, către sărăcia desăvârşită, către plâns bun, către toate cele întristătoare şi dureroase ale vieţii celei făcătoare de bucurie, după Dumnezeu!».

Tot în timpul cât a stat la Esfigmen, schimonahul Antipa s-a învrednicit şi de harul hirotoniei, ca ierodiacon, intrând în rânduiala primei trepte a slujitorilor sfântului altar.

După aproape două decenii de la stabilirea sa în Muntele Athos, cuviosul Antipa devenise cunoscut ca părinte îmbunătăţit, mare sihastru şi iubitor al «Rugăciunii lui Iisus». El însă nu dorea slava şi lauda oamenilor, ci smerenia, învăţătura şi fapta cea bună. De aceea, în anul 1860, luând binecuvântare de la stareţ şi de la fraţi, a părăsit Muntele Athos şi s-a întors în ţară. După informaţia pe care ne-o dă Enciclopedia teologică ortodoxă (citată), *«el fusese rechemat din Atena pentru a construi un schit la Iaşi, unde, din dispoziţia Părintelui Nifont, a ocupat postul de chelar şi econom, de multe ori înlocuindu-l pe părintele Nifont în absenţa sa».* Acest cuvios era, aşadar, întreprinzător şi om de încredere, fără să-şi schimbe însă felul său de viaţă, pentru ca, *«neluând în seamă toate cele deşarte din jurul său, el a rămas precum a fost, un fierbinte rugător către Cel de sus şi ţinea cu severitate toate poruncile. De la post nu renunţa nici în vremea călătoriilor sale în scopul adunării jertfelor. În această misiune, el a ajuns în Rusia, chiar la Petersburg, de unde a cercetat apoi mănăstirea Valaam».*

Din cele arătate rezultă că ieroschimonahul Antipa a fost trimis cu pantahuza prin Rusia, spre a strânge ajutoare pentru construirea schitului din Iaşi sau pentru alte lucrări bisericeşti, fapt de altfel obişnuit în vremea aceea. Călugării greci, români şi de alte neamuri mergeau prin ţara noastră şi chiar în Rusia după milostenii, pentru construirea sau ajutorarea unor sfinte locaşuri în lipsuri. Pentru asemenea acţiuni, ei cereau în prealabil aprobarea autorităţilor bisericeşti şi de stat şi erau trimise numai persoane de încredere, cu o ţinută morală ireproşabilă.

Ieroschimonahul Antipa, cunoscător al limbii ruse, în dragostea sa de a sluji o cauză obştească, pentru care a fost solicitat, şi-a luat toiagul de călătorie şi a purces la drum lung, prin ţinuturile pravoslavnicei Rusii. Un popas poate ceva mai lung l-a făcut la vestita Lavra Pecersca, cea cu multe biserici împodobite şi cu icoane făcătoare de minuni, cu sfinte moaşte de pustnici, cu peşteri şi catacombe şi cu sute de călugări slujitori. Această lavră era pentru credincioşii ruşi ca un nou Ierusalim, la care ei veneau în pelerinaj de la mari

depărtări. Aici se aflau şi unii călugări români, iar mitropolitul Petru Movilă al Kievului a fost o vreme stareţ al ei. În timpul lui a apărut primul Pateric al Lavrei (1643), care istoriseşte despre sfinţii şi minunile care s-au făcut în mănăstire în diferite epoci (*6. Începutul acestei lavre urcă în secolul al XI-lea (1051), când monahul rus Antonie, venit de la Athos, s-a aşezat împreună cu ucenicul său Teodosie într-o peşteră de pe malul drept al Niprului, la Kiev, şi unde au construit o biserică şi chilii. Cu timpul bisericile s-au înmulţit şi au fost create şi alte aşezăminte cu caracter filantropic. La sfârşitul veacului al XIX-Iea, lavra avea şase biserici, iar în jurul acestora se grupau spitale, case de oaspeţi, ateliere meşteşugăreşti şi de pictură, tipografie etc. Ca şi în mănăstirile din Sfântul Munte, lavra a fost lăcaş de spiritualitate ortodoxă, de cultură şi de misionarism. Monahii din Pecersca, în multe rânduri, au zădărnicit acţiunile de prozelitism forţat ale uniaţilor cu Roma, apărând astfel sfânta credinţă ortodoxă.*).

Poposind la această lavră, ca pelerin, cuviosul Antipa s-a închinat moaştelor sfinte din peşteri, proslăvind pe Dumnezeu care a dat asemenea har oamenilor sfinţi. Iar după ce s-a întărit sufleteşte şi a făcut legături frăţeşti cu monahii de aici, a luat binecuvântare şi a plecat mai departe.

În cele din urmă, în anul 1865 a ajuns la mănăstirea Valaam (*7. Valaam înseamnă «înălţime, deal». Despre existenţa acestei lavre nordice se fac menţiuni din veacurile al X-XII-lea. Ca întemeietori ai ei sunt consideraţi cuvioşii pustnici Serghie şi Gherman, ale căror moaşte se păstrează în mănăstire. De acest lăcaş sfânt depindeau şapte schituri. Într-unul din ele, cu hramul Sfântul ierarh Nicolae, toate icoanele din biserică erau numai cu chipul acestui ierarh. Iar în schitul Sfântul Ioan Botezătorul se trăia cea mai aspră viaţă ascetică. Monahii se ocupau cu slujbele bisericeşti şi cu munca, după rânduială Sfântului Munte şi a Pecerscăi. În orele de lucru ei erau repartizaţi în diferite ateliere de tâmplărie, de fierărie; alţii lucrau la zidărie, la exploatarea lemnului din pădure, la pescuit, la grădinărie - pentru trebuinţele obştii. La această mănăstire era răspândit curentul paisian, prin ucenicii stareţului Paisie de la Neamţu. Unii dintre aceştia trăiseră în Moldova şi la Muntele Athos, pe lângă marele stareţ, şi au deprins modul său de viaţă ascetică, pe care l-au răspândit apoi în mănăstirile de călugări şi de călugăriţe din Rusia.*), situată pe o insulă din lacul Ladoga. Hramul acestei mănăstiri este «Schimbarea la Faţă». Se ştie că mănăstirile şi bisericile care au ca hram «Schimbarea la Faţă», «Înălţarea Domnului» sau «Sfântul prooroc Ilie» au de obicei pronunţate preocupări isihaste. ***Văzând buna rânduială de aici, cuviosul Antipa s-a stabilit la Valaam, unde a trăit încă 17 ani în frica Domnului, cu evlavie şi cu râvnă, pentru a se face folositor obştei care îl înfiase.***

Pentru multele sale vrednicii, el a fost cinstit cu harul preoţiei, sarcină care i-a înmulţit ostenelile către Dumnezeu, ştiind că avea să răspundă de sufletele care i s-au încredinţat pentru povaţă duhovnicească. El era un om foarte sobru. Postul îndelungat, smerenia şi rugăciunea inimii i-au fost mai departe călăuză şi putere ziditoare care hrăneşte pe cei flămânzi şi însetaţi cu sufletul. Pentru aceasta numele şi faptele sale minunate s-au răspândit în părţile de nord ale Rusiei şi mulţi credincioşi veneau la mănăstirea Valaam ca să cunoască pe omul lui Dumnezeu şi să primească binecuvântarea şi învăţăturile sale. Pe lângă el s-au format şi unii ucenici, care i-au urmat în cele duhovniceşti cu ascultarea, cu curăţia şi cu râvna.

După o viaţă întreagă petrecută în nevoinţe călugăreşti, ieroschimonahul Antipa, cunoscându-şi de mai înainte sfârşitul, a citit Acatistul Maicii Domnului, în ziua cea din urmă a vieţii sale, apoi, îmbrăţişându-i pe toţi fraţii şi având pe buze «rugăciunea inimii», şi-a dat sufletul în mâinile Mântuitorului Iisus Hristos, la 10 ianuarie 1882, fiind într-al 66-lea an al vieţii. A fost înmormântat în gropniţa de obşte a mănăstirii.

Pentru că acest cuvios, chiar din viaţă, se bucura de faima sfinţeniei în rândul monahilor şi al credincioşilor, ucenicul său, ieromonahul Pimen, în anul următor i-a scris viaţa, care s-a tipărit la Petersburg, cu titlul: Vrednica de pomenire viaţă a ieroschimonahului Antipa. Cartea a fost bine primită şi s-a răspândit atât în Rusia cât şi la Muntele Athos. În 1893 s-a tipărit a doua ediţie a ei. În anul 1906, călugării ruşi de la Sfântul Munte, care-l cunoscuseră pe cuviosul Antipa şi au păstrat legătura cu el la mănăstirea Valaam, l-au trecut în rândul sfinţilor în cărţile lor de cult.

Din puţinele ştiri documentare pe care le avem în prezent despre ieroschimonahul Antipa din Calapodeşti, se desprinde faptul că viaţa sa de pustnic şi duhovnic se desfăşoară pe aria largă a întregii Ortodoxii, de la Sfântul Munte până în Rusia de Nord. El a trăit în cea mai bună înţelegere cu monahii greci, ruşi, bulgari, sârbi şi cu alţii aflaţi la Athos.

La noi în ţară a fost mai puţin cunoscut, însă s-a bucurat de aprecierea străinilor, între care a stat mai mult, care l-au iubit şi l-au preţuit, trecându-l în calendar ca «sfânt cuvios». Pentru noi această canonizare are o semnificaţie deosebită. ***El este singurul călugăr atonit român care a fost trecut în rândul sfinţilor printr-o canonizare spontană, venită îndată după trecerea sa la cele veşnice. Faptul acesta constituie un temei puternic pentru recunoaşterea sfinţeniei vieţii sale de către Biserica strămoşească.***

Monahii ruşi atoniţi şi cei de la mănăstirea Valaam, împreună cu credincioşii care l-au cunoscut pe cuviosul Antipa, au considerat ca o datorie să-i treacă

numele în ceata sfinţilor şi să venereze pomenirea lui după cuviinţă. Îndemnul acesta le-a venit de la însuşi Mântuitorul Hristos, care a zis: ***«Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, care este în ceruri»*** (Matei 10, 32).

Prin faptele sale, cuviosul Antipa a fost mărturisitor al Domnului nostru Iisus Hristos. Prezenţa lui în calendar cinsteşte în acelaşi timp poporul şi Biserica noastră, pentru care el s-a rugat, povăţuind pe cei care i-au cerut sfatul să nu înceteze a le iubi, pentru că de bunăstarea acestora depind pacea şi fericirea lor proprie.

Arhim. Ieronim Motoc

Sursa: Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, Sfinţi români şi apărători ai Legii strămoşeşti, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 1987, p. 543-549 Cuviosul Ieroschimonah Antipa Atonitul

Sfinţii ocrotitori ai Moldovei - Viaţa Sfântului cuvios Antipa de la Calapodeşti

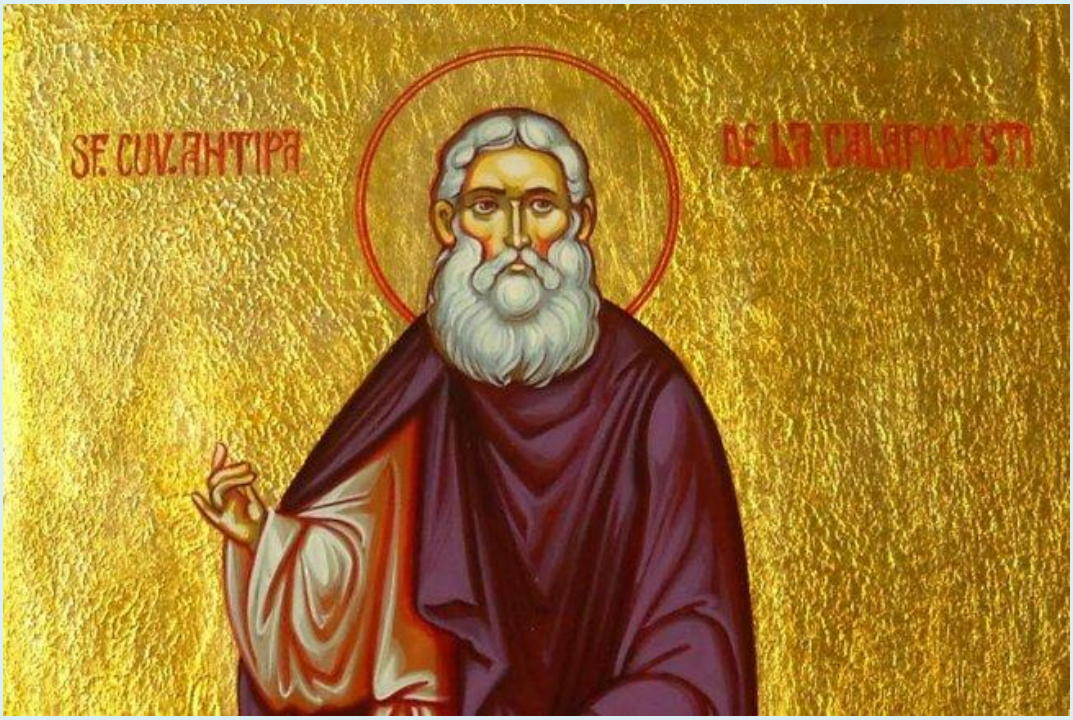

Acest cuvios părinte se numără printre cele mai alese roade duhovniceşti pe care le-a odrăslit binecuvântatul pământ al Moldovei. Viaţa lui a fost povestită de el egumenului Pimen de la Mănăstirea Valaam din nordul Rusiei.

S-a născut în anul 1816 în satul Calapodeşti, azi în judeţul Bacău, primind din botez numele de Alexandru. Tatăl său era Gheorghe Constantin Luchian, diacon la biserica satului, iar mama Ecaterina Manase, călugărită mai târziu sub numele Elisabeta. A învăţat carte la şcoala satului. Încă nu terminase şcoala când tatăl său a fost chemat la Domnul. Rămas orfan, a fost nevoit să înveţe meşteşugul legării de cărţi, pentru a contribui şi el la întreţinerea familiei.

Dar pe când avea 20 de ani „fără de veste a fost cuprins de o negrăită şi minunată lumină, care i-a umplut inima de o nespusă bucurie", cum scria biograful său. Drept aceea, şi-a părăsit familia, îndreptându-se spre Mănăstirea Neamţ, dar stareţul de aici nu l-a primit. ***A mers atunci spre o mănăstire din Ţara Românească, se pare la Căldăruşani, în care erau încă vii tradiţiile paisiene, moştenite prin ucenicii vrednicului de pomenire, stareţul Gheorghe.*** Aici fratele Alexandru s-a dovedit a fi cu luare aminte la toate cuvintele de învăţătură ale părinţilor, nevoindu-se cu rugăciunea, cu postul, cu ascultarea, aşa cum se cuvine celor dornici de viaţă călugărească. Fără îndoială că va fi stăruit şi în citirea cărţilor folositoare de suflet, lucru pe care nu-l făcuse în copilărie. ***Stareţul de aici l-a tuns în monahism, dându-i numele de Alipie.***

După doi ani a plecat la Muntele Athos, despre care îi vor fi vorbit unii din părinţii mai în vârstă care trăiseră în acea „grădină a Maicii Domnului”.

- *S-a aşezat la **Schitul românesc Lacu**, unde se nevoiau mulţi călugări de neam român, fiind cunoscut de toţi pentru asprimea vieţii călugăreşti care se ducea acolo. În acest schit s-a întărit sufleteşte, prin ascultările la care a fost rânduit, ca şi prin sfaturile pe care le primea cu dragoste şi smerenie de la părinţii cu învăţătură şi viaţă îmbunătăţită.*
- *Vreo patru ani a trăit în **Mănăstirea Esfigmenu**, în nordul Sfântului Munte, mult ajutată de domnii moldoveni, precum şi de familia marelui mitropolit Veniamin Costachi (1803-1842). Acum a primit „schima cea mare” a călugăriei, care cere post aspru, rugăciune şi slujire neîntreruptă, devenind „schimonahul Antipa”. Se pare că tot acum a fost hirotonit întru ierodiacon şi ieromonah. A trăit apoi într-o chilie, pe care a refăcut-o.*
- *În anul 1860, cuviosul schimonah Antipa, după o vieţuire de aproape 20 de ani în Sfântul Munte, **se reîntoarce în Moldova**.*

Tocmai atunci, doi îmbunătăţiţi monahi moldoveni care trăiau la Athos, Nifon şi Nectarie, începuseră zidirea Schitului românesc Prodromu, care va fi terminat şi sfinţit în 1863. Antipa a fost rugat să meargă în Moldova pentru a strânge ajutoare, în vederea terminării lucrărilor de zidire. A stat la un metoc din Iaşi (Bucium) al unei mănăstiri din Sfântul Munte. ***Numele său ajunge să fie cunoscut şi aici, încât era căutat de mulţi credincioşi, pentru care era o adevărată pildă de smerenie, de dragoste şi de trăire cu adevărat creştină.***

- ***Se îndreaptă apoi spre pravoslavnica Rusie**, tot în vederea strângerii de ajutoare pentru Schitul Prodromu.*

S-a oprit la Kiev, pentru a se închina moaştelor cuvioşilor părinţi din Lavra Pecerska, după care a pornit spre Moscova, şi în cele din urmă spre Petersburg, unde a primit felurite ajutoare de la mitropoliţii din aceste două oraşe, stareţi de mănăstiri şi credincioşi.

Chiar din primul an al venirii sale în Rusia, a vizitat Mănăstirea Valaam, situată pe o insulă din lacul Ladoga, în apropiere de Finlanda, care l-a impresionat în chip deosebit. Drept aceea, după ce a trimis ajutoarele la Schitul Prodromu, în noiembrie 1865 s-a aşezat pentru totdeauna la Mănăstirea Valaam, şi anume într-o chilie de la schitul cu hramul Tuturor Sfinţilor. Aici şi-a continuat nevoinţele duhovniceşti, căutând să fie folositor obştei care îl înfiase.

De altfel, în această mănăstire erau cunoscute tradiţiile paisiene, căci unii dintre monahii de pe vremuri fuseseră ucenici ai marelui stareţ de la Neamţ. Datorită vieţii sale alese a ajuns să fie cunoscut în părţile de nord ale Rusiei, încât era căutat de mulţi călugări şi credincioşi, pentru slujbe şi cuvânt de învăţătură. S-au format, sub îndrumarea lui, mai mulţi ucenici care l-au urmat în cele duhovniceşti.

După 17 ani de aspră vieţuire, în ziua de 10 ianuarie 1882, cuviosul Antipa ieroschimonahul şi-a plătit obşteasca datorie, departe de ţara sa, dar mereu cu gândul la ea. A fost înmormântat în gropniţa mănăstirii Valaam.

Pentru că era cunoscut şi cinstit de toţi pentru vrednicia sa, unul din ucenicii săi, ieromonahul Pimen, i-a scris viaţa care s-a tipărit în anul următor la Petersburg, în ruseşte, sub titlul: Viaţa vrednică de pomenire a ieroschimonahului Antipa. Cartea s-a răspândit repede, încât în 1893 a apărut din nou, tot la Petersburg.

Faima lui de „sfânt” s-a menţinut atât în Rusia, cât şi la Muntele Athos, fie prin aceia care l-au cunoscut în timpul vieţii, fie prin cartea pomenită aici. Aşa se face că în 1906, deci la 24 de ani de la mutarea lui către Domnul, monahii ruşi de la Mănăstirea Sfântul Pantelimon sau Rusicon, din Sfântul Munte Athos, l-au trecut în Mineiul rusesc pe luna ianuarie, ziua 10, care s-a tipărit atunci în limba slavă. Era deci vorba de o trecere în rândul sfinţilor fără un act oficial de canonizare din partea Bisericii, ci doar prin înscrierea numelui său în Minei.

La noi în ţară, numele schimonahului Antipa a fost mai puţin cunoscut, de vreme ce el şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii în afara hotarelor ei. Dar este o mândrie pentru noi că el a fost iubit şi preţuit de monahii ruşi, care l-au trecut în Sinaxar ca „sfânt cuvios”, fiind singurul călugăr român athonit care s-a învrednicit de o asemenea cinstire.

Faptul acesta a constituit un temei şi pentru Sfântul Sinod al Bisericii noastre, în 1992, de a-l introduce în calendarele noastre în ziua chemării sale la Domnul, adică la 10 ianuarie, şi de a-l cinsti ca pe un „vas ales” al lui Hristos şi a-i cere să se roage pentru noi şi pentru a noastră mântuire.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Sfântul Antipa de la Calapodești - drumul spre sfințenie

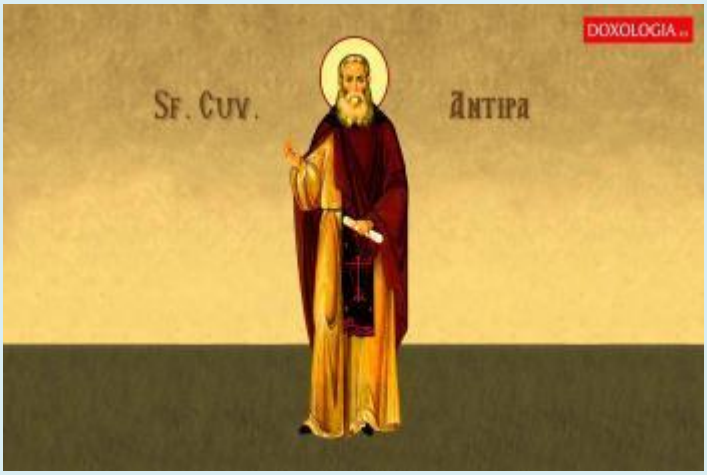

Sfântul Antipa era înainte-văzător, cunoștea gândurile ascunse ale oamenilor, și era un povățuitor aparte, având ucenici atât în obște, cât și în afara ei. Avea și darul lacrimilor, inima lui arzând necontenit pentru Dumnezeu. Este singurul călugăr român care s-a nevoit în Mănăstirea Valaam.

***

Cunoscut ca fiind singurul călugăr român care s-a nevoit în Mănăstirea Valaam, Sfântul Antipa de la Calapodești a fost un model pentru părinții din România, Muntele Athos și Rusia. Născut în satul Calapodești din Bacău în secolul al IX-lea, fericitul Antipa a părăsit viața în lume la vârsta de 20 ani. Fiind la început nevoitor în Mănăstirea Căldărușani, a plecat apoi la Schitul Prodromu, în Muntele Athos, unde a petrecut în post aspru și rugăciune neîncetată vreme de 15 ani. Alți patru ani s-a aflat în Mănăstirea Esfigmenu, primind înaltul chip al schimniciei.

Pentru că ajunsese atât de vestit, încât nu mai avea liniște și simțea dorul de singurătate, s-a întors la mănăstirile din preajma Iașiului, după care a ajuns la Mănăstirea Valaam. Aceasta era cunoscută în toată lumea pentru monahii neîntrecuți în practicarea rugăciunii lui Iisus, așa că aici s-a așezat cuviosul pentru ultimii 17 ani din viața sa. Aici a fost hirotonit preot și tot aici a primit darul facerii de minuni.

Sfântul Antipa era înainte-văzător, cunoștea gândurile ascunse ale oamenilor, și era un povățuitor aparte, având ucenici atât în obște, cât și în afara ei. Avea și darul lacrimilor, inima lui arzând necontenit pentru Dumnezeu.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul ierarh Grigorie, episcopul Nyssei; Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti

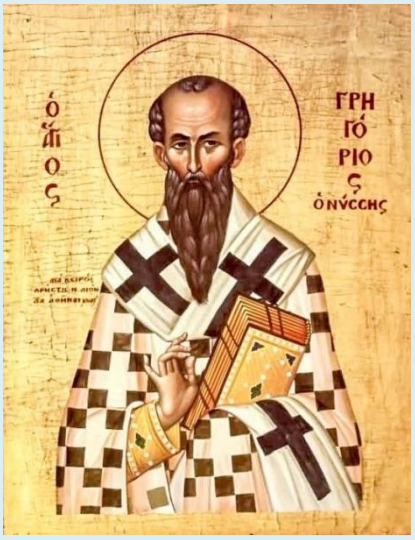

Sfântul Grigorie era fratele mai tânăr al Sfântului Vasile cel mare. El a învăţat carte la şcolile din oraşul său, Cezareea Capadociei, şi pentru setea sa de cunoaştere şi pentru marea putere a gândirii şi a scrierilor sale a ajuns să fie cel dintâi mare dascăl, părinte şi teolog slăvit al vieţii duhovniceşti.

După moartea soţiei sale Teosevia, Sfântul Grigorie a fost hirotonit episcop de către fratele său, Sfântul Vasile cel mare, încredinţându-i-se scaunul Nyssei, de unde a luptat împotriva arianismului.

Cetatea Nyssa din Capadocia nu era o cetate de seamă, însă Sfântul Vasile voia oameni cu o credinţă neşovăielnică în jurul său: El spunea că „este mai bine ca episcopul să dea cinste scaunului său, decât să capete cinste episcopul de la scaun”.

Sfântul Grigorie de Nyssa a luat parte la lucrările Sinodului II Ecumenic, în anul 381, întărind credinţa în dumnezeirea Duhului Sfânt.

Dintre scrierile sale amintim: Marele cuvânt catehetic; Despre facerea omului; Viaţa lui Moise; Tâlcuire la Cântarea Cântărilor; Despre Fericiri ş.a.

S-a mutat în pace la Domnul în anul 395, în ziua de 10 ianuarie.

Astăzi pomenim şi pe Sfântul cuvios Antipa, care din botez se numea Alexandru. El s-a născut în 1816 în satul Calapodeşti, Bacău.

La 20 de ani a mers la Schitul Brazi din Vrancea, unde a fost tuns în rasoforie de stareţul Dimitrie. După doi ani a plecat pe Muntele Athos, unde a primit schima cea mare, primind numele Antipa.
În 1860 a mers în Moldova şi Rusia în vederea strângerii de ajutoare pentru Schitul Prodromu.

În 1865 s-a aşezat pentru totdeauna la Mănăstirea Valaam.

Sfântul Sinod al Bisericii noastre l-a trecut în rândul sfinţilor în 1992.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul ierarh Grigorie, episcopul Nyssei; Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti

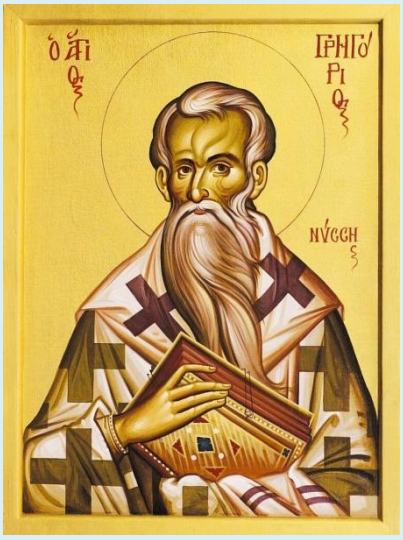

Sfântul Grigorie s-a născut în anul 335. Tatăl său, pe nume Vasile, era originar din provincia Pont, iar mama, Emilia, din Cezarea Capadociei. Din cei 10 copii născuți de Emilia, 5 au îmbrăcat haina monahală, dintre care 3 au ajuns episcopi: Vasile cel mare, Petru de Sevasta, Grigorie de Nyssa.

Bunica Macrina i-a crescut pe copii în duh creştin, împreună cu mama lor, Emilia, şi sora lor, Macrina cea tânără. 6 persoane din această familie sunt cinstite ca sfinți în Biserica Ortodoxă.
O familie de sfinți:

- Sfântul Grigorie de Nyssa;
- Sfânta Macrina cea bătrână (bunica);
- Sfânta Emilia (mama);
- Sfântul Vasile cel mare (frate);
- Sfântul Petru de Sevasta (frate);
- Sfânta Macrina cea tânără (sora).

Sfântul Grigorie a studiat în Cezareea Capadociei. A fost căsătorit cu Theosebeia şi se pare că ar fi avut un băiat. A fost hirotonit în anul 371/372 episcop de Nyssa - mic oraş aflat la o distanţă de circa 80 km de Cezareea.

Sfântul Grigorie a avut necazuri din partea arienilor, care în anul 375/376, i-au înscenat un proces de ordin economic, în urma căruia a fost trimis în exil. Se va întoarce în scaunul episcopal după trei ani, în urma unui decret imperial de graţiere.

A fost unul dintre apărătorii dreptei credințe la Sinodul al II-lea Ecumenic, împăratul Teodosie remarcând calitatea deosebită a prestaţiei sale teologice şi retorice.

Pentru aceste calități, Sfântul Grigorie de Nyssa a fost ales, şi nu episcopul Constantinopolului cum prevedeau uzanţele, să rostească cuvântul funeral la înmormântarea împărătesei Pulheria din anul 385 şi apoi la moartea împărătesei Flacilla.

Lucrările sale cu caracter teologic au fost elaborate în a doua parte a vieţii sale, când a urmat pas cu pas învăţătura celorlalţi doi capadocieni, Vasile şi Grigorie de Nazianz. Ca şi ei, episcopul Nyssei apără unitatea Fiinţei divine şi Treimea Persoanelor.

A trecut la cele veşnice în anul 395.

***

Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti este singurul călugar român athonit trecut în rândul sfinților. A fost canonizat la numai 24 ani după trecerea sa la cele veşnice.

Acest cuvios Părinte se numără printre cele mai alese roade duhovniceşti pe care le-a odrăslit binecuvântatul pământ al Moldovei. Viaţa Sfântului Antipa a fost povestită de el însuşi egumenului Pimen de la Mănăstirea Valaam din nordul Rusiei.

Sfântul cuvios Antipa s-a născut în anul 1816, în satul Calapodeşti, azi în judeţul Bacău. La botez a primit numele Alexandru. Tatăl său, Gheorghe Constantin Luchian, era diacon la biserica satului, iar mama, Ecaterina Manase, a fost călu-gărită mai târziu cu numele Elisabeta.

În Patericul Valaamului găsim scris că cei doi soţi nu au avut copii multă vreme, însă, în cele din urmă, rugăciunile lor au fost ascultate şi Dumnezeu le-a dăruit un prunc pe care mama sa l-a născut fără dureri.

Despre copilul Alexandru mai ştim din Sinaxare că lua în mânuţele sale şerpi veninoşi şi, spre mirarea şi spaima tuturor, nu pătimea nici un rău din partea lor. A studiat la şcoala satului. Încă nu terminase şcoala când tatăl său a fost chemat la Domnul. Rămas orfan, a fost nevoit să înveţe meşteşugul legării de cărţi, pentru a contribui la întreţinerea familiei.

Chemarea la viața monahală

La vârsta de 20 de ani a fost călăuzit de Duhul Sfânt să intre în nevoinţa călugărească.

În urma unei cercetări dumnezeieşti, Alexandru a părăsit casa părintească, îndreptându-se spre Mănăstirea Neamţ, unde nu a fost primit însă de stareţul aşezământului.

A mers la schitul Brazi, din Vrancea. Acolo, în vremea noviciatului său, a fost de faţă la aflarea în chip minunat a moaştelor Sfântului ierarh mucenic Teodosie, mitropolitul Moldovei, ctitor al schitului, martirizat de tătari (pomenit la 22 septembrie).

La Schitul Brazi, fratele Alexandru a deprins ascultarea şi rugăciunea minţii de la duhovnicul şi stareţul Dimitrie. Acesta l-a tuns în rasoforie şi i-a dat numele de Alipie, apoi, văzând sporirea lui duhovnicească, după doi ani de ucenicie, i-a da binecuvântarea să meargă la Sfântul Munte Athos, pentru o mai mare nevoinţă.

Rasoforul Alipie s-a oprit pentru o vreme la Mănăstirea Căldăruşani, în care se păstrau încă tradiţiile paisiene, moştenite prin ucenicii vrednicului de pomenire, Sfântul stareţ Gheorghe (pomenit la 3 decembrie).

La Căldăruşani s-a dovedit a fi cu luare aminte la toate cuvintele de învăţătură ale părinţilor, nevoindu-se cu rugăciunea, cu postul, cu ascultarea, aşa cum se cuvine celor dornici de viaţă călugărească.

După doi ani a plecat la Muntele Athos, despre care îi vor fi vorbit unii părinţi mai în vârstă care trăiseră în „Grădina Maicii Domnului”.

S-a aşezat la Schitul românesc Lacu, loc cunoscut pentru asprimea vieţii călugăreşti de acolo. De la schit nu i s-a oferit nimic din cele necesare vieţii pământeşti şi s-a stabilit într-o chilie pe jumătate distrusă.

În chilie a aflat o icoană a Maicii Domnului afumată pe care a dus-o la renumitul zugrav Paisie şi l-a rugat să o cureţe. După puţină vreme i-a fost înapoiată complet nouă, zugravul încredinţându-l că a devenit aşa în chip minunat, după o simplă curăţire.

Era o icoană făcătoare de minuni, care a vindecat mulţi bolnavi şi de care sfântul nu s-a despărţit toată viaţa. Această icoană se află acum la Mănăstirea Valaam din Finlanda.

Timp de patru ani Sfântul Antipa a trăit şi în mănăstirea athonită Esfigmenu, în nordul Sfântului Munte, aşezământ ajutat de domnitorii moldoveni, precum şi de familia marelui mitropolit Veniamin Costachi (1803-1842).

În acea mănăstire, a primit schima cea mare, care impune post aspru şi rugăciune neîncetată, devenind schimonahul Antipa. Se pare că tot în această perioadă a fost hirotonit întru ierodiacon şi ieromonah. A trăit apoi într-o altă chilie pe care însuși a refăcut-o.

În anul 1860, cuviosul schimonah Antipa, după o vieţuire de aproape 20 de ani în Sfântul Munte, se reîntoarce în Moldova la cererea şi îndemnul a doi monahi moldoveni, vieţuitori în Athos, Nifon şi Nectarie, care începuseră să zidească Schitului românesc Prodromu.

Sfântul cuvios Antipa de la Calapodești a fost rugat să meargă în Moldova pentru a strânge ajutoare, în vederea terminării ctitoriei lor.

Întoarcerea în România

A vieţuit la schitul Bucium din Iaşi, metocul Schitului Prodromu. Numele său ajunge să fie cunoscut şi aici, încât era căutat de mulţi credincioşi, pentru care era o adevărată pildă de smerenie, de dragoste şi de trăire adevărată. Se îndreaptă apoi spre Rusia, având acelaşi scop - strângerea ajutoarelor pentru Schitul Prodromu.

Rusia

S-a oprit la Kiev, pentru a se închina moaştelor cuvioşilor părinţi din Lavra Pecerska, după care a pornit spre Moscova şi apoi spre Sankt-Petersburg, unde a primit felurite ajutoare de la mitropoliţii din aceste două oraşe, stareţi de mănăstiri şi credincioşi.

În schitul Prodromu se păstrează o bogată corespondenţă a cuviosului Părinte Antipa cu conducerea schitului, privind trimiterea de ajutoare din Moldova şi Rusia.

Chiar din primul an al sosirii sale în Rusia, a vizitat mănăstirea Valaam, situată pe o insulă din lacul Ladoga, în apropiere de Finlanda (pe atunci Mare Ducat autonom în cadrul Imperiului Rus), care l-a impresionat în chip deosebit.

Drept aceea, după ce a trimis ajutoarele la Schitul Prodromu, în noiembrie 1865 s-a aşezat în schitul cu hramul „Tuturor Sfinţilor” de lângă Mănăstirea Valaam.

Monah în Finlanda

Şi-a continuat nevoinţele duhovniceşti, căutând să fie folositor obştii care îl înfiase. Şi în această mănăstire erau cunoscute tradiţiile paisiene, întrucât unii dintre monahii de pe vremuri fuseseră ucenici ai marelui stareţ Paisie de la Neamţ.

În chilia lui nu era nici pat, nici scaun. În fiecare zi de luni, miercuri şi vineri de peste an, precum şi în prima săptămână a postului Sfintelor Paşti, nu gusta şi nu bea nimic, iar în celelalte zile se îndestula cu mâncarea pe care o primea sâmbăta la prânz.

În viaţa anahoretică a avut mai multe slujiri monahale şi s-a învrednicit de darul înainte-vederii. Cunoştea gândurile ascunse ale oamenilor şi pe mulţi îi povăţuia pe calea mântuirii.

Era cunoscut ca un mare părinte duhovnicesc şi dascăl iscusit al rugăciunii inimii. Numele lui era vestit atât în Carelia, cât şi în Rusia de nord, încât mulţi monahi şi credincioşi iubitori de Dumnezeu îl căutau şi îi urmau învăţăturile.

Sfântul Antipa şi-a cunoscut sfârşitul cu trei zile mai înainte, când icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului s-a ridicat cu zgomot în aer şi s-a aşezat singură pe pieptul său.

După trei zile, în ziua de 10 ianuarie 1882, în chilia sa de la Valaam, în timp ce ucenicul său îi citea Acatistul Maicii Domnului, Sfântul Antipa a adormit în pace, la vârsta de 66 de ani.

A fost înmormântat în cimitirul de obşte al mănăstirii, pe teritoriul schitului „Tuturor Sfinţilor”, lângă un paraclis ctitorit în cinstea Pătimirilor Mântuitorului, departe de patria sa, dar mereu cu gândul la ea.

Moaştele Cuviosului, care răspândeau un miros plăcut, au fost descoperite la 14 mai 1991 şi depuse în biserica „Sfinţii Serghie şi Gherman de la Valaam”, unde se păstrează până în prezent.

Canonizarea

În anul 1906, la 24 de ani de la mutarea cuviosului Antipa la Domnul, călugării ruşi de la mănăstirea „Sfântul Panteleimon”, din Sfântul Munte Athos, l-au trecut în Mineiul rusesc pe luna ianuarie, ziua 10.

În anul 1992, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a trecut în calendar, cu pomenire în ziua chemării sale la Domnul, 10 ianuarie.

Prin decizia vrednicului de pomenire Alexei al II-lea, patriarhul Moscovei şi al întregii Rusii, la data de 19 iulie 2000, Sfântul cuvios Antipa de la Calapodești a fost inclus şi în rândul Sfinţilor Bisericii Ortodoxe Ruse, cu data de pomenire 10/23 ianuarie.

Sfântul Antipa Athonitul - singurul călugăr athonit român trecut în rândul sfinţilor

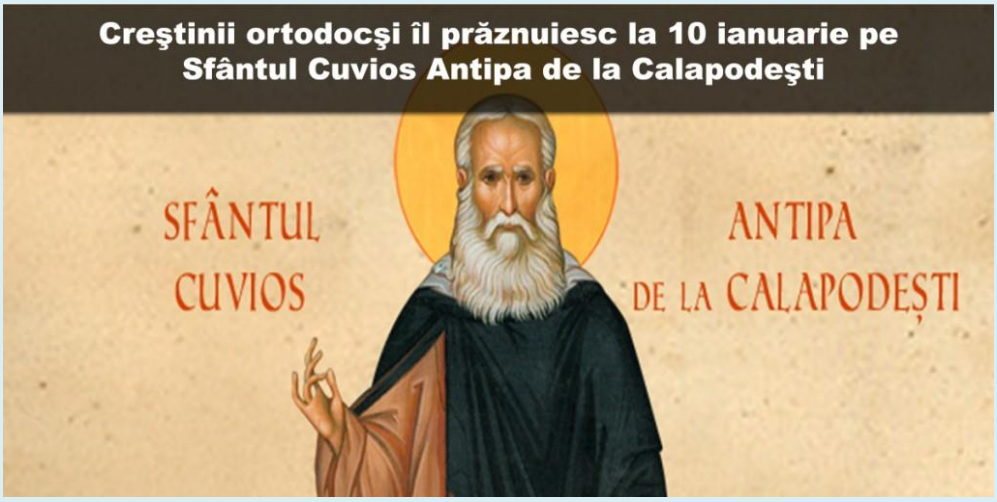

Sfântul Antipa Atonitul, de la Mănăstirea Valaam (1816-1882)

Cuviosul Antipa a fost un mare trăitor duhovnicesc şi un călugăr sfânt pe care l-a odrăslit pământul Moldovei în secolul XIX. Acest ostaş al lui Hristos, numit din botez Alexandru Luchian, s-a născut în anul 1816, într-o familie de ţărani credincioşi din satul Calapodeşti (Bacău). La vârsta de 20 de ani a fost călăuzit de Duhul Sfânt să intre în nevoinţa călugărească.

Mai întâi s-a ostenit doi ani de zile (1836-1837) în obştea Schitului Brazi (Vrancea), unde a fost călugărit sub numele de Alimpie. Aici s-a învrednicit de la Dumnezeu de darul lacrimilor şi al neîncetatei rugăciuni. Apoi s-a dus la Muntele Athos şi s-a stabilit la Schitul românesc Lacu, unde se nevoiau peste 80 de sihaştri români. Aici a deprins meşteşugul nevoinţei duhovniceşti de la cei mai aleşi călugări atoniţi, ajungând vestit în schit pentru postul şi osteneala lui.

După aproape 15 ani de sihăstrie în Schitul Lacu, bunul nevoitor a trăit încă patru ani de zile în Mănăstirea Esfigmenu. Aici primeşte marele şi îngerescul chip al schimniciei, primind numele de Antipa, şi este hirotonit diacon; apoi pleacă la pustie, unde stă patru ani. Astfel, înmulţind ostenelile călugăreşti şi privegherile de toată noaptea, cuviosul Antipa era cinstit în tot muntele ca mare sihastru şi lucrător al rugăciunii lui Iisus. Se învrednicise încă şi de darul vindecării bolilor şi al înainte-vederii. Apoi, la Schitul Prodromu a fost hirotonit preot.

Iubind mai mult singurătatea şi smerenia decât cinstea şi lauda, în anul 1860, cuviosul Antipa a părăsit Muntele Athos şi s-a reîntors în Moldova, la mănăstirile din preajma Iaşilor. Dar, văzându-se împresurat de mulţi credincioşi, căci

numele lui se vestise în toată ţara, după trei ani a plecat să se închine la moaştele cuvioşilor părinţi de la Pecersca. Apoi a ajuns la mănăstirile din nord, uimind pe toţi cu sfinţenia vieţii lui.

De aici, auzind de vestita Mănăstire ortodoxă Valaam, situată pe o insulă din lacul Ladoga, aproape de hotarele Careliei, cuviosul Antipa, iubind fericita linişte şi străinătate, în anul 1865 s-a aşezat într-un schit al acestei mănăstiri. Aici trăiau călugări foarte sporiţi, lucrători neîntrecuţi şi dascăli iscusiţi ai rugăciunii lui Iisus.

La Mănăstirea Valaam s-a nevoit cuviosul Antipa încă 17 ani de zile, „arătând fapte minunate de trăire duhovnicească, în post, în rugăciune şi în desăvârşită sărăcie”.

Cea mai mare nevoinţă a lui era rugăciunea cea de foc a inimii, prin care neîncetat slăvea pe Dumnezeu, izgonea duhurile cele necurate şi gusta din bucuriile cele negrăite ale Duhului Sfânt. La aceasta adăuga post îndelungat, privegheri de toată noaptea, lacrimi, metanii şi alte neştiute osteneli duhovniceşti. Săvârşea încă adesea dumnezeiasca Liturghie şi se ruga mult pentru lume şi pentru ţara în care s-a născut.

Pentru o petrecere aleasă ca aceasta, cuviosul ieroschimonah Antipa Luchian dobândise de la Dumnezeu darul facerii de minuni şi al înainte-vederii, căci cunoştea gândurile cele ascunse ale oamenilor şi pe mulţi îi povăţuia pe calea mântuirii. Era, de asemenea, şi un mare părinte duhovnicesc şi dascăl iscusit al rugăciunii inimii. Pentru aceea numele lui ajunsese cunoscut, atât în Carelia, cât şi în Rusia de nord, şi mulţi monahi şi credincioşi iubitori de Dumnezeu îl căutau şi îi urmau învăţăturile. Avea şi în Mănăstirea Valaam câţiva ucenici aleşi, dintre care cel mai sporit era ieromonahul Pimen, bărbat cuvios şi foarte învăţat.

După o nevoinţă binecuvântată ca aceasta, cuviosul Antipa Atonitul şi-a dat sufletul cu pace în braţele Mântuitorului Hristos, la 10 ianuarie 1882, şi a fost înmormântat în biserica schitului unde s-a nevoit. Este singurul călugăr român care s-a nevoit în această vestită mănăstire isihastă din nordul Europei.

În anul 1883, văzând părinţii Mănăstirii Valaam că ieroschimonahul Antipa Luchian este venerat de ucenici şi de credincioşi ca sfânt, au rânduit să i se scrie viaţa pe scurt, spre lauda lui Dumnezeu şi folosul sufletesc. Astfel, ieromonahul Pimen, ucenicul său de chilie, scrie în acelaşi an nevoinţa părintelui său duhovnicesc, intitulată „Vrednica de pomenire viaţă a ieroschimonahului Antipa”.

Viaţa cuviosului Antipa a fost tipărită la Petersburg de două ori, în anii 1883 şi 1893, răspândindu-se atât în Rusia şi Finlanda, cât şi în Muntele Athos. Iar canonizarea şi trecerea sa în rândul sfinţilor a fost făcută în Muntele Athos, în anul 1906, după 24 de ani de la mutarea sa din viaţă.

În mineiul pe ianuarie, în zece zile, tipărit în limba rusă la Mănăstirea Pantelimon din Athos, la pagina 46 figurează şi „Cuviosul ieroschimonah Antipa Athonitul", cu viaţa sa pe scurt. Numele său este cinstit mai ales în mănăstirile din Sfântul Munte, fiind singurul călugăr athonit român trecut în rândul sfinţilor şi numărat printre cei din urmă cuvioşi părinţi ai Athonului.

Aşa s-a nevoit şi s-a săvârşit în plăcere de Dumnezeu, departe de ţară, un mare cuvios român, dascăl al liniştii şi al neîncetatei rugăciuni!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 447-449)

Sfântul Antipa de la Calapodeşti - Floarea înmiresmată a pustiei

Unul din Sfinţii pământului românesc care se cuvine a fi preţuit mai mult în ţara noastră este prea cuviosul Părinte Antipa de la Calapodeşti.

Prăznuit pe 10 ianuarie şi cinstit în mod deosebit de părinţii athoniţi şi de cei din Lavra Valaamului, cuviosul este aproape necunoscut multor români, chiar şi celor din împrejurimile satului natal, Calapodeşti, comuna Dealu Morii, judeţul Bacău.

Drumul, care urcă şi coboară dealurile de răsărit ale judeţului, poartă călătorul într-o altă lume, liniştită, ferită de tulburarea vieţii cotidiene. Simplitatea oamenilor şi peisajul pitoresc provoacă pelerinul să se transpună în timpul copilăriei Sfântului. Singura piedică în calea acestei interiorizări este freamătul maşinilor care transportă muncitorii şi materialele de construcţie necesare ridicării schitului închinat atât Sfântului Antipa, cât şi Tuturor Sfinţilor Români.

Pentru că în acest loc, Episcopia Romanului a hotărât de câţiva ani să ridice o mănăstire în cinstea cuviosului, ale cărui moaşte (*1.O părticică din aceste moaşte se află, şi la Calapodeşti.*) se află la Mănăstirea Valaam. O iniţiativă lăudabilă, care trebuia să-şi fi avut începutul mult mai devreme şi a cărei realizare, astăzi, se desfăşoară anevoios din cauza lipsei vieţuitorilor şi a sprijinului financiar. Să sperăm că în viitor, prin rugăciunile Sfântului, acest loc va deveni unul de sihăstrie autentică unde să se înalţe necontenit rugăciuni către Dumnezeu.

Învrednicindu-mă să mă închin părticelei din sfintele sale moaşte, care răspândeşte o mireasmă puternică, precum şi crucii sale de călugărie - adusă de nişte călugări de la Valaam care, dorind să meargă pe urmele pământeşti ale Cuviosului, au ajuns şi în satul lui natal - m-am întristat şi eu ca şi aceştia, de lipsa de interes pentru Sfântul Antipa.

Dumnezeu ne-a binecuvântat cu multe lucruri care ne întăresc credinţa, şi ne ajută în lupta duhovnicească, dar depinde şi de noi să le descoperim şi să le valorificăm. Nădăjduim ca acest articol să trezească interesul pentru acest mare Cuvios, care nu-şi merită „anonimatul".

Tânărul Alexandru. Copilăria şi dorinţa vieţii pustniceşti

La începutul secolului XIX, se naşte dintr-o familie evlavioasă, Alexandru, viitorul Ieroschimonah Antipa. Tatăl său, Gheorghe al lui Constantin Luchian, diaconul bisericii din sat, şi mama sa, Ecaterina a lui Atanasie, devenită ulterior schimonahia Ecaterina, şi-au dorit foarte mult copii, dar Dumnezeu nu le-a ascultat dorinţa decât după îndelungate rugăciuni. Şi nu numai că le-a împlinit cererea stăruitoare, ci i-a şi binecuvântat cu un băiat, care va ajunge pe înalte culmi duhovniceşti. Se spune că Alexandru era un copil simplu, nepriceput şi cam neîndemânatic, dar Dumnezeu, care urăşte cele semeţe ale lumii, avea să-l proslăvească în chip deosebit, rânduindu-l în ceata sfinţilor.

Fiind dat la şcoală, deşi arătându-se râvnitor spre studiu, nu putea asimila materia, încât dascălul său l-a povăţuit să renunţe şi să deprindă un meşteşug. Însă tânărul Alexandru, rod al rugăciunii, odraslă aleasă, se încăpăţâna să înveţe a citi, făgăduind că dacă va reuşi se va dedica lecturilor duhovniceşti ale dumnezeieştilor cărţi. Întărit de Duhul Sfânt, Alexandru a izbutit, însă o altă ispită avea să urmeze.

Pe când era încă în şcoală, tatăl său a murit, prin aceasta, transferându-i partea sa de responsabilităţi. Acest lucru l-a silit să deprindă un meşteşug, anume cel al legătoriei de cărţi, şi nu după multă vreme, rezolvase problemele băneşti ale familiei. Cu toate că problemele păreau să se fi rezolvat, inima lui suferea de o mare apăsare.

Ceva lipsea, se simţea gol pe dinăuntru, şi negăsindu-şi liniştea sufletească în cele materiale, a căzut cu lacrimi în faţa lui Dumnezeu, cerându-I ajutorul. Se spune că la vârsta de 20 de ani, aflat în rugăciune, inima i-a fost cuprinsă de o mare bucurie, iar mintea i s-a luminat. A simţit „ceva", a simţit chemarea dumnezeiască. Un glas tainic l-a chemat şi de acum înainte totul i s-a desluşit.

Ascultând glasul Evangheliei, va lepăda deşertăciunea şi dulceţile pământeşti şi va lua „jugul lui Hristos”, lucrându-şi pământul mântuirii. De-acum înainte, desfătarea şi-o va găsi în înfrânare şi asceză; bogăţia, în sărăcie; hrana, în rugăciune, iar prin lacrimile sale îşi va curăţi năvălirea patimilor. Sosise vremea urcuşului său duhovnicesc, spre Împărăţia Cerurilor.

Într-o noapte, pe furiş, părăsi casa părintească îndreptându-se spre mănăstirea Neamţului. Ajungând aici şi rugându-se în faţa icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului, perdeaua care acoperea icoana s-a tras singură într-o parte, în biserică nemaifiind nimeni. Era primul semn al ocrotirii Maicii Domnului, care a primit lacrimile vărsate de părinţii lui, în special de mama sa.

Dar căile Domnului sunt întortocheate. Tânărul Alexandru nu-şi va găsi locul în Mănăstirea Neamţului, stareţul rămânând neînduplecat la stăruinţele acestuia de a fi închinoviat acolo. ***Nevoit să plece, paşii l-au purtat spre o mănăstire din Muntenia*** (*2 Mănăstirea Brazi, din ţinutul Vrancei.*), ***unde a dus aspre nevoinţe, condiţiile fiind sărăcăcioase.*** Viaţa lui austeră, desăvârşita lepădare de sine, postul, privegherile, însoţite de rugăciunea tainică pe care a deprins-o de la un schimonah, Ghedeon, din apropierea Mănăstirii, l-au făcut remarcat în obşte astfel încât duhovnicul l-a îndrumat către Sfântul Munte Athos.

Totuşi, simţind nevoia confirmării din partea unui Bătrân îmbunătăţit, tânărul Alexandru a alergat la Părintele Dimitrie (3.*Însemnare despre Cuviosul Dimitrie: În acea vreme, arhimandritul Dimitrie, stareţul Mănăstirii Brazi, din Moldova, avea faimă pentru înalta lui trăire duhovnicească şi faptele alese. Înainte de a fi stareţ, el a trăit viaţă pustnicească aspră într-o pădure mare, unde din întâmplare a găsit îngropat un vas mare plin cu bani de aur. În vas a găsit şi o însemnare, unde se spunea că aceşti bani sunt ai Mitropolitului Teodosie al II-lea, care i-a ascuns acolo, prevăzând sfârşitul său mucenicesc din mâna turcilor. În însemnare se mai spuneau şi acestea: „Cine va găsi aceşti bani este îndatorat să zidească din ei o mănăstire şi trei schituri” şi că „la terminarea de zidit a celui din urmă al treilea schit, va afla şi moaştele mele”. Înştiinţând pe Mitropolitul de la Iaşi despre această minunată descoperire şi primind de la el binecuvântare, arhimandritul Dimitrie a început cu râvnă să împlinească ultima dorinţă a fericitului Mitropolit Teodosie II: a fost înălţată o mare biserică precum la Neamţ, iar în urmă, s-a terminat şi construirea celui de-al treilea schit, unde arhimandritul Dimitrie a rânduit ca în ograda lui să se sape şi pentru dânsul un mormânt. Pentru că groapa se tot dărâma, părintele Dimitrie a poruncit să se sape în prezenţa lui şi, săpându-se, s-a găsit sicriul cu moaştele fericitului Mitropolit Teodosie II, ale cărui moaşte le-a sărutat şi Părintele Antipa şi care, conform acestuia, aveau un miros foarte plăcut. Mitropolitul Teodosie II a fost omorât de tătari, fiindu-i tăiat capul, şi îngropat*

noaptea de către nişte creştini.), stareţul Mănăstirii Brazi, cunoscut pe atunci ca un iscusit duhovnic. ***De obicei, acesta oprea pe cei ce doreau să meargă în Sfântul Munte, însă acum, spre mirarea multora, a acceptat, nu înainte de a-l tunde în monahism, cu numele de Alimpie.*** De-acum înainte, viitorul ieroschimonah Antipa îşi va lucra virtuţile în pământ străin, dar cu inima aţintită mereu spre cele de sus, capătul călătoriei pământeşti a fiecăruia dintre noi.

În Athos, printre străini, dar în grija Maicii Domnului, ocrotitoarea Sfântului Munte şi a lui personal

Ajuns în Sfântul Munte a vrut să intre ucenic la doi călugări români, ieroschimonahul Nifon şi ieroschimonahul Nectarie, dar aceştia au hotărât să-şi facă ucenicia într-o mănăstire grecească. ***Aşadar, timp de 4 ani, îl vom vedea pe monahul Alimpie făcând ascultare la bucătăria mănăstirii Esfigmenu.*** Să nu credem cumva că în toţi aceşti ani, Sfântul Antipa va fi fost ferit de ispite. ***Din contră, a suferit mari încercări, dar marea evlavie la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea lui, l-au ferit de deznădejde. După acest timp de ucenicie în mănăstirea Esfigmenu, Părintele Nifon l-a luat ca ucenic, schimnicindu-l cu numele de Antipa.***

Acest fapt nu este chiar întâmplător. Părintele Nifon (*4 Părintele Nifon (1807-1901), fost ucenic al cuviosului Irinarh Roseti (vestit stareţ al mănăstirii Horaiţa şi ctitor al Mănăstirii Tabor - Palestina) este ctitorul Schitului Românesc Prodromu, din Sfântul Munte. După un timp a fost descoperit cu moaşte, care există şi acum spre închinare în Mănăstirea Marea Lavră din Sfântul Munte, Mănăstirea de care aparţine Schitul Românesc Prodromu.*) era frământat de ideea ridicării unui schit românesc în Sfântul Munte şi avea nevoie de ajutor. Văzând în Alimpie un om de nădejde, s-a gândit că va fi tocmai omul potrivit pentru a ajuta la împlinirea acestui gând măreţ. Însă Părintele Nifon a trebuit să-l lase pentru o vreme pe schimonahul Antipa să meargă la pustie, îndeplinindu-i-se vechiul său vis. Totuşi, nu i-a dat nimic pentru cele de trebuinţă, aşa încât Sfântul Antipa se va lovi de noi încercări, pe care le va depăşi prin mijlocirea şi intervenţia directă a Maicii Domnului, în care şi-a pus de la început încrederea.

Iată ce-avea să se întâmple. ***Afundându-se în munte, a ajuns la o chilie dărăpănată, cu pereţii căzuţi, care abia se mai ţinea. Aici a găsit pe o poliţă o icoană cu Maica Domnului, dar fiind veche şi deteriorată, abia i se mai distingea chipul. Părintele Antipa s-a bucurat de găsirea icoanei şi alergând la un pictor pe care-l cunoştea, ucrainean de origine, ierodiaconul Paisie, l-a rugat s-o cureţe cu mare băgare de seamă. Dar spălând pictorul icoana, aceasta s-a curăţat de la sine, strălucind mai mult decât una nouă, iar în scurt timp se va arăta şi făcătoare de minuni. De această icoană, Sfântul Antipa nu***

s-a despărţit niciodată, ea rămânând la Mănăstirea Valaam, în biserica mare a mănăstirii **(***5 Cu hramul Sfinţilor Părinţi făcători de minuni Serghie şi Gherman, în partea stângă, pe stâlpul micului iconostas.*).

În chilia dărăpănată nu se putea locui, dar Maica Domnului a rânduit ca Sfântul Antipa să se întâlnească „din întâmplare" cu un alt pustnic de la care va primi 5 galbeni, pentru cele ce va socoti de trebuinţă: *„Părinte, nişte oameni buni mi-au dat 5 galbeni, rugându-mă să-i dau vreunui pustnic sărac al Muntelui şi eu, rugându-mă Domnului, m-am hotărât să-i dau celui dintâi cu care mă voi întâlni. Aşadar, i-ai sfinţia ta, poate îţi vor fi de trebuinţă."* ***Schimonahul Antipa a primit cu bucurie, şi slăvind pe Dumnezeu pentru o faptă minunată ca aceasta a chemat un dulgher să facă reparaţii. Doar că după câteva săptămâni, muncitorul s-a îmbolnăvit, căzând jos în apropierea chiliei. Cum Părintele Antipa n-a avut puterea trupească să-l ducă înăuntru, a aşezat icoana Maicii Domnului undeva în apropierea bolnavului, iar el s-a retras în desişul pădurii, pentru a se ruga.***

O, Preasfântă Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, cine nu te va ferici pe tine sau cine nu va lăuda prea slăvitele tale minuni, ceea ce eşti grabnică ajutătoare spre cei ce aleargă la tine şi izbăvitoare din nevoi a celor ce strigă către tine, Împărăteasa Cerului, a monahilor ocrotitoare şi neamului omenesc mijlocitoare!

Cu siguranţă asta va fi exclamat Sfântul Antipa, când, întorcându-se de la rugăciune l-a găsit pe dulgher deja lucrând şi complet tămăduit. *„Icoana ta este făcătoare de minuni şi ea m-a vindecat. Că fiind eu lungit ca un mort, deodată am simţit venind de la icoana Împărătesei cereşti o adiere caldă şi dătătoare de viaţă, care m-a încălzit desăvârşit, şi făcându-mă sănătos, m-am sculat şi m-am apucat de lucru"* a mărturisit cel ce mai înainte căzuse jos răpus de boală.

Aşadar, după acest eveniment, în urma intervenţiei Maicii Domnului, părintele Antipa va avea o chilie unde se va nevoi toată viaţa, aşa cum îşi dorise. Sau cel puţin aşa părea, pentru că în tot acest timp, strădania Părintelui Nifon de a ridica un schit al românilor în Sfântul Munte a început să prindă contur. Mai întâi s-a cumpărat un metoc în Iaşi, apoi s-a obţinut un teren pe care să se ridice clădirile, iar numărul monahilor creştea. Atunci, bătrânii români s-au gândit să ceară ajutorul părintelui Antipa, iar acesta, făcând plecăciune a acceptat. L-au rânduit chelar, ascultare de care se îngrijea cu stricteţe, iar mai târziu, a fost rânduit duhovnic, dându-i-se în seamă grija schitului, Părintele Nifon fiind plecat vreo 3 ani în România, după ajutoare. După o vreme, metocul din Iaşi având nevoie de un iconom a fost rânduit pentru acest lucru Părintele Antipa, care avea să se despartă pentru totdeauna de locurile sfinte ale Athosului, şi să vină în ţara natală.

În România, la metocul din Iaşi

Iată-l părăsind liniştea Sfântului Munte pentru un oraş agitat, stresant cum am spune noi astăzi. ***Însă chiar dacă a schimbat locul, Părintele Antipa nu şi-a schimbat obiceiul cel bun, păstrând vii în inima sa, atât râvna faţă de cele duhovniceşti, cât şi dorul de pustie, de care se va învrednici mai târziu.*** După cum l-a sfătuit şi Părintele Nifon, nu a renunţat nici la rânduiala schimnicească. Postul aspru (nu mânca nimic cu zilele), seriozitatea, râvna, dragostea, smerenia şi blândeţea (chiar şi când mustra, şi o făcea ori de câte ori era cazul) au atras pe cei din jur, ajungând să fie iubit de toţi, indiferent de starea socială. Toţi se bucurau de sfatul lui şi primeau cu smerenie mustrarea, ştiindu-l un mare nevoitor.

Se spune că mai ales mitropolitul Moldovei, Sofronie Miclescu îi purta un respect deosebit, iar acest respect era reciproc. Dar dragostea faţă de Părintele Antipa nu se rezuma doar la mulţimea de oameni care-l înconjura cu diverse ocazii, ci se vedea şi în bunul mers al metocului. Câştigul era astfel dublu, Părintele Antipa reuşind nu numai să strângă ajutoare pentru Schitul Românesc Prodromu din Sfântul Munte, ci lucra şi la zidirea sufletelor celor ce alergau la el. Deşi se afla în ascultare şi toate aveau un rost, dragostea pentru pustie nu-i dădea pace...

Părintele Nifon, fiind pe deplin mulţumit de strădania ucenicului său, dar totodată văzând că cele strânse sunt insuficiente, s-a gândit să meargă şi în Rusia după ajutoare, urmând a lua cu sine, negreşit, pe cine altul decât pe pe smeritul şi înţeleptul Antipa. La aflarea acestei veşti, Părintele Antipa a simţit în sinea sa că odată ajuns pe meleagurile Rusiei, va rămâne acolo. Pentru totdeauna...

În Rusia, printre alţi străini, dar tot aproape de Dumnezeu

Găzduit fiind la nişte oameni evlavioşi din această ţară, va găsi un loc liniştit, o căsuţă într-o livadă, unde se va dedica rugăciunii şi nevoinţei, loc pe care-l va părăsi foarte rar. Chiar şi aşa, colecta mergea foarte bine, pentru că oamenii evlavioşi din acele părţi aflând de dânsul, au adus singuri bunuri şi bani. Mai ales când au auzit că e vorba de a se face o biserică nouă, fiecare se întrecea în a aduce darurile cele mai bine plăcute. Însă o mare ispită era pe cale să se întâmple.

Din motive numai de Dumnezeu ştiute şi îngăduite, corabia care transporta odoarele s-a scufundat în Marea Neagră. În acea noapte, Părintele Antipa, se afla în rugăciune. A auzit spărgându-se cu mult zgomot şi fără nici un motiv sticla icoanei Maicii Domnului, cea pe care o avea din Sfântul Munte şi a

înţeles din aceasta că trebuie să se aştepte la o nenorocire, lucru care s-a şi întâmplat. Toţi s-au mâhnit, numai el şi-a păstrat nădejdea. În scurt timp a adunat o altă sumă însemnată de bani, cu gândul de a o trimite în Sfântul Munte, dar pentru aceasta, banii trebuiau schimbaţi în aur, iar pe atunci, liberarea aurului din casierie era oprită. Aflat în impas, Părintele a alergat unde în altă parte decât la Maica Domnului, nădejdea celor fără de nădejde şi celor biruiţi ajutătoare. În timpul rugăciunii, a auzit în minte un glas stăruitor: „Asta-i treaba Mitropolitului". Şi într-adevăr, prin intervenţia Prea Sfinţitului către Ministerul de Finanţe, s-a reuşit schimbarea banilor în aur pentru Sfântul Munte, iar după puţină vreme, credincioşii au uitat de scufundarea vasului şi au început din nou să adune daruri de mult preţ.

Viaţa sa aspră pe care şi-o însuşise de la început nu a putut să nu atragă atenţia celor din jur, impresionaţi de asceza şi înfrânarea cuviosului, precum şi de dragostea pentru rugăciune şi viaţa duhovnicească. Un respect deosebit îi purtau mitropoliţii Isidor al Petrogradului şi Filaret al Moscovei, oameni de o foarte înaltă ţinută duhovnicească la rându-le, cel de-al doilea fiind canonizat şi prăznuit la 19 noiembrie. ***Sfântul Antipa s-a învrednicit chiar să participe la aflarea moaştelor Sfântului Tihon din Zadonsk, invitat la această procesiune de către Mitropolitul Isidor.***

La Valaam, în singurătate

Dorul de linişte l-a însoţit mereu pe Părintele Antipa, iar gândul pustiei îl urmărea stăruitor. De aceea, încă din primele zile ale stabilirii în Rusia, el a vizitat Mănăstirea Valaam, îndrăgind din toată inima colibele netulburate din acel pustiu. Iar după terminarea colectei ce-l mai împiedica să se dedice ascezei în aceste locuri netulburate? Pravila şi-o făcea în limba română şi pe lângă canonul de pustnic (schimnic) şi postul aspru, Părintele mai citea două acatiste ale Maicii Domnului şi pomenea pe cei trecuţi în pomelnicul său, care era foarte lung. ***Era însetat de rugăciune atât de mult încât se plângea mereu că nu-i ajunge timpul pentru cât ar vrea să se roage. Şi era atât de pătruns de cuvintele rugăciunii încât nu de puţine ori, fraţii l-au auzit plângând şi suspinând.***

De la biserică era nelipsit, considerând despre aceasta că: *„Multe mănăstiri am văzut eu în Rusia şi peste graniţă, zidite cu multă bătaie de cap, dar bătaia de cap şi zidirea lor sunt treburi mireneşti pline de griji. Viaţa monahului este în biserică, iar îndeletnicirea lui, pravila călugărească".* Aşadar, rugăciunea în biserica este de mare preţ, dar acest lucru nu se va putea face fără împlinirea pravilei de chilie, după cum însuşi a dat pildă.

Altădată, fiind întrebat ce este de trebuinţă cel mai mult pentru desăvârşirea în rugăciune, a răspuns: răbdarea. Paştele, Învierea Domnului este învăţătura şi sărbătoarea fundamentală pentru orice creştin, iar rânduiala Postului Mare, premergător acestui praznic al praznicelor este una deosebită. Este deosebită atât prin asprime, cât şi prin frumuseţea liturgică.

În prima şi ultima săptămână a acestui Post, Părintele Antipa nu gusta nimic, nici mâncare şi nici băutură. Aceiaşi rânduială de post desăvârşit, o avea în fiecare luni, miercuri şi vineri de peste an, precum şi în ajunul Naşterii şi Botezului Domnului. În restul zilelor de marţi, joi, sâmbătă şi duminică gusta ceva la prânz şi doar atât. Deoarece el vieţuia în schit, când venea în mănăstire (de 3 ori pe an) se supunea rânduielii mănăstireşti, care era mai puţin aspră. De asemenea, deşi îi răpeau din timp, Cuviosul primea la el pe oricine-i cerea sfatul.

Odată, unul dintre ucenicii din mănăstire l-a întrebat cum poate împăca postul aspru din schit cu pogorămintele mănăstirii, dictate mai ales de întâlnirea cu mirenii. Sfântul a răspuns din Epistola către Filipeni a Sfântului apostol Pavel: „...întru toate m-am învăţat să fiu şi sătul şi flămând, şi în belşug şi în lipsă” (Filipeni 4, 12).

Chilia lui era cu desăvârşire goală. N-avea decât un analog şi o strană, iar în loc de pat avea doar o pătură aspră, întinsă pe jos. *Nenăzuind spre nimic pământesc, îşi dedica tot timpul rugăciunii, smerindu-se şi mustrându-se pe sine, ceea ce îl făcea plăcut în faţa lui Dumnezeu*, dar îl evidenţia şi în faţa celorlalţi monahi, care îi purtau un respect deosebit.

Aproape de sfârşitul său pământesc

În anul în care a părăsit lumea noastră trecătoare, el a văzut în biserică, în Sâmbăta mare, nişte monahi necunoscuţi, ale căror chipuri străluceau puternic, într-un mod pe care Sfântul Antipa nu-l putea descrie, pentru că nu-l mai întâlnise. ***În toamna acelui an, pe când se ruga, icoana Maicii Domnului a plecat singură de la locul ei şi i s-a aşezat pe piept, în timp ce celelalte au căzut jos. Bătrânul a aşezat icoana la locul ei, această întâmplare minunată a destăinuit-o doar cu trei zile înainte de sfârşitul său pământesc şi numai unuia dintre cei mai apropiaţi ucenici ai săi.***

Măsura duhovnicească la care a ajuns Sfântul Antipa reiese nu numai din cele petrecute până în momentul descris mai sus, ci şi din următorul: ***aflat pe patul de moarte, cu două zile înainte de sfârşitul său, înconjurat de cei apropiaţi, călugări şi laici deopotrivă, a cunoscut cu duhul că un frate de mănăstire, ţăran bătrân, cuprins de apoplexie a căzut mort în biserica mănăstirii, aflată***

la 5 km depărtare. Acest lucru a fost adeverit mai târziu de un monah care tocmai ajunsese în schit.

În data de 10 ianuarie 1882, la vârsta de 66 de ani, iubitorul pustiei şi odrasla României, Părintele Antipa, s-a mutat la cele veşnice.

Încheiere

Iată viaţa impresionantă a Sfântului Antipa, care, alături de Părinţii Nifon şi Nectarie, poate fi considerat ctitorul Schitului Athonit Prodromu din Sfântul Munte Athos, unde mulţi monahi şi mireni, români sau de alte naţionalităţi, şi-au găsit mântuirea.

Prin viaţa sa, Părintele Antipa a dovedit că omul sfinţeşte locul şi a confirmat valoarea universală a ortodoxiei, diversitatea în unitate, cum spunea un gânditor rus (*6 "Catolicismul reprezintă o unitate fără libertate, protestantismul o libertate fără unitate, iar Ortodoxia o unitate şi o libertate în dragoste." Alexei Homiakov*).

Dumnezeu este acelaşi peste tot şi ascultă rugăciunea noastră oriunde ne-am afla. Postul, credinţa nestrămutată în Maica Domnului şi nu în ultimul rând rugăciunea, au fost armele de care s-a folosit Sfântul Antipa pentru a birui ispitele de multe feluri, de la oameni sau de la draci, unelte cu care şi-a „croit" drum prin deşisul ispitelor vieţii pământeşti.

Dintre tot ce putem oferi lui Dumnezeu, numai dragostea nu poate fi echivalată. O spune Sfântul Apostol Pavel în binecunoscutul capitol 13 al Epistolei către Corinteni: „De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător. Şi de aş avea darul proorociei şi tainele toate le-aş cunoaşte şi orice ştiinţă, şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Şi de aş împărţi toată avuţia mea şi de aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte. Dragostea nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândeşte răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată.

Cât despre proorocii - se vor desfiinţa; darul limbilor va înceta; ştiinţa se va sfărşi; [...] ***Şi acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea, dragostea. Iar mai mare decât acestea este dragostea."***

Ori, Părintele Antipa a dat dovadă de dragoste nefăţarnică, profundă, autentică. A dat dovadă de dragoste când a luat jugul lui Hristos, când a fugit de acasă pentru a se călugări, când a fost rânduit iconom şi în general, în toată viaţa sa duhovnicească - dragoste faţă de rugăciune, dragoste faţă de împlinirea poruncilor, dragoste faţă de Dumnezeu şi de aproapele, dragoste pentru tot lucrul bun. Iar Dumnezeu i-a răsplătit înmiit dragostea, rânduindu-l cu moaşte plăcut mirositoare.

Sfântul Antipa a semănat dragoste şi a cules veşnicia în Iubirea Absolută; a dat voinţă şi a luat putere, a renunţat la plăcerile egoiste şi trecătoare, iar acum se bucură de dumnezeiasca slavă şi se desfătează de glasurile îngerilor, cu care aduce laudă lui Dumnezeu în Ceruri. Rugăciunea nu este din această lume, iar prin rugăciune, Sfântul Antipa s-a mutat, treptat, în lumea de dincolo. Întâi s-a mutat cu gândul şi cu dorirea, iar apoi sufletul său a moştenit viaţa veşnică.

În urma sa, pe locurile natale, s-a ridicat o mică aşezare dedicată lui, a cărui stareţ, este Părintele Pahomie, originar din Comăneşti, vieţuitor şi el pentru un timp în Sfântul Munte. ***Acesta, cu ajutorul unor binecredincioşi din Bucureşti a reuşit să îmbrace cu argint crucea de călugărie a Sfântului, adusă de călugării ruşi, oferindu-i cinstirea cuvenită.*** Această cruce a rămas la diferite persoane până când Sfântul a rânduit să se înfiinţeze acest schit unde să fie oferită spre închinare.

***

Un preot de mir, în posesia căruia s-a aflat pentru o bucată de timp, a mărturisit că luând-o la el cu ocazia diferitelor procesiuni, a adus multă alinare celor de faţă.

***

Există chiar şi cazul fericit al unei femei dintr-un sat apropiat, care a fost vindecată de o ceaţă pe ochi după ce s-a rugat Sfântului şi s-a atins de această cruce.

De asemenea, Părintele Pahomie mărturiseşte că a simţit de la bun început prezenţa Sfântului pe acele meleaguri şi nădăjduieşte că, în viitor, zona se va umple mai ales de monahi iubitori de nevoinţă, asemeni Cuviosului Antipa, sau măcar de oameni simpli, care să treacă pragul mănăstirii pentru a înălţa un cuvânt de laudă către Dumnezeu, cel minunat întru Sfinţii Săi.

Cu siguranţă, Sfântul Antipa de la Calapodeşti este un sfânt al neamului românesc a cărui cinstire trebuie să sporească, mai ales în zonele învecinate:

Bacău, Adjud, Bârlad, ai căror binecredincioşi locuitori sunt datori să cunoască Sfântul de lângă ei.

(Articol scris de monahul Iustin şi publicat în numărul pe decembrie 2009 al revistei ROST)

Sfântul Antipa de la Calapodeşti, înstrăinatul de lume

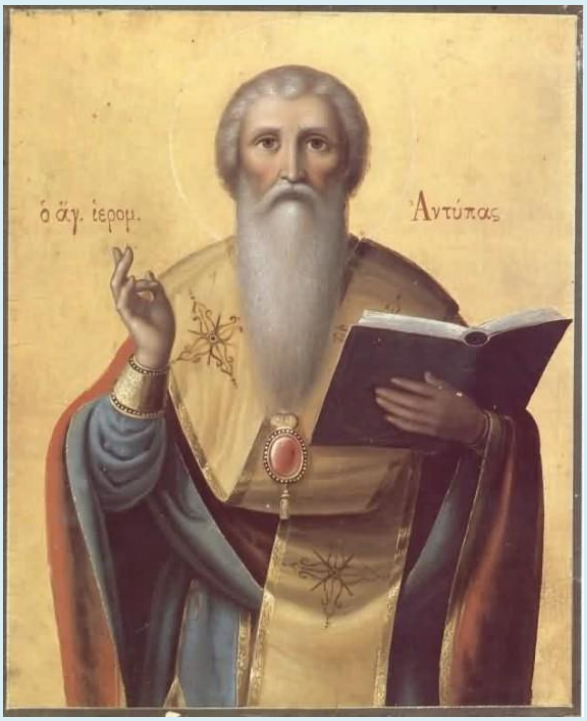

Hristos a spus că nu vom fi scrişi în Cartea Vieţii de nu ne vom „pierde sufletele pentru El”. Căci ***„dacă vine cineva la Mine şi nu urăşte pe tatăl său şi pe mama sa, şi pe femeia sa şi pe copiii săi, şi pe fraţii şi surorile sale, ba încă şi viaţa sa, nu poate să fie ucenicul Meu”.*** (Luca 14, 2). Aceasta nu se poate face însă fără însingurare, fără fuga de lume şi înstrăinarea de toate cele trecătoare ale ei.

Sfinţii pentru aceea au fost bineplăcuţi lui Dumnezeu, că s-au făcut străini oamenilor pe care-i iubeau. Iară unul dintre aceşti mari înstrăinaţi – de noi, dar nu şi de Dumnezeu – a fost cuviosul Antipa, cel născut la Calapodeşti, singurul sfânt din neamul nostru cinstit deopotrivă de trei popoare dreptcredincioase – părţi din moaştele sale aflându-se la aceleaşi întreite neamuri:

- *pe lângă cele păstrate la mănăstirea rusească a Valaamului,*
- *altele se mai găsesc spre cinstire şi închinare în schitul athonit Prodromu,*
- *iar în ţara noastră, mănăstirile Christiana din Bucureşti şi Calapodeşti din Bacău sunt binecuvântate de sfintele sale oseminte.*
- *În Basarabia se află mâna sa dreaptă la mănăstirea Suruceni şi*
- *câteva părticele din moaştele sfântului sunt la mănăstirea Sireţi.*

Grecii îl cinstesc cu numele de „Agios Antipa Athonites”, ruşii îl numesc cu drag „Sveti Antipa Valaamski”, iar românii îl cunosc sub numele de „Sfântul Antipa de la Calapodeşti”.

Vremile tinereţilor

Născut, pentru noi, la Calapodeşti, iar pentru veşnicie, la Valaam, sfântul acesta din neamul moldovenilor de Bacău a văzut lumina în anul 1816, la vremea căruntelor părinţilor săi: binecredincioşii Gheorghe Constantin Luchian şi Ecaterina (născută Atanasiu şi călugăriță mai târziu cu numele Elisabeta). Alexandru (aşa fusese botezat) n-a pricinuit dureri mamei sale nici la naştere şi nici după aceea, căci a fost un copil cu multă bunăcuviinţă şi credinţă în Dumnezeu – drept pentru care, din pruncie, nici şerpii veninoşi nu-i făceau vreodată vreun rău.

Trecând la cele ale veşniciei Gheorghe, tatăl său şi diaconul bisericii, l-a lăsat în grija Domnului şi a mamei sale, înainte de a-şi termina învăţătura la şcoala din sat. ***Fiind cuprins „fără de veste de o negrăită şi minunată lumină, care i-a umplut inima de o nespusă bucurie", tânărul de douăzeci de ani a părăsit cele vremelnice ale lumii şi legătoria de cărţi unde era calfă, plecând în căutarea lui Dumnezeu mai întâi în lavra Neamţului şi mai apoi – pentru că egumenul de acolo n-a crezut tinereţilor sale şi nu l-a îngăduit în obşte – în mănăstirea valahă a Căldăruşanilor (probabil), ctitoria celui mai mare ziditor de lăcaşuri sfinte, voievodul Matei Basarab.***

A stat o vreme sub ascultarea stareţului de aici, dar se pare că a avut parte şi de povăţuirile bătrânului Ghedeon, ce sihăstrea de mulţi ani prin pădurile dimprejurul mănăstirii. ***După încă doi ani petrecuţi la schitul Brazi, el a plecat, cu binecuvântarea egumenului Dimitrie – care l-a şi tuns în monahism, dându-i numele de Alipie – către ţinutul sfinţilor din Grădina Maicii Domnului.***

Viaţa aghioritică

În Athos s-a nevoit mai întâi făcând ascultare părintelui Nifon Ionescu, dar numai pentru puţină vreme, pentru că acesta l-a trimis ca să deprindă cele ale chinoviei în obştea Esfigmenului, unde a şi vieţuit patru ani în bună pace, plinind greaua ascultare de bucătar. ***După acesta s-a întors şi a luat schima mare şi numele de Antipa, plecând la isihie şi petrecând o vreme într-o chilie părăsită care însă avea să-i dăruiască un odor de mare preţ: o icoană a Preacuratei, ce avea să se dovedească a fi făcătoare de minuni. După ce zugravul Paisie i-a curăţat-o de înegrirea fumului, cuviosul nu s-a mai despărţit niciodată de această icoană a Maicii Domnului*** (aflată astăzi în noua mănăstire kareliană Valamo, dusă fiind de monahii ruşi care s-au refugiat în Finlanda din faţa antihristicului comunism).

În vremea în care a fost chiliot rucodelia lui era facerea lingurilor de lemn, pe care şi le vindea în târgul Kareii pentru puţină pâine. Şi tot în acele timpuri a primit bune povăţuiri de la duhovnicul ce-l avea în schitul Lacu, îmbunătăţitul părinte Leontie. Pentru că în acele vremi tocmai se zidea aşezământul românesc de la Prodromu şi la povaţa duhovnicului, cuviosul ieroschimonah Antipa s-a pus sub ascultarea părinţilor Nifon şi Nectarie spre ajutorarea lucrurilor mâinilor lor şi a celorlaţi fraţi de neam.

Făcut ierodiacon de către cuviosul Nifon şi mai apoi ieromonah la Prodromu, el avea să intre sub ascultarea de chelar în noul schit, „unde întru toate a arătat o dreptate după Dumnezeu, mustrând pe oricine ar fi fost el, dacă călca regulamentul chinoviei - l-a certat şi pe stareţul lui, părintele Nifon!”.

Pe lângă dreptate, cuviosul Antipa avea şi mare curăţie sufletească căci ***„la Proscomidie pomenea pe toţi părinţii şi făcătorii de bine creştini mai mult de un ceas, că avea viaţă curată şi feciorelnică şi iubea sărăcia, smerenia şi dreptatea” - mărturiseşte despre dânsul cărturarul schimonah prodromit, Irinarh Şişman***, în a sa preţioasă „Istorie a mănăstirilor athonite”.

Ajutorarea Prodromului

Ascultarea avea să-l aducă iarăşi în ţara Moldovei, după o petrecere de douăzeci de ani în Sfântul Munte al Fecioarei, de data asta ca iconom al schitului Bucium - metoc al Prodromului - de unde trimetea importante ajutoare fraţilor prodromiţi. A tânjit după viaţa aghioritică şi a dorit a se întoarce în Grădina Preacuratei, însă părintele Nifon „superiorul” n-a voit a-i îngădui să revină la Prodromu.

Ce va fi fost în sufletul cuviosului la acea vreme numai Dumnezeu poate şti, dar unele dintre căile Lui nebănuite se pare că le-a cunoscut părintele Nifon, căci el a fost cel care l-a dus pe cuviosul Antipa în Rusia, unde avea să se sfinţească în lavra Valaamului!

După ce mai întâi a adunat milostenii de la români pentru zidirea noului schit athonit, cuviosul Antipa s-a dus aşadar - împreună cu gheronda al său, părintele Nifon - şi la fraţii pravoslavnici ruşi după ajutoare - mai întâi la Kiev şi apoi la Moscova şi Sankt Petersburg, ajungând până la lavra Valaamului - care a rămas tare dragă sufletului său.

Înstrăinare pe lacul Ladoga

Pentru aceea, după ce a ajutat în multe rânduri schitul românilor prodromiţi trimiţându-le pe vapoare cele trebuitoare noului aşezământ, cu ajutorul mitro-

politului Isidor al Sankt Petersburgului, la vremea lui noiembrie 1865, s-a închinoviat pentru totdeauna în monastirea slavilor de pe lacul Ladoga, găsindu-şi pentru asprele sale nevoinţe o chilie pustnicească în schitul cu hramul „Tuturor Sfinţilor” (unde s-a nevoit vreme de cinci ani, după care, egumenul Damaskin (1835-1882) a cerut Sfântului Sinod, la 23 decembrie 1871, încuviinţarea intrării în obşte). Supunându-se legilor pământeşti slavoneşti, el a făcut o cerere de dobândire a cetăţeniei ruse la anul 1872, luna lui septembrie 7, dar, din cauza birocraţiei cancelariei guvernatorului de Vyborg, cuviosul avea să rămână tot... moldovean, zece ani nefiind de-ajuns pentru autentificarea slavizării sale. Estimp însă, a ajuns la mare măsură în obştea Valaamului pentru sfinţenia vieţii sale şi pentru lepădarea celor trecătoare lucruri, că nici pat, nici masă şi nici scaun nu găseai în chilia sa, iar mâncarea pe care-o primea sâmbăta la amiază îl îndestula pentru tot restul săptămânii! Pentru acestea, dar şi pentru că Duhul ades îi lumina cunoştinţa - arătându-i cele ce nu totdeauna sunt scoase la vedere pentru ceilalţi oameni încurcaţi în patimile veacului - cuviosul Antipa al Moldovei era tare căutat, deopotrivă de poporenii karelieni, cât şi de monahii dornici de creştere duhovnicească.

A lăsat în urmă ucenici care l-au avut la evlavie şi care i-au dus numele în istorie, iar însuşi stareţul său, ieromonahul Pimen, avea să-i povestească în glave slavoneşti petrecerea sa prin astă lume, că „avea viaţă curată şi feciorelnică şi iubea sărăcia, smerenia şi dreptatea”.

Sfântul acesta care multă cinste a adus neamului nostru, şi-a cunoscut mai dinainte sfârşitul, că s-au ridicat toate icoanele din chilia lui şi mai apoi s-au lăsat jos, iar numai cea Maicii Domnului, de care nu s-a despărţit vreodată, s-a aşezat pe pieptul său. Şi aşa grijindu-se, după trei zile, la 10 ianuarie 1882, în timp ce un ucenic al său rostea şi pentru el Acatistul Maicii Domnului, sfântul Antipa şi-a încheiat petrecerea celor 66 de ani lumeşti (dintre care şaptesprezece numai la Valaam) şi s-a adăugat cinului drepţilor lui Dumnezeu.

Mormântul său din gropniţa obştească avea să fie răvăşit, după jumătatea veacului al XX-lea, de câţiva căutători de odoare, care i-au lăsat piatra funerară dată la o parte. Cu vremea, pământul s-a tot lăsat şi astfel egumenul Andronik Trubaciov a putut afla locul îngropării sale dezgropând moaştele cuviosului la 14 mai 1991. La privegherea din 28 iulie 1991, când era pomenirea sfântului kneaz Vladimir, moaştele cuviosului Antipa au fost aduse în biserica apostolilor Petru şi Pavel, iar la 24 septembrie 1991, în chiar ziua sfinţilor Serghie şi Gherman de la Valaam, au fost strămutate în biserica aceloraşi cuvioşi, unde au rămas până astăzi.

Cei care l-au cinstit ca sfânt pentru întâiaşi dată au fost monahii ruşi athoniţi de la mănăstirea Sfântului Panteleimon, care l-au aşezat, în 1906 - fără a fi canonizat oficial! - în Mineiul rusesc de pe luna Ianuarie, în ziua a X-a. Ei au făcut aceasta după numai 24 de ani de la trecerea sa la Domnul, pentru că faima de „sfânt" al „cuviosului Antipa de la Valaam" era foarte mare în rândurile pravoslavnicilor ruşi pentru minunile ce le făptuise pentru ei în timpul vieţii.

Mulţi îi cunoşteau faptele şi viaţa de la ucenicii săi care încă mai trăiau, iar alţii, poate şi mai mulţi, citiseră cartea stareţului Pimen (ulterior arhimandrit şi egumen al mănăstirii Pafnutije-Borovsky) „Viaţa vrednică de pomenire a iero-schimonahului Antipa" (Замечательная жизнь иеросхимонаха Антипы) ce se tipărise prima oară la 1883, în Sankt-Petersburg (reeditată zece ani mai târziu, în acelaşi loc).

Românii l-au canonizat şi introdus în calendar la 10 ianuarie - ziua adăugării sale la numărul drepţilor Domnului - în anul 1992, iar Sanctitatea Sa, Alexei al II-lea, Patriarhul Moscovei şi al întregii Rusiei l-a trecut în rândul sfinţilor Bisericii Ortodoxe Ruse la 19 iulie, anul Domnului 2000.Înaintea lor însă, părintele Makarios Simonopetritul (autorul „Triodului explicat") îl introdusese deja în Sinaxarul athonit, publicat în 1988, la Salonic.

Deşi mai puţin cunoscut nouă - în parte pentru înstrăinarea lui (că a trăit multă vreme departe de ţara sa), dar poate şi pentru smerenia vieţii lui - Sfântul Antipa de la Calapodeşti i-a iubit mult şi ajutat pe cei din neamul său cel românesc, pentru care cred că nu încetează a se ruga nici în zi de astăzi, de acolo de sus, din ceruri. Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Amin.

(Autor: George Crăsnean - Lumea monahilor nr. 56, februarie 2012)

Ionuț-Daniel Barbu - Cuviosul Antipa, românul din Valaamul Rusiei

10 ian, 2020

Sfântul cuvios Antipa de la Calapodești a văzut lumina zilei în Moldova anului 1816, în zona Bacăului. Tatăl său, diacon la bisericuța din sat, și mama sa, deveniți părinți la vârsta bătrâneții, i-au ales numele de botez Alexandru, crescându-l în atmosfera sănătoasă a Bisericii. Devenit mai târziu călugăr cu viață sfântă, râvnitor în cele duhovnicești, cuviosul Antipa ne îndeamnă neîncetat la rugăciune, fiind pildă de păstrare a identității ortodoxe strămoșești, oriunde neam afla în lume.

Se pare că cea mai completă variantă despre viața Sfântului Antipa de la Calapodești a fost scrisă relativ recent de autoarea rusă Lidia Meșkova, carte apărută și în România sub titlul Taina veacului ce va să fie - Viața și nevoințele cuviosului părintelui nostru Antipa de la Calapodești, făcându-se adăugiri cu amănunte din dosarul ieroschimonahului Antipa, cu date de la descoperirea sfintelor sale moaște și cu mărturii despre cinstirea cuviosului la Valaam, la Athos, în România și în Moldova de peste Prut.

Tânărul Alexandru a învățat la început la școala din sat pe care, însă, o întrerupe, rămânând de mic orfan de tată. Deprinde meșteșugul legării de carte, citind toate cărțile duhovnicești ce-i ajungeau pe mână. Simțind curând chemare lăuntrică, pornește pe calea Domnului încă din fragedă tinerețe, în anul 1836, fiind călugărit sub numele Alipie. Unele surse documentare indică faptul că ar fi ajuns mai întâi la Mănăstirea Neamț, altele la Căldărușani, însă sunt și surse care consemnează că tânărul monah ar fi fost de față la descoperirea minunată a moaștelor Sfântului mucenic Teodosie de la Brazi, în Vrancea, unde ar fi început viețuirea monahală.

După doi ani de ascultare, pocăință și rugăciune, la sfatul duhovnicului său Dimitrie pleacă la Athos, așezându-se pe lângă părin-ții români Nifon și Nectarie, care locuiau în chilii pustnicești. Aceștia l-au trimis să se nevoiască mai întâi într-o mănăstire de obște, așa că petrece câțiva ani la Esfigmenu, după care revine și primește - odată cu schima mare - numele de Antipa, fiind apoi hirotonit ierodiacon.

Dobândește o deosebită creștere duhovnicească lângă un alt nevoitor - Leontie de la Schitul Lacu - duhovnic rus format în Moldova, cu viață îmbunătățită și cu mare discernământ.

Vreme de patru ani se retrage într-o chilie a muntelui pentru a deprinde neîncetata rugăciune a inimii, devenind un sihastru vestit și mult căutat în Athos pentru viața lui sfântă, pentru darul lacrimilor, al vindecării de boli și de duhuri necurate.

Când a intrat întâia oară în chilia părăsită, a găsit într-un colț, în cenușă, o icoană a Maicii Domnului - Dulcea sărutare - pe care a dat-o unui iconar ca să i-o curețe. De această icoană, ce s-a dovedit mai apoi făcătoare de minuni, cuviosul nu s-a mai despărțit până la sfârșitul vieții sale.

Revine printre călugării români și este hirotonit ieroschimonah la Schitul Prodromu, care tocmai începea a fi zidit. După mai bine de două decenii de nevoință atonită, făcând ascultare de starețul Nifon, cuviosul Antipa ajunge în Moldova, la metocul atonit Bucium de lângă Iași, ca iconom, cu misiunea de a strânge bani și materiale pentru nevoile Prodromului, totodată fiind foarte apreciat și respectat de mitropolitul de atunci al Moldovei, Sofronie Miclescu.

Continuând colecta pentru schit, merge în Ucraina, iar după închinarea la sfintele moaște ale cuvioșilor din Lavra Pecerska de la Kiev, primește ajutoare de la locuitorii moscoviți, dar și de la mitropoliții Moscovei și Sankt Petersburgului.

Cuviosul Antipa are ocazia de a participa la canonizarea Sfântului Tihon din Zadonsk și se pare că acest minunat arhipăstor rus al secolului al 18-lea i-a insuflat călugărului român dorința de a rămâne în Rusia până la sfârșitul vieții.

Ajuns în nordul Rusiei și iubind înstrăinarea de lume și liniștea rugăciunii, Sfântul Antipa se stabilește pe cea mai mare insulă a lacului Ladoga, la nord de Sankt Petersburg, aproape de granița cu Finlanda, la Mănăstirea Valaam, întemeiată în secolul al 10-lea de doi călugări misionari greci, sfinții de mai târziu Serghie și Gherman.

Ieroschimonahul Antipa de la Calapodești se nevoiește aici încă 17 ani, din care ultimii 5 într-o chilie a Schitului tuturor Sfinților, cel mai mare schit din arhipelag, cu cea mai aspră rânduială călugărească și a cărui biserică a fost sfințită de Sfântul Ignatie Briancianinov, în anul 1849.

Aici își petrece ultima parte a vieții pământești în posturi aspre, sute de metanii zilnic, privegheri și neîncetata rugăciune a lui Iisus, cu inima arzându-i pentru Hristos, slujind adesea Sfânta Liturghie, continuând să săvârșească minuni și povățuind pe calea mântuirii nenumărați ucenici, ca un mare părinte duhovnicesc.

Iată ce spunea Preasfinţitul părinte episcop Macarie al Europei de Nord, la o prăznuire a Sfântului Antipa de acum câțiva ani, despre acesta: *„Deşi ultima parte a vieţii sale a petrecut-o departe de ţinuturile natale, cuviosul Antipa a purtat cu el dorul de ţară. Ucenicul său, Pimen, care ne-a lăsat în scris viaţa sa, ne spune că acest mare sfânt avea permanent în chilie trei categorii de obiecte.*

Cel mai de preţ odor era icoana Maicii Domnului - Dulcea sărutare -, apoi cărţile româneşti de pravilă cu caractere chirilice şi o cergă moldovenească. Se ruga neîncetat şi făcea sute de metanii zilnic, socotind foarte importantă împlinirea zilnică a pravilei, a programului de rugăciune, şi pentru câteva clipe îşi odihnea trupul pe cerga moldovenească pe care o primise de la mama sa, care, după ce a rămas văduvă, s-a retras în mănăstire, cu numele Elisabeta. Sfântul Antipa, care ne îndeamnă neîncetat la rugăciune, este pildă de păstrare a identităţii ortodoxe strămoşeşti, oriunde ne-am afla în lume“’.

Nu cu mult timp înainte de a-și da obștescul sfârșit, cuviosul a primit semn prin icoana Maicii Domnului de care nu se despărțise zeci de ani, când aceasta i s-a așezat singură pe piept, în chip minunat, în timp ce toate celelalte icoane de pe pereții chiliei au căzut.

Unicul călugăr român care s-a închinoviat pentru restul vieții sale la Valaam a adormit în pace în dimineața zilei de duminică, 10 ianuarie 1882, după ce primise Sfânta Euharistie, pe când ucenicul său rostea alături de el acatistul Adormirii Maicii Domnului. A fost înmormântat în afara schitului, lângă capela Sfintelor Pătimiri ale Mântuitorului, după cum el însuși ceruse, spre a putea veni la mormânt și ucenițele sale, pentru care avea să se roage în continuare.

Un an mai târziu, unul dintre ucenicii săi apropiați, Pimen, scrie Vrednica de pomenire viață a ieroschimonahului Antipa, carte tipărită (apoi retipărită) la Sankt Petersburg și răspândită în Rusia, dar și în Muntele Athos.

Mănăstirea Valaam, întemeiată la anul 992 și reactivată în urmă cu 30 de ani, este vizitată de circa 100.000 de pelerini în fiecare vară, printre care și credincioși români care coboară în paraclisul de la demisolul bisericii principale a mănăstirii, Schimbarea la Față, pentru a se închina Sfântului cuvios Antipa de la Calapodești, precum și cuvioșilor părinți Serghie și Gherman.

Crucea sa de călugărie, ca prin minune, a ajuns la mănăstirea de călugări de la Calapodești din județul Bacău, unde se află, de asemenea, și o părticică din sfintele sale moaște, iar în fața frumoasei biserici a mănăstirii din satul natal, două cruci-monument în cinstea părinților săi Gheorghe-Constantin și Ecaterina.

Tot în Moldova natală a sfântului, la catedrala din Roman, există o altă raclă cu moaște ale cuviosului Antipa, care au fost dăruite chiriarhului locului de vrednicul de pomenire părinte Petroniu Tănase din Sfântul Munte Athos.

O istorie deosebită este legată și de ajungerea unei părticele din sfintele rămășițe ale cuviosului Antipa la Mănăstirea Christiana.

Credincioșii din București se mai pot închina moaștelor sfântului la Biserica „Sfântul Nicolae”- Ghica sau la Mănăstirea „Sfântul Nicolae”- Sitaru de lângă Capitală, iar dobrogenii - la Catedrala Arhiepiscopală din Constanța.

În Basarabia, mâna dreaptă din moaștele sale se găsește la Mănăstirea Suruceni, în Biserica Sfântului Gheorghe, părticele găsindu-se și la mănăstirile Ciuflea și Sireți.

După canonizarea Sfântului cuvios Antipa de la Calapodești de către Biserica Ortodoxă Română, Preafericitul părinte patriarh Daniel, pe atunci mitropolit al Moldovei și Bucovinei, a sfințit în anul 2005, pentru prima dată în eparhie, în cinstea sfântului, paraclisul din cadrul Reședinței Mitropolitane de la Mănăstirea Bucium din Iași, în amintirea viețuirii acestuia, pentru o vreme, în acest loc de nevoință și rugăciune.

Chiar și departe de țară, pe pământuri scandinave, în Episcopia Europei de Nord, cuviosul Antipa este ocrotitorul Centrului de pelerinaje al eparhiei.

Silviu Dascălu - Pomenirea Sfântului Antipa din Calapodești la Roman

12 ian, 2021

Înaltpreasfințitul părinte Ioachim, arhiepiscopul Romanului şi Bacăului, a slujit duminică, 10 ianuarie, la Catedrala „Sfânta cuvioasă Parascheva” din Roman, în această zi fiind rânduită prăznuirea Sfântului Antipa de la Calapodești, informează Biroul de presă al arhiepiscopiei. Această sărbătoare a sfântului ocrotitor al eparhiei este și hramul paraclisului Catedralei Arhiepiscopale.

Credincioșii romașcani s-au rugat duminică, 10 ianuarie, la Catedrala Arhiepiscopală din Roman împreună cu arhipăstorul lor, Înalt-preasfințitul părinte Ioachim, care a dorit să marcheze în mod deosebit sărbătoarea ocrotitorului acestei eparhii, pe Sfântul Antipa de la Calapodești.

În cuvântul de învățătură rostit, Înaltpreasfințitul părinte Arhiepiscop Ioachim a făcut referire la pericopa evanghelică ce a fost citită. *„Astăzi, când încheiem șirul acestor praznice împărătești care au avut semnificația lor, iată, avem un cuvânt al lui Hristos care s-a mai auzit, mai ales în pustia Iordanului, același care era spus și de Ioan Botezătorul. Mântuitorul, după ce a fost ispitit pe muntele Carantaniei, își începe marea activitate de predicare a Evangheliei, a Legii noi, prin care noi reușim să scăpăm de moartea sufletească și de cea trupească și să dobândim calea care se deschide dincolo de ceea ce este limitat și ceea ce cunoaște omul prin rațiunea sa. Primul Său cuvânt adresat oamenilor*

este «Pocăiți-vă!» Până la venirea lui Hristos, popoarele au încercat să se restaureze ființial, pentru faptul că prin cădere consecințele ei s-au răsfrâns asupra tuturor popoarelor și oamenilor care au venit în lume, ceea ce noi numim păcatul strămoșesc”, a arătat Înaltpreasfinția sa.

De asemenea, Întâistătătorul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a vorbit și despre venerarea Sfântului cuvios Antipa de la Calapodești, atât de prețuit și de respectat în întreaga Ortodoxie.

„Sfinții au apărat valorile noastre creștinești prin rugăciune. La început de an convențional, facem pomenirea unui cuvios din eparhia noastră care a fost să fie scris în toate calendarele noastre și în dipticele sfinților tuturor Bisericilor Ortodoxe. Acest cuvios a fost recunoscut ca sfânt atât în Ortodoxia greacă, cât și în cea slavă. El a fost cinstit de poporul român mai ales din anul 1992, atunci când au fost canonizați de Sfântul Sinod o serie de părinți ai Bisericii noastre ortodoxe, care au marcat cu viața lor sfântă și cu opera lor activitatea închinată Bisericii. Părticica din moaștele Sfântului Antipa a fost adusă aici, atunci când părintele Clement Haralam era la Muntele Athos. Eu am fost la vremea aceea cel desemnat și delegat de către Preafericitul părinte patriarh Daniel să merg acolo pentru a vorbi cu părintele de pioasă amintire Petroniu Tănase, egumenul de atunci al Mănăstirii Prodromu, care avea mare cinstire față de Sfântul Antipa și care ne-a dăruit o părticică din sfintele moaște, pe care am depus-o alături de celelalte sfinte moaște care se găsesc aici, în Catedrala Arhiepiscopală.

O altă părticică se află la Parohia «Sfinții trei Ierarhi» din Bacău. De asemenea, ne dorim să facem demersuri ca în eparhia noastră să mai fie adusă și o altă părticică a sfântului, atunci când catedrala din Bacău va fi dată cultului și va începe slujba în partea ei superioară, pentru faptul că acolo a fost începută pictura ei în mozaic”, a mai arătat Înaltpreasfințitul părinte arhiepiscop Ioachim.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Corala „Paraschevi” a Catedralei Arhiepiscopale din Roman.

Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti - Sfinte moaşte

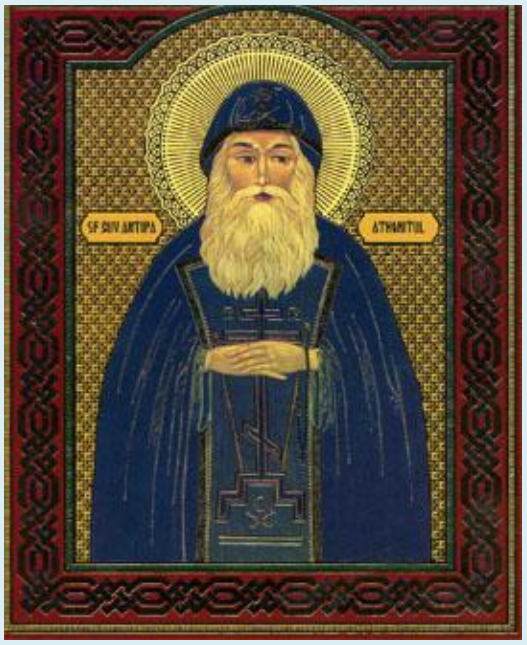

Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat pe Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti în anul 1992, iar slujba sa a fost întocmită de către Prea Sfinţitul Ioachim Băcăuanul, actualul arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului.

Sfintele sale moaşte se află împrăştiate pe la mai multe sfinte locaşuri de rugăciune, dintre care cunoaştem următoarele:

- **Mănăstirea Valaam, din Rusia, în Bisericuţa Sfinţilor Serghie şi Gherman;**

Moaştele Sfântului cuvios Antipa de la Calapodeşti aflate la Mănăstirea Valaam

- **Mănăstirea Christiana, Bucureşti** - Şos. Pipera Nr. 49 (accesul se face cu RATB-ul, tramvaiul 5 şi cu metroul coborând la staţia "Aurel Vlaicu"; Tel.: 021-490.82.80, 021-490.80.30);

Icoana Sfântului cu părticele din Sfintele Moaşte
Mănăstirea Christiana Bucureşti

- **Mănăstirea Sfântul Antipa de la Calapodeşti** , comuna Dealu Morii, sat Calapodeşti, jud. Bacău;

Racla cu Sfintele moaşte aflată la Biserica Rusă

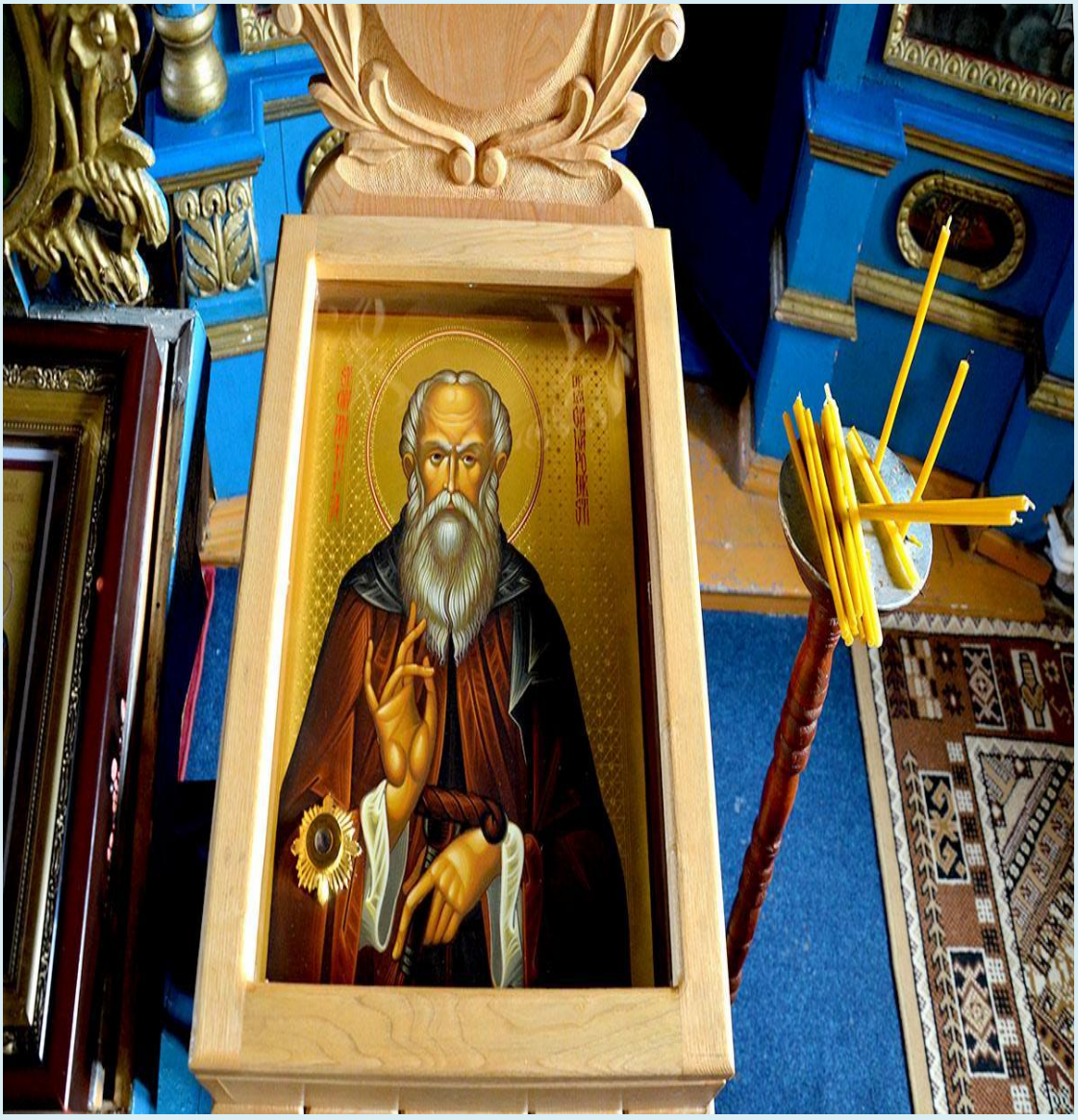

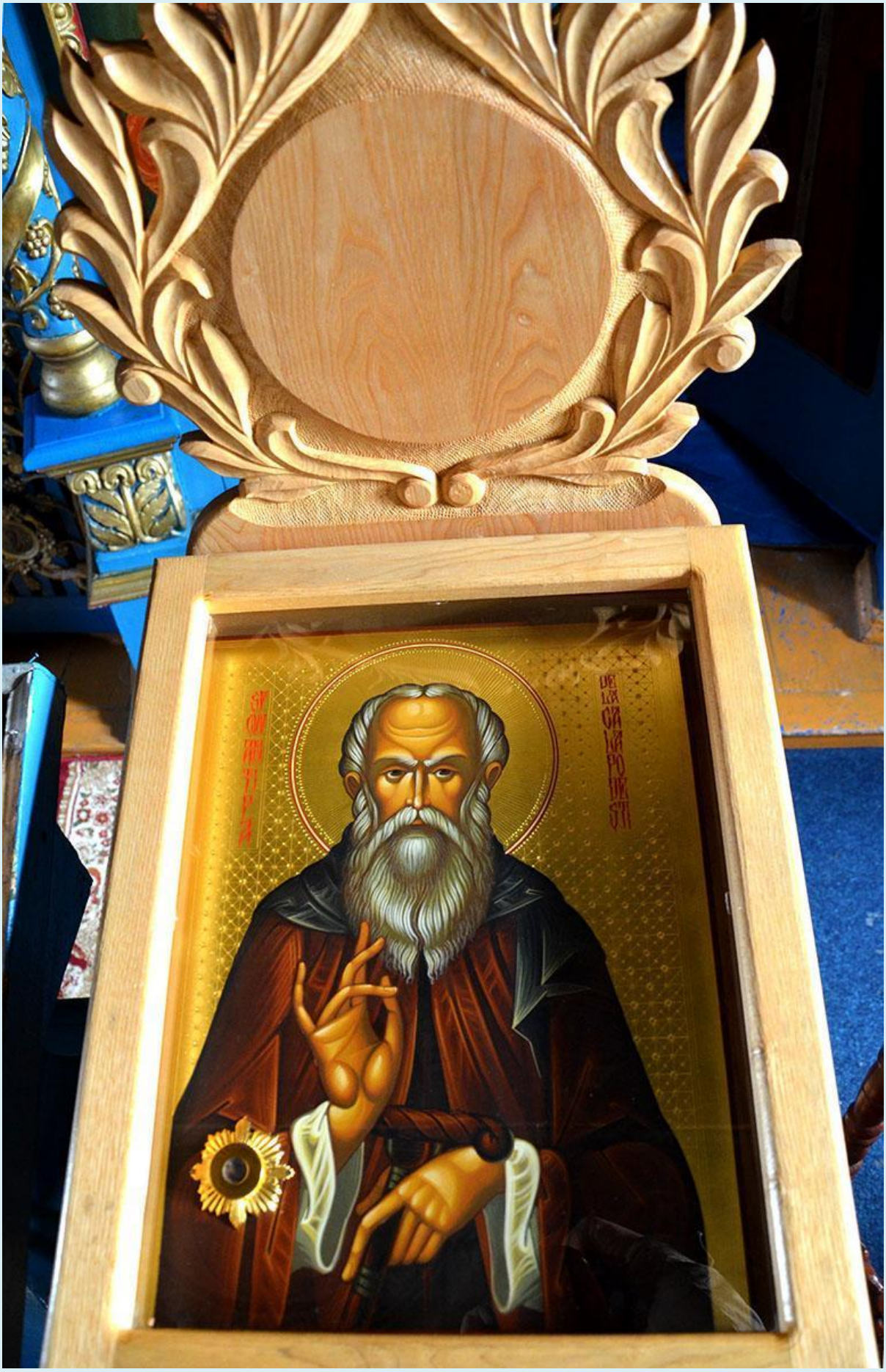

IISUS
HRISTOS

Crucea de călugărie a Sfântului Antipa de la Calapodești

- **Biserica Sfântul Nicolae Rusă (a studenţilor)**, Bucureşti, Str. Ion Ghica Nr. 9, lângă Universitate;

- **Catedrala Arhiepiscopală din Constanţa** - Str. Arhiepiscopiei Nr. 23 (în partea peninsulară a oraşului, mai jos de Piaţa Ovidiu;
- **Mănăstirea Sfântul mare mucenic Gheorghe, comuna Suruceni**, raionul Ialoveni, la câţiva km de Chişinău, Republica Moldova, unde acest mare trăitor al ortodoxiei este cinstit în mod deosebit şi unde se află "braţul drept" al acestuia;

Biserica poartă moaşte ale martirilor Epictet şi Astion, martirizaţi la 8 iulie în anul 290 şi părticele din trupul Sfîntului Antipa Athonitul, din Calapodeştii Bacăului.

- **Mănăstirea Sireţi – Sfântul mare mucenic Iacov Persul.** În inima Basarabiei, la 16 km de Chişinau stă de veghe, ca un ochi de cer deschis între colinele înverzite, Mănăstirea Sfântului mare mucenic Iacov Persul, ctitorie monahicească contemporană ce se vrea a nu ruşina tradiţia ci a o continua creator

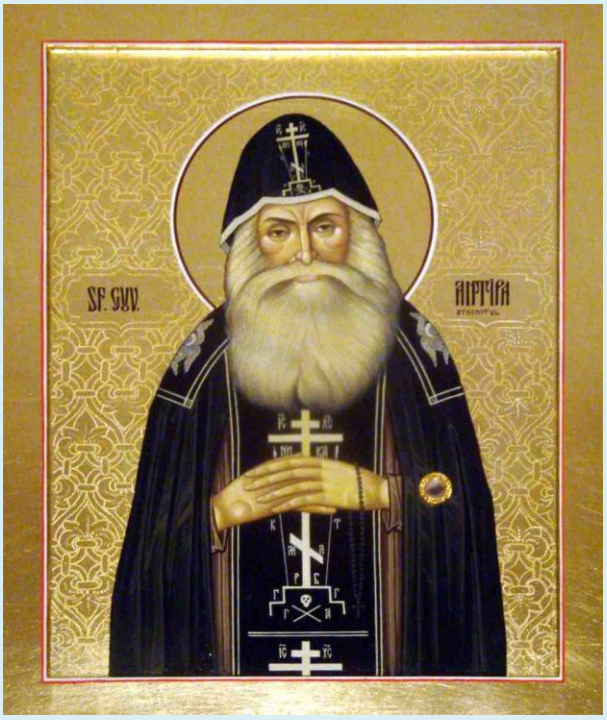

Icoană cu moaştele Sfântului cuvios Antipa Athonitul
Sfânta Mânăstire Sireţi

- **Mănăstirea Sfântul Nicolae Sitaru (Balamuci)**, este situată în nord-estul judeţului Ilfov, în pădurea din apropierea satului Sitaru din comuna Grădiştea;

Sfânta Mănăstire Sitaru (Balamuci)
Racla cu Sfinte moaşte

- **Mănăstirea Sfântul mare mucenic Teodor Tiron, Chişinău**, Str. Ciuflea, Nr. 12, Republica Moldova.

Cu siguranţă, părticele din Sfintele sale moaşte se află şi în Sfântul Munte Athos, cuviosul Antipa de la Calapodeşti fiind singurul călugăr athonit român

trecut în rândul sfinţilor, canonizarea sa având loc în Sfântul Munte în urmă cu 100 de ani.

Maria Burlă - Întâlnirea sfinților la Mănăstirea Frumoasa

Foto: Oana Nechifor

În biserica Mănăstirii Frumoasa din Iași, în cele două mici racle din dreapta și din stânga sfântului altar, credincioșii și pelerinii se pot închina la părticele din moaștele a peste 20 de sfinți.

Dintre aceștia, se remarcă

- *cuvioasele de la Mănăstirea Diveevo (Rusia),*
- *un sfânt român - Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti*
- *și doi sfinți taumaturgi: Sfântul ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei, și Sfântul ierarh Nectarie de la Eghina.*

În tihna marii biserici a Mănăstirii Frumoasa din Iași, pelerinul se poate reculege și ruga în taină, retrăgându-se preț de câteva clipe din tumultul vieții cotidiene. Aici îi va descoperi pe cei care l-au iubit pe Dumnezeu mai presus de orice pe lumea aceasta și care acum mijlocesc pentru noi înaintea tronului Prea-Sfintei Treimi.

La Frumoasa s-au întâlnit mai bine de 20 de sfinți, majoritatea din Rusia sau Ucraina, prin părticele din sfintele lor moaște, ca izvor de întărire în credință și de vindecare. Iată și numele lor:

- *Sfintele cuvioase Alexandra, Elena, Marta și Matrona și*
- *Sfintele fericite Maria, Parascheva și Pelaghia de la Diveevo,*
- *Sfântul cuvios Iona al Kievului,*
- *Sfântul Gavriil Athonitul,*
- *Sfântul Alexie de la Goloseev,*
- *Sfântul Alexandru de la Sanaxar,*
- *Sfânta cuvioasă Sofia de Suzdal,*
- *Sfântul Dimitrie al Rostovului,*
- *Sfântul cuvios Teodosie de la Totma,*
- *Sfântul ierarh Silvestru de Omsk,*
- *Sfinții Alexie Eltanscomu și Vasile Kineşma de la Ivanovo,*
- *Sfântul cuvios Teodor de la Sanaxar,*
- *Sfinții mucenici uciși în Mănăstirea Sfântului Teodosie la anul 614,*
- *Sfântul Teodor, amiralul de la Sanaxar.*

Majoritatea au trăit în secolele XVIII, XIX și XX și unii dintre ei au avut sfârșit mucenicesc.

©doxologia.ro

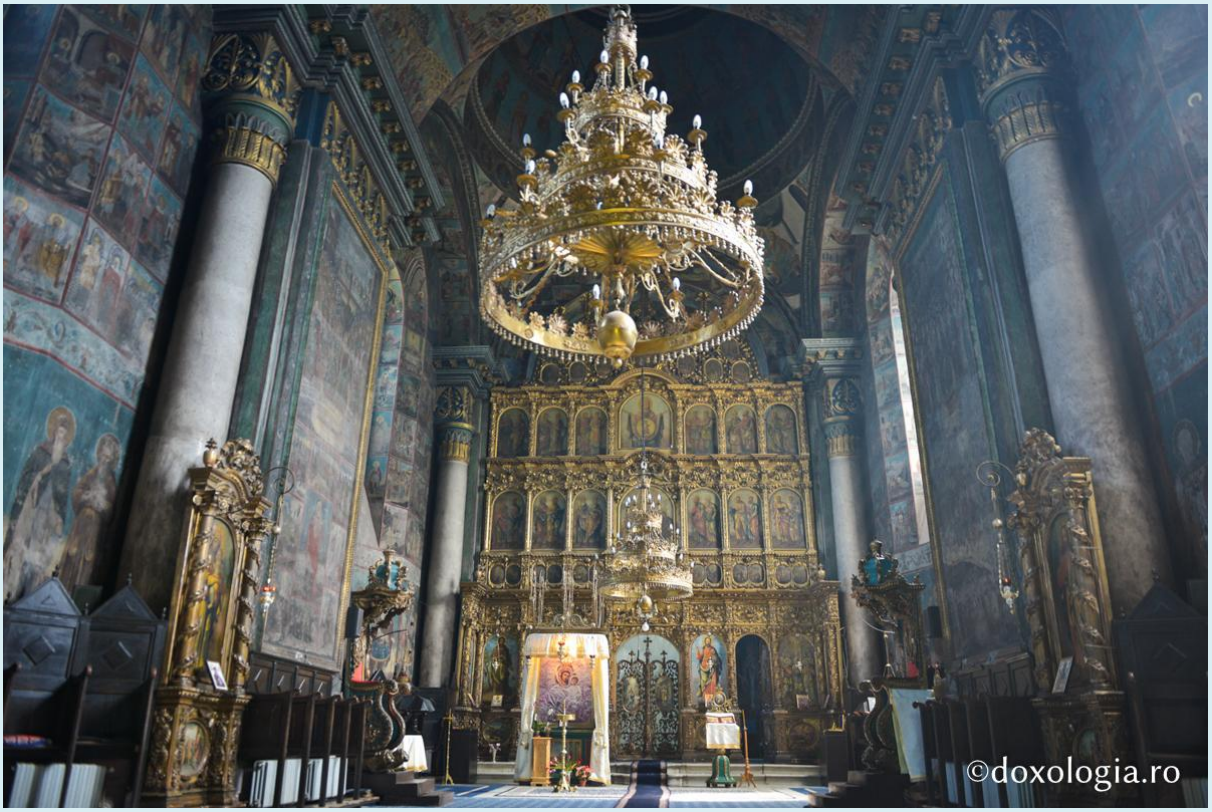
©doxologia.ro

Mănăstirea Sfântul Antipa de la Calapodeşti

Mănăstirea Sfântul Antipa de la Calapodeşti este o mănăstire cu obşte de călugări din judeţul Bacău. Mănăstirea poartă hramul Sfântul cuvios Antipa, că hram principal, dar şi pe cel al tuturor Sfinţilor Români.

Mănăstirea Calapodeşti este situată la 68 de kilometri sud-est de oraşul Bacău, în satul Calapodeşti din comuna Dealul Morii, pe şoseaua Bacău - Secuieni - Izvorul Berheciului - Dealul Morii - Frumuşelu. Din satul Banca, înainte de Dealul Morii, se poate folosi o potecă ce urcă dealul, poteca pornind de la 150 de metri de staţia de autobuz. Faţă de oraşul Adjud, Mănăstirea Calapodeşti se află la o distanţă de 37 de kilometri nord-est.

Mănăstirea Sfântul Antipa de la Calapodeşti - scurt istoric

În biserica actualului sat Calapodeşti, a primit Taina Botezului, în anul 1816, Alexandru Luchian, devenit mai târziu Sfântul Antipa.

Pentru amintirea vredniciei Sfântului Antipa, credincioşii din satul Calapodeşti şi satele vecine au cerut înfiinţarea unei mănăstiri. Dorinţa lor a fost bine primită de Episcopia Romanului, care în anul 1997 îl numeşte pe Ieromonahul Ghenadie Dinga să se ocupe de ridicarea construcţiilor necesare şi organizarea unei obşti de călugări.

Intrarea în incinta mănăstirii se face pe o poartă din lemn, sculptată în stil tradiţional. Gardul este tot din lemn şi acoperit cu tegola. Odată intraţi în curtea mănăstirii, credincioşii sunt conduşi pe o alee betonată, cu bănci din lemn, pentru odihnă. Chiliile sunt chiar lângă vechea biserică a cimitirului, urmând ca, odată cu terminarea noii biserici, să se construiască un alt rând de chilii, ce vor întregi proiectul de construcţie.

Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti - viaţa în România

Sfântul Antipa s-a născut în secolul al XIX-lea, în Moldova, a ajuns apoi în Sfântul Munte Athos şi a trecut la cele veşnice în Mănăstirea Valaam, situată pe o insulă din Lacul Ladoga, în Rusia, la nord de Sankt Petersburg, după 17 ani de nevoinţă în acest loc.

Alexandru s-a născut în anul 1816, în satul Calapodeşti, din judeţul Bacău, într-o familie de clerici. Părinţii săi dreptcredincioşi erau Gheorghe şi Ecaterina Luchian. Ca să ne dăm seama de atmosfera din familia în care a copilărit sfântul, este suficient să spunem că tatăl său era diacon, iar mama s-a călugărit mai târziu, primind numele de Elisabeta.

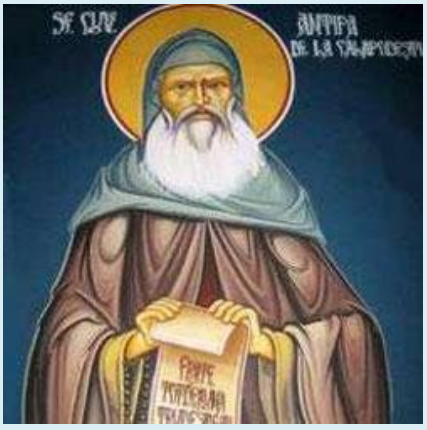

În "Patericul Valaamului" găsim scris că cei doi soţi nu au avut copii mult timp, însă, în cele din urmă, rugăciunile le-au fost ascultate şi Dumnezeu le-a dăruit un prunc numit Alexandru. Despre acesta mai ştim că lua în mânuţele

sale şerpi veninoşi şi, spre mirarea şi spaima tuturor, aceştia nu-i făceau nici un rău.

La vârsta de 20 de ani a intrat ca frate în obştea Mănăstirii Brazi; aici s-a nevoit, ducând o viaţă plină de lipsuri şi de necazuri, vreme de doi ani şi tot aici s-a învrednicit de la Dumnezeu de darul lacrimilor, iar sub povăţuirea schimonahului Ghedeon, un pustnic ce petrecea de aproape 30 de ani în apropierea mănăstirii, a deprins Sfântul rugăciunea minţii.

Sfântul Antipa Athonitul - viaţa în Sfântul Munte Athos

În ţară, el va rămâne timp de doi ani, după care va pleca la Sfântul Munte, dornic de desăvârşire. În Sfântul Munte Athos se va opri la chilia unor doi conaţionali, pentru ca mai apoi să-l regăsim la Mănăstirea Esfigmenu, făcând ascultare la bucătărie.

Cu sfatul duhovnicului, Sfântul Antipa a intrat mai apoi în nou formata obşte a Schitului românesc Prodromu, ce se zidea atunci prin grija şi osârdia părinţilor Nifon şi Nectarie. Astfel, după aproape două decenii de la sosirea sa în Athos, Antim ajunsese cunoscut ca un părinte îmbunătăţit, mare sihastru şi iubitor al Rugăciunii lui Iisus.

La colectă, în România şi Ucraina. La linişte în Valaam.

Părinţii din Prodromu, având nevoie de resurse pentru ridicarea schitului şi văzând în Sfântul Antipa un om gospodar dar şi induhovnicit, l-au trimis la metocul din Iaşi pentru colectă. După un timp, va merge pentru colectă în Ucraina, pentru ca mai apoi, fermecat de singurătatea Valaamului, să se stabilească acolo, până la sfârşitul vieţii.

Numele şi faptele sale minunate se vor răspândi cu repeziciune în nordul Rusiei, ceea ce va avea ca efect mulţimi de credincioşi veniţi în pelerinaj la Valaam, pentru a putea vorbi cu alesul lui Dumnezeu. El se va învrednici şi de daruri minunate, precum cele ale profeţiei şi vederii cu duhul.

În chilia lui nu era nici pat, nici scaun. Lunile, miercurile şi vinerile de peste an, precum şi în cea dintâi săptămână a postului Sfintelor Paşti, nu gusta şi nici nu bea nimic, iar în restul zilelor îi era de ajuns mâncarea pe care o primea sâmbăta la prânz.

Sfântul Antipa şi-a cunoscut sfârşitul mai înainte cu trei zile, când icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului s-a ridicat cu zgomot în aer şi, în timp ce restul icoanelor din chilie au căzut, s-a aşezat singură pe pieptul Sfântului.

După trei zile, în chilia sa de la Valaam, în timp ce ucenicul său îi citea Acatistul Maicii Domnului, Sfântul Antipa a adormit în pace, în vârstă de 66 de ani.

După o îndelungată viaţă petrecută în nevoinţe călugăreşti, ieroschimonahul Antipa îşi va da viaţa în mâinile Domnului, în ziua de 10 ianuarie 1882, la vârsta de 66 de ani, şi va fi înmormântat în gropniţa de obşte a Mănăstirii Valaam.

Datorită faimei sfinţeniei, de care Cuviosul se bucura încă din viaţă, un ucenic al său, ieromonahul Pimen va scrie în 1883 viaţa lui, povestită însuşi de Sfântul Antipa, înainte de a muri. În anul 1906, călugării de la Sfântul Munte, care-l cunoscuseră pe Cuvios, l-au trecut pe acesta în rândurile sfinţilor, în cărţile lor de cult. Acest fapt are pentru noi o semnificaţie deosebită, deoarece el este singurul călugăr atonit român, care a fost trecut în rândul sfinţilor printr-o canonizare spontană, venită îndată după trecerea sa la cele veşnice, ceea ce constituie şi un temei pentru recunoaşterea sfinţeniei sale de către biserica strămoşească.

Sfântul Antipa de la Calapodeşti - Sfintele moaşte

Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat pe Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti în anul 1992, iar slujba sa a fost întocmită anul trecut de către Prea Sfinţitul Ioachim Băcăuanul, actualul arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului.

Sfintele sale moaşte se află împrăştiate pe la mai multe sfinte locaşuri de rugăciune. Astfel, cunoaştem despre următoarele:

- *Mănăstirea Christiana, din Bucureşti;*
- *Mănăstirea Suruceni, din Basarabia, unde se află "braţul drept" al acestuia;*
- *Mănăstirea Valaam, din Rusia, în Bisericuţa Sfinţilor Serghie şi Herman.*

Cu siguranţă, părticele din Sfintele sale moaşte se află şi în Sfântul Munte Athos, cuviosul Antipa de la Calapodeşti fiind singurul călugăr athonit român trecut în rândul sfinţilor, canonizarea sa având loc în Sfântul Munte în urmă cu 100 de ani.

Mănăstirea Valaam, Rusia

Mănăstirea Valaam, cu hramul Schimbarea la Faţă a Mântuitorului, este una dintre cele mai mari mănăstiri şi centre monahale din Rusia. Mănăstirea Valaam, întemeiată în secolul al X-lea, este o mănăstire stavropighie ce se află sub directa îndrumare a Patriarhiei de Moscova, şi nu de episcopul local.

De mai multe ori Mănăstirea Valaam a fost distrusă şi devastată, de mai multe ori călugării acesteia au fost trecuţi prin sabie, sfinţind pământul cu sângele lor de martiri, de mai multe ori sfintele biserici şi paraclise au fost cuprinse de incendii, însă de fiecare dată, mănăstirea a renăscut şi a crescut mai puternică în viaţa de obşte şi în rugăciune.

Insula şi Mănăstirea Valaam se află în partea nordică a Lacului Ladoga, în ţinutul rusesc Kareliya, pe cea mai mare insulă a unui arhipelag alcătuit din 50 de insule. Catedrala mănăstirii, înălţată la 50 de metri altitudine, este situată în

partea estică a Insulei Valaam, turlele albastre ale acesteia putând fi văzute aproape din toate părţile arhipelagului.

Suprafaţa arhipelagului Valaam este de 36 de kilometri pătraţi, cu o lungime maximă de 13 kilometri şi o lăţime de 8 kilometri. Unele dintre insulele arhipelagului sunt legate între ele prin poduri de lemn. Insulele stâncoase ale acestuia, acoperite cu păduri de conifere şi pajişti verzi, sunt locul creat de Dumnezeu şi împodobit de om cu numeroase construcţii de artă bisericească.

Insula cea mai mare, care poartă pe ea şi Mănăstirea Valaam, are o suprafaţă totală de 27,8 kilometri pătraţi. Cel mai apropiat oraş de mănăstire este Sortavala, cunoscut şi sub denumirea de Serdobol, aflat la o distanţă de 42 km; oraşul Sankt Petersburg se află la o distanţă de 227 kilometri.

Pentru ridicarea imensului complex monahal de la Valaam, călugării nu au tăiat nici un copac din pădurea ce înconjoară locul, ci au folosit doar copacii doborâţi de natură. Cele mai mari animale din zonă sunt elanii, alături de iepuri, vulpi şi

veverițe, toate deosebit de blânde datorită faptului că nu au fost niciodată vânate de om.

Mănăstirea Valaam - scurt istoric

Cunoscută şi sub denumirea de "Muntele Athos de Nord" sau "Marea şi Cinstita Lavră", acest izvor al monahismului rus a fost întemeiat de către Sfântul Serghie şi Sfântul Gherman, sfinţii făcători de minuni ai mănăstirii.

Numele de "Valaam" se traduce, în limba finlandeză, prin cuvintele "ţinutul înalt". Uneori, numele insulei şi al mănăstirii este atribuit Profetului biblic Valaam, sau idolului păgân Baal. Una dintre legendele locului spune că, la începuturile monahismului pe aceste locuri, insula era un loc unde se săvârşeau multe sacrificii păgâne.

Potrivit tradiţiei locului, mănăstirea a fost întemeiată în anul 992 de către monahii greci Serghie şi Gherman, care au venit aici atraşi de solitudinea locului şi împinşi de dorinţa lor de a duce o viaţă ascetică. Aceştia au fost canonizaţi de către Biserica Ortodoxă Rusă.

În anul 1163, aşteptându-se la o nouă invazie, călugării au deschis mormintele celor doi sfinţi întemeietori ai mănăstirii şi au luat Sfintele lor Moaşte şi le-au dus în Novgorod, într-un loc ferit de mâinile necredincioşilor. Potrivit unor surse, aceasta este a patra mutare a Sfintelor moaşte, lucru ce atestă şi el vechimea mănăstirii.

Odată cu trecerea pericolului, în dată de 11 septembrie 1180, zi în care se face prăznuirea celor doi sfinţi, călugării au adus înapoi Sfintele moaşte. Pentru a le feri de necredincioşi, călugării au săpat un nou mormânt în piatră şi le-au aşezat acolo cu evlavie; ele se află acolo şi astăzi.

În acea vreme, fiind aşezată la graniţa dintre Novgorod şi Suedia, Mănăstirea Valaam a fost distrusă de către suedezi în repetate rânduri. La data de 20 februarie 1578, suedezii atacă mănăstirea, omorând 18 părinţi bătrâni şi 16 ucenici. Cu ajutorul ţarilor ruşi Feodor Ioannovich şi Boris Godunov, mănăstirea a fost reconstruită, însă nu pentru mult timp. În anul 1611 aceştia au ars pentru ultima oară Mănăstirea Valaam, călugării acesteia fiind trecuţi cu toţii prin sabie.

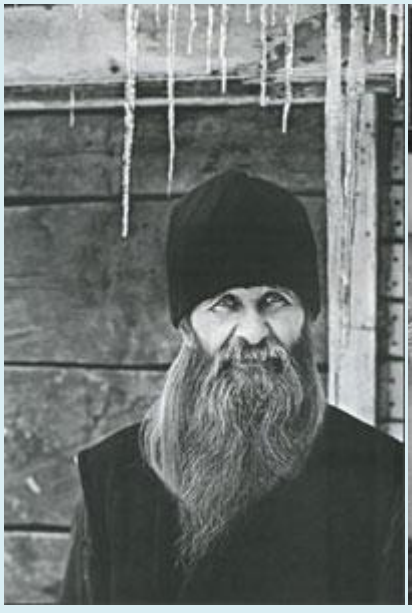

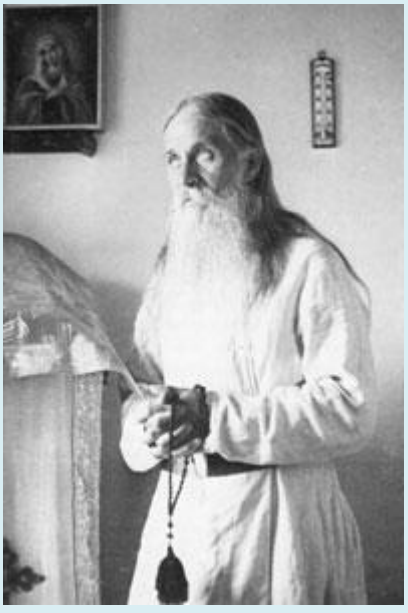

Insula va rămâne pustie până în anul 1715, când mănăstirea a fost reînfiinţată de către Petru cel Mare. Începând cu anul 1819, Sfinţii Serghie şi Gherman vor fi cinstiţi pe întreg cuprinsul Rusiei, icoane şi catedrale fiind ridicate în cinstea lor. Împăraţii ruşi Alexandru I, Alexandru al II-lea şi Nicolae al II-lea au venit fiecare să se închine acestui loc sfânt.

Mănăstirea Valaam - arhitectură şi istoric

Cea mai mare parte a elegantului ansamblu monahal datează din secolul al XIX-lea. Clădirea cea mai importantă a mănăstirii este Biserica centrală a Schimbării la Faţă (1887-1896) proiectată de către arhitectul Karpov. Egumenul Ionafan Dmitriev, fost fierar din Sankt Petersburg, ucenicul părintelui Damaschin, a îndrumat lucrările de ridicare a catedralei centrale, după proiectul arhitecţilor G.I. Karpov şi A.N. Silin.

Lucrările la ridicarea catedralei au început în dată de 30 iunie 1887. Biserica a fost construită din materiale locale, cărămizi vechi, din primele clădiri monahale de la Valaam, şi cărămizi noi, din fabrica de cărămizi din apropiere.

Iconostasul bisericii este sculptat în lemn şi aurit, crucile sunt din cupru aurit, şi aproape toate din cele 13 clopote, cu excepţia Clopotului Sfântului Andrei, de 16 tone, au fost lucrate de călugării de la Valaam.

Catedrala centrală din Valaam are o înălţime de 43 de metri, iar clopotniţa, ridicată în partea de vest a bisericii, se ridică până la înălţimea de 72 de metri. Cele cinci turle şi culorile vii ale mănăstirii amintesc de stilul vechi rusesc.

Picturile murale în frescă au fost lucrate între anii 1891-1892, de către părintele Luca Bogdanov, care a condus şi şcoala de pictură a mănăstirii. Icoanele bisericii au fost pictate sub îndrumarea părintelui Alipie Konstantinov, talentat ucenic al Şcolii de Artă din Sankt Petersburg.

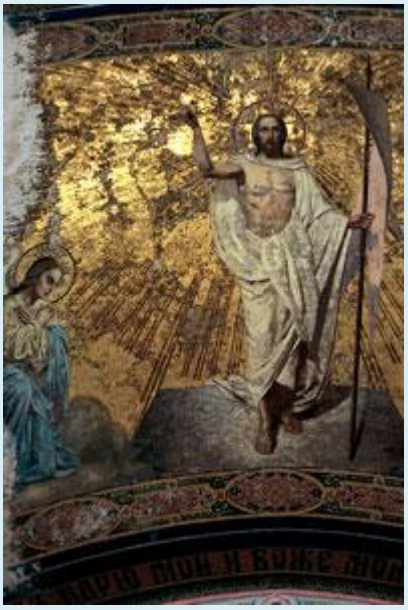

Alături de biserica centrală, Mănăstirea Valaam mai deţine şi o serie de mai bine de 12 schituri şi biserici. Dintre acestea, menţionăm Biserica Sfântului Ierarh Nicolae, a schitului, proiectată de către Gornostayev.

Odată cu reînfiinţarea mănăstirii, obştea acesteia se va ridica în scurt timp la un total de 200 de călugări. Aceştia împleteau rugăciunea cu munca, într-o viaţă ascetică exemplară. Mănăstirea deţine mai multe ateliere: o fierărie, o fabrică de lumânări, un atelier de icoane, fotografii şi cărţi, o tipografie şi un atelier de încălţăminte.

Călugării se ocupă în special cu sculptatul în lemn, cu pescuitul şi cu grădinăritul. Cu toate că locul are o climă aspră, grădinile mănăstirii sunt binecuvântate de Dumnezeu, acestea aducând mănăstirii toate cele necesare hranei de zi cu zi: legume, pepeni, dovleci şi cereale. Ferma mănăstirii aduce şi ea trapezei lapte, unt şi brânză.

În luna iunie a anului 1940, Insula şi Mănăstirea Valaam devine ţinut sovietic. Mănăstirea Vechiul Valaam a devenit şcoală de marinari, în 1949 este fermă naţională, şi între 1952-1984 loc de retragere pentru soldaţii rămaşi la vatră. În anul 1982 este incendiat şi ultimul schit al mănăstirii.

Supuşi unor situaţii mai tensionate, tot în anul 1940, călugării se văd nevoiţi să-şi părăsească mult-iubita mănăstire. Astfel, obştea de la Valaam se mută în întregime în partea de răsărit a Finlandei, unde va înălţa o nouă mănăstire - Mănăstirea Noul Valaam.

Călugării au luat cu ei toate cele 30.000 de volume ale bibliotecii din Valaam. În timpul celui de-al doilea război mondial, arhipelagul din Lacul Ladoga a fost ocupat de către finlandezi. Ca urmare a războiului, Mănăstirea Valaam a fost bombardată, însă distrugerile nu au fost semnificative; Sfinţii Serghie şi Herman şi-au protejat mănăstirea.

În anul 1986, pentru rugăciunile Sfinţilor Serghie şi Gherman, Biserica centrală Schimbarea la Faţă a fost înapoiată Bisericii Ortodoxe, spre marea bucurie a călugărilor şi a credincioşilor.

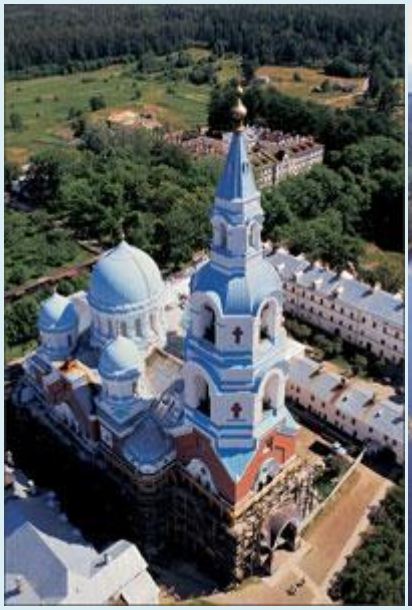

În anul 1992, cea mai mare parte din clădirile clericale şi administratice au fost şi ele înapoiate mănăstirii.

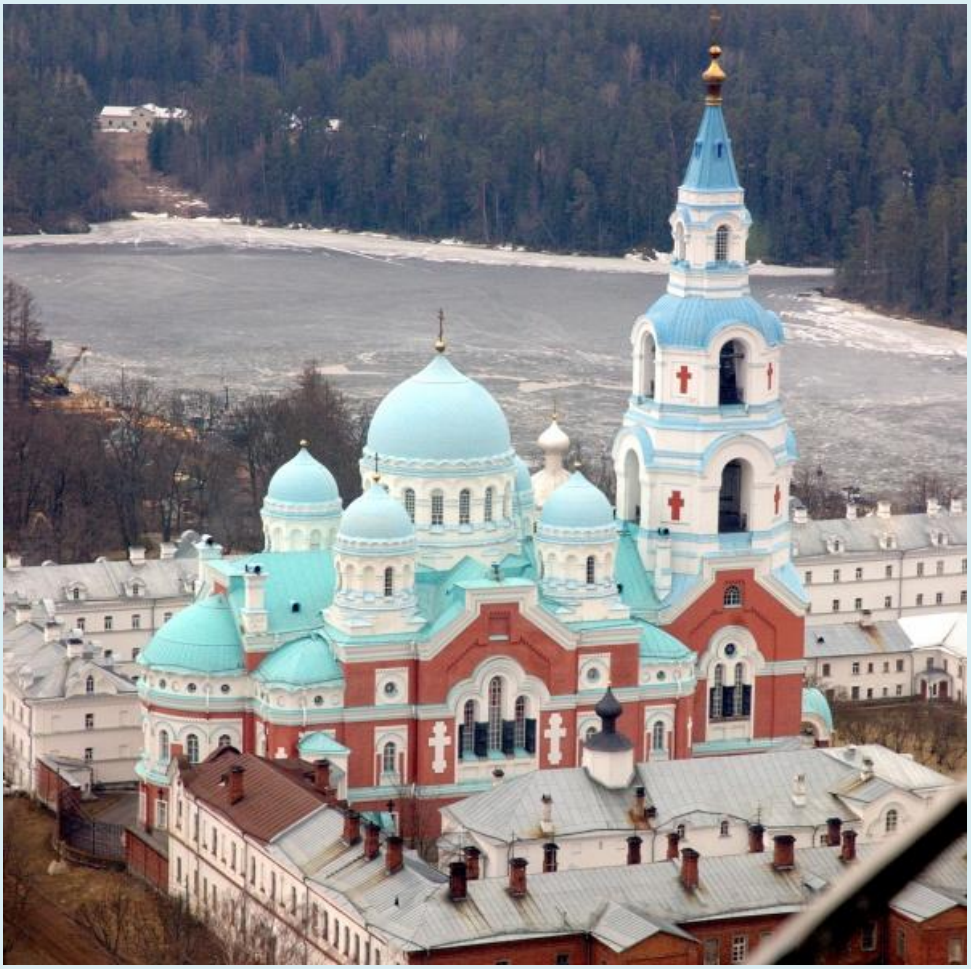

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Valaam

Schitul Sfântul Vladimir al Mănăstirii Valaam

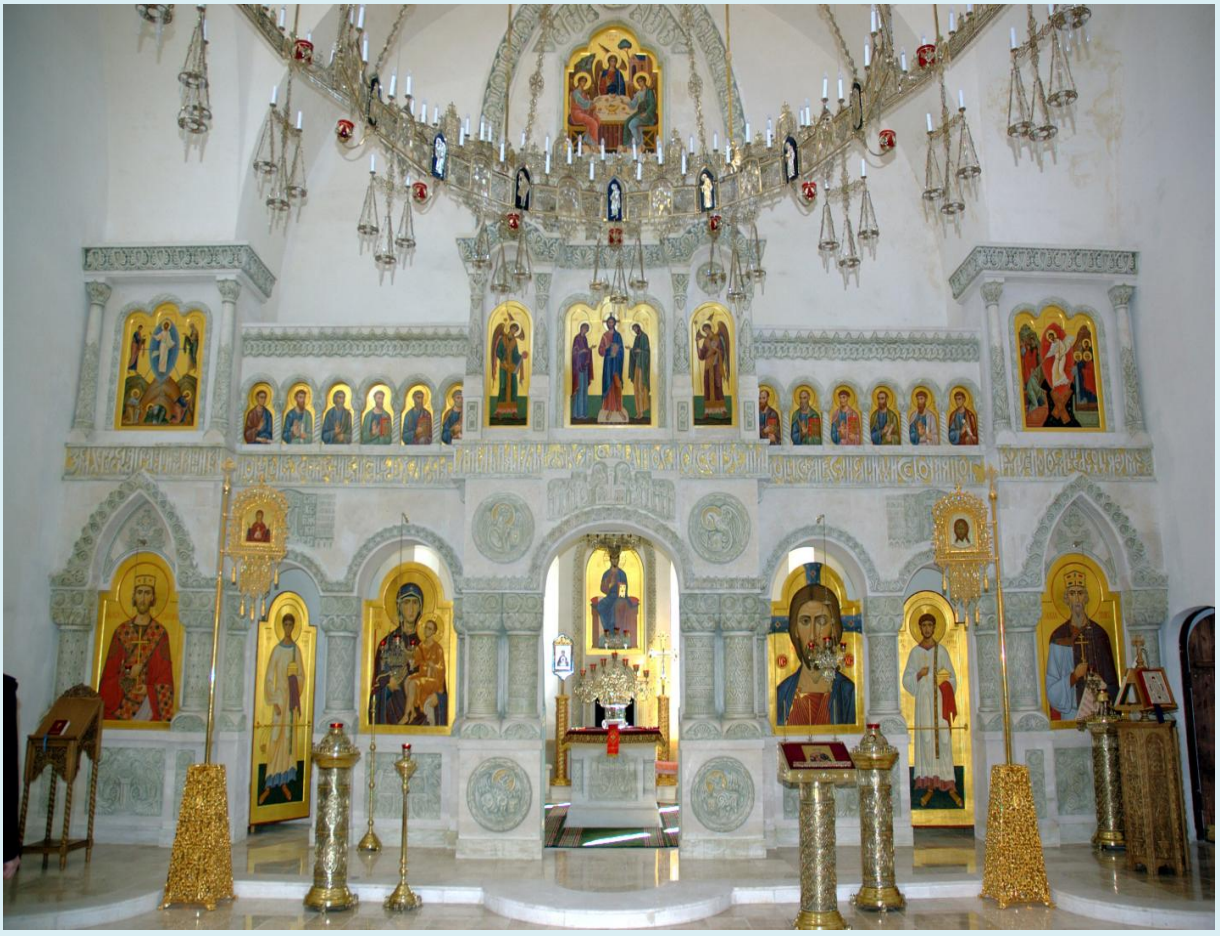

Cuviosul Antipa - românul de la Valaam

Mormântul Sfântului Antipa şi Sfintele moaşte

„Eu am văzut multe mănăstiri şi în Rusia şi peste graniţă. Peste tot călugării trebăluiesc, construiesc; însă şi treburile şi construcţiile sunt lucruri lumeşti. Viaţa monahului este în biserică, lucrul lui este pravila monahală.“ (Sfântul Antipa)

Cuviosul Antipa este îndeobşte iubit şi venerat de români, de greci şi de ruşi. Fiind român de origine, noi îi spunem Sfântul Antipa de la Calapodeşti, căci cuviosul s-a născut în anul 1816 în satul Calapodeşti (comuna Dealul Morii) din jud. Bacău, din părinţii dreptcredincioşi Gheorghe şi Ecaterina Luchian.

Din 1997, în satul său natal s-a înfiinţat o mănăstire spre pomenirea lui. Ca să ne dăm seama de atmosfera din familia în care a copilărit sfântul, este suficient să spunem că tatăl său era diacon în biserica satului, iar mama s-a călugărit mai târziu, primind numele de Elisabeta.

În Patericul Valaamului găsim scris că cei doi soţi nu au avut copii mult timp, însă, în cele din urmă, rugăciunile le-au fost ascultate şi Dumnezeu le-a dăruit un prunc pe care mama sa l-a născut fără dureri şi care din botez s-a numit Alexandru. Despre copilul Alexandru mai ştim că lua în mânuţele sale şerpi veninoşi şi, spre mirarea şi spaima tuturor, aceştia nu-i făceau nici un rău.

La vârsta de douăzeci de ani, chemat de Dumnezeu, sfântul s-a îndreptat spre Mănăstirea Neamţ, dorind să se facă monah, însă nu a fost primit, şi atunci a intrat în obştea Mănăstirii Căldăruşani de lângă Bucureşti. Aici s-a nevoit, ducând o viaţă plină de lipsuri şi de necazuri, vreme de doi ani şi tot aici s-a învrednicit de la Dumnezeu de darul lacrimilor, iar sub povăţuirea schimonahului Ghedeon, un pustnic ce petrecea de aproape 30 de ani în apropierea mănăstirii, a deprins sfântul rugăciunea minţii.

Mai târziu, la Schitul Brazi, aşa cum însuşi mărturiseşte, s-au descoperit, prin minune dumnezeiască, moaştele ctitorului, mitropolitul Teodosie, care luase cununa muceniciei în anul 1694, fiind omorât de tătari. Despre acest episod sfântul îşi aminteşte: ***„M-am învrednicit eu însumi să văd şi să sărut aceste moaşte, din care ieşea un parfum foarte mirositor..."*** Sfântul ierarh Teodosie a fost canonizat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe române în 2003, rânduindu-i-se zi de prăznuire 22 septembrie.

Spuneam la început că Sfântul Antipa este deopotrivă cinstit şi de greci, mai cu seamă de părinţii din Sfântul Munte Athos. Ei îl numesc cu bucurie Sfântul Antipa Athonitul, căci, având binecuvântarea stareţului de atunci al Schitului Brazi, arhimandritul Dimitrie, el a plecat spre Sfântul Munte Athos.

A vieţuit mai întâi 4 ani la Mănăstirea Esfigmenu, având ascultarea de bucătar. A luat apoi schima mare cu numele Antipa şi s-a retras să vieţuiască într-o colibă pustnicească părăsită. ***Nu mică i-a fost mirarea şi bucuria când, în chilia pe jumătate dărâmată, a găsit într-un colţ o icoană a Maicii Domnului înnegrită de fum şi de trecerea timpului. Aceasta icoană s-a dovedit a fi făcătoare de minuni şi sfântul nu s-a mai despărţit niciodată de ea.*** Cu sfatul duhovnicului, Sfântul Antipa a intrat mai apoi în nou formata obşte a Schitului românesc Prodromu, ce se zidea atunci prin grija şi osârdia părinţilor Nifon şi Nectarie. Sfântul Antipa, de-acum ieroschimonah, va fi de mare ajutor în ridicarea noului aşezământ românesc de la Athos, fiind trimis în ţară ca econom al metocului de la Iaşi. De aici el a trimis importante ajutoare la noua ctitorie.

Am mai spus în introducere că Sfântul Antipa este iubit şi venerat şi de ruşi. Aceasta pentru că el a mers şi în Rusia, strângând şi de acolo şi trimiţând la Athos bogate milostenii, atât de necesare pentru schitul românesc.

A rămas însă în memoria bisericii ruse pentru că, în 1865, el s-a aşezat definitiv la Mănăstirea Valaam. Astfel ruşii îl numesc cu drag Sfântul Antipa de la Valaam. Aici a vieţuit în post şi desăvârşită sărăcie. În chilia lui nu era nici pat, nici scaun. Lunile, miercurile şi vinerile de peste an, precum şi în cea dintâi săptămână a postului Sfintelor Paşti, nu gusta şi nici nu bea nimic, iar în restul zilelor îi era de ajuns mâncarea pe care o primea sâmbăta la prânz.

Sfântul Antipa şi-a cunoscut sfârşitul mai înainte cu trei zile, când icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului s-a ridicat cu zgomot în aer şi, în timp ce restul icoanelor din chilie au căzut, s-a aşezat singură pe pieptul Sfântului.

După trei zile, în chilia sa de la Valaam, în timp ce ucenicul său îi citea Acatistul Maicii Domnului, Sfântul Antipa a adormit în pace, în vârstă de 66 de ani. Era 10 ianuarie 1882.

(Silviu-Andrei Vlădăreanu - Lumea credinţei, anul III, nr. 1(18))

Sfântul Antipa de la Calapodeşti / Mănăstirea Valaam

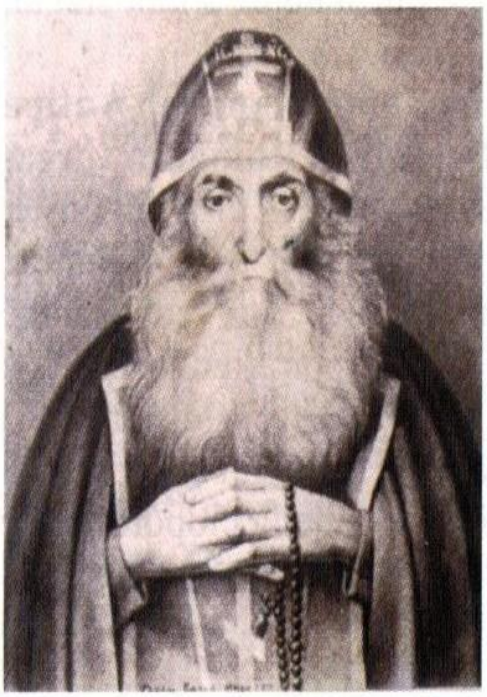

Un ostenitor și apropiat al Stareţului Nifon a fost **ieromonahul Antipa de la Calapodeşti-Bîrlad – România,** duhovnic îmbunătățit și mult căutat de credincioși. Fiind trimis de mai multe ori în Rusia pentru strîngerea de ajutoare, în cele din urmă a rămas acolo și s-a stabilit la Manăstirea Valaam, unde a dus o viață de aspră nevoință și sfințenie. După moarte, osemintele sale s-au

Cuviosul Antipa – canonizat sfânt

În broşura "Scurt îndrumător pentru pelerinii români", editat de Schitul românesc Prodromu de la Sfântul Munte Athos, există o scurtă însemnare, lângă un portret în alb-negru: ***" Un ostenitor şi apropiat al Stareţului Nifon (de la 1851 la 1870, ctitorul şi primul stareţ al Schitului românesc Prodromu) a fost ieromonahul Antipa de la Calapodeşti-Bârlad – România, duhovnic îmbunătăţit şi mult căutat de credincioşi. Fiind trimis de mai multe ori în Rusia pentru strângere de ajutoare, în cele din urmă a rămas acolo şi s-a stabilit la Mănăstirea Valaam, unde a dus o viaţă de aspră nevoinţă şi sfinţenie. După moarte, osemintele sale s-au aflat binemirositoare, Biserica Rusă l-a socotit Sfânt şi l-a trecut în rândul Sfinţilor, fapt recunoscut apoi şi de Patriarhia Română, cu prilejul canonizării Sfinţilor Români. În luna mai 1998, stareţul actual al mănăstirii Valaam, arhim. Pangratie, făcând un pelerinaj la Sfântul Munte Athos, a venit şi la Prodromu şi ne-a adus două părticele din moaştele cuviosului Antipa, binecuvântare pentru obştea de unde a ieşit Cuviosul."***

Valaam este o insulă situată pe Lacul Ladoga, în nordul Rusiei, locuită doar în proporţie de 10%, restul fiind sălbăticie; începând cu sec. 10 acolo s-au înfiinţat mănăstiri, ajungând să fie de fapt loc de mucenicie, de aproape 80 de ori mănăstirea fiind cotropită şi distrusă complet de suedezi în drumul lor spre Novgorod şi apoi refăcută din temelii.

Ultimii martiri au fost cei făcuţi de sovietici, comuniştii distrugând şi batjocorind totul. Înainte de venirea sovieticilor, cea mai mare parte dintre monahi au trecut cu camioanele pe gheaţă în Finlanda şi au întemeiat acolo Noul Valaam. ***Valaam - loc sfânt, pe oricare dintre pietrele sale putând fi slujită Sfânta Liturghie - după cum spunea Sfântul Ignatie Briancianinov.***

Şi uite că acolo, în pustia din nordul Rusiei, un ieromonah român alegea să vieţuiască, în a doua jumătate a sec. 19, lăsând în urmă sfinţenia Muntelui Athos şi ajungând să fie canonizat sfânt mai întâi de Biserica Rusă!

Am ajuns cu pelerinii români de mai multe ori la Mănăstirea Valaam şi de fiecare dată suntem primiţi cu dragoste de către monahi, pentru veneraţia pe care trăitorii acestei mari mănăstiri a Rusiei pravoslavnice o au către cuviosul Antipa Românul. ***Sfântul cuvios Antipa este singurul sfânt ale cărui moaşte sunt expuse spre închinare în biserica mare cât o catedrală a Valaamului şi, de fiecare dată când am solicitat, noi românii am primit binecuvântare pentru deschiderea raclei sfântului nostru.***

Văzând evlavia cu care ne închinăm şi facem acatistul Sfântului Antipa la racla sa, una dintre ghidele Valaamului, rusoaică, a fost impresionată şi ne-a spus că de acum cu totul altfel se va raporta şi îl va prezenta pelerinilor pe Sfântul cuvios Antipa (cel care a făcut posibilă deschiderea raclei sale, dincolo de orice restricţie impusă în acel loc!).

Icoana Maicii Domnului a cuviosului Antipa de la Calapodeşti are o istorie minunată: ***la începutul nevoinţelor sale la Schitul Lacu de la Muntele Athos*** (unde sfântul a vieţuit timp de 15 ani, pentru ca apoi să plece către mănăstirea Valaam – trăind acolo ultimii 17 ani ai vieţii sale), ***aşadar în chilia care i-a fost rânduită în Muntele Athos a găsit într-un colţ, prăfuită, o icoană a Maicii Domnului, de care nu s-a mai despărţit niciodată şi care s-a dovedit a fi făcătoare de minuni.***

După trecerea la Domnul a Sfântului cuvios Antipa, la mutarea vieţuitorilor Mănăstirii Valaam din Rusia în Finlanda (prigoniţi fiind de noua putere sovietică), monahii au făcut un inventar al tuturor obiectelor bisericeşti transmutate; în acest inventar se regăseşte şi icoana Maicii Domnului aparţinând Sfântului Antipa. Dar în Mănăstirea Valaamo (Noul Valaam) din Finlanda nu s-a ştiut, până acum 5-6 ani, unde este sau care este această icoană!

De puţină vreme, icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, aflată şi restaurată, se află expusă spre închinare, la loc de mare cinste în biserica Mănăstirii Valaamo, iar noi românii ajunşi acolo i ne închinăm cu mare evlavie,

ca mijlocitoarei noastre către Domnul, pentru rugăciunile Sfântului român (băcăuan) Antipa de la Calapodeşti.

Sfinte cuvioase Antipa, roagă-te Măicuţei Domnului şi lui Dumnezeu pentru noi, românii de aici şi de pretutindeni!

Mănăstirea Suruceni, din Basarabia – Minuni venite din credinţă

La aproape 20 de km de Chişinău, pe şoseaua Balcani, se află satul Suruceni, renumit prin Mănăstirea de maici “Sfântul Gheorghe”. Cam o jumătate de oră de mers pe jos îţi ia ca să ajungi de la ultima staţie a microbuzului la sfântul lăcaş.Uşor o furi din depărtare cu ochii şi tot măsori cu privirea cât mai este. Ici o troiţă, colo o răstignire…În aer se simte miros de smirnă şi tămâie. Şi drumul parcă se mai scurtează. Sunt tot mai aproape.

De o parte a drumului e un panou de metal cu inscripţia “Mănăstirea Suruceni”, de cealaltă – o impunătoare cruce de lemn, de aici şi începe teritoriul sfântului locaş.

Un sfânt român de veghe

Ajuns în Biserica de vară “Sfântul Gheorghe”, aprind câteva lumânări şi mă închin la moaştele Sfântului părinte Antipa Athonitul, zis şi Românul, de la Calapodeşti şi de la Valaam.

Născut la 1816 într-o familie de clerici de la Calapodeşti, judeţul Bacău, pe parcursul anilor s-a nevoit la Căldăruşani, Lacu, Esfigmen, una dintre cele mai vechi mănăstiri de la Muntele Athos, Lavra Pecerska şi Valaam.

Se spune că înainte de moarte cu trei zile, Maica Domnului i-a prevestit timpul când va deceda. S-a mărturisit, s-a împărtăşit şi a plecat la Cel de Sus la vârsta de 66 de ani.

La această mănăstire a şi fost înmormântat, iar peste câtva timp, fiind găsit sicriul său, s-a descoperit că trupul îi este întreg şi emană un miros plăcut. A fost o dovadă certă pentru a fi canonizat şi a se stabili o dată de prăznuire – 23 ianuarie, stil vechi.

Acum, moaştele cuviosului sunt în biserica “Sfinţii Serghie si Gherman” de la Mănăstirea Valaam, iar icoana făcătoare de minuni, care a fost găsită pe Sfântul Munte, este introdusă în catapeteasma acesteia.

O parte din moaştele sfântului şi o icoană pe care este reprezentat cuviosul părinte au fost dăruite Mănăstirii Suruceni la două mii de ani de la Naşterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

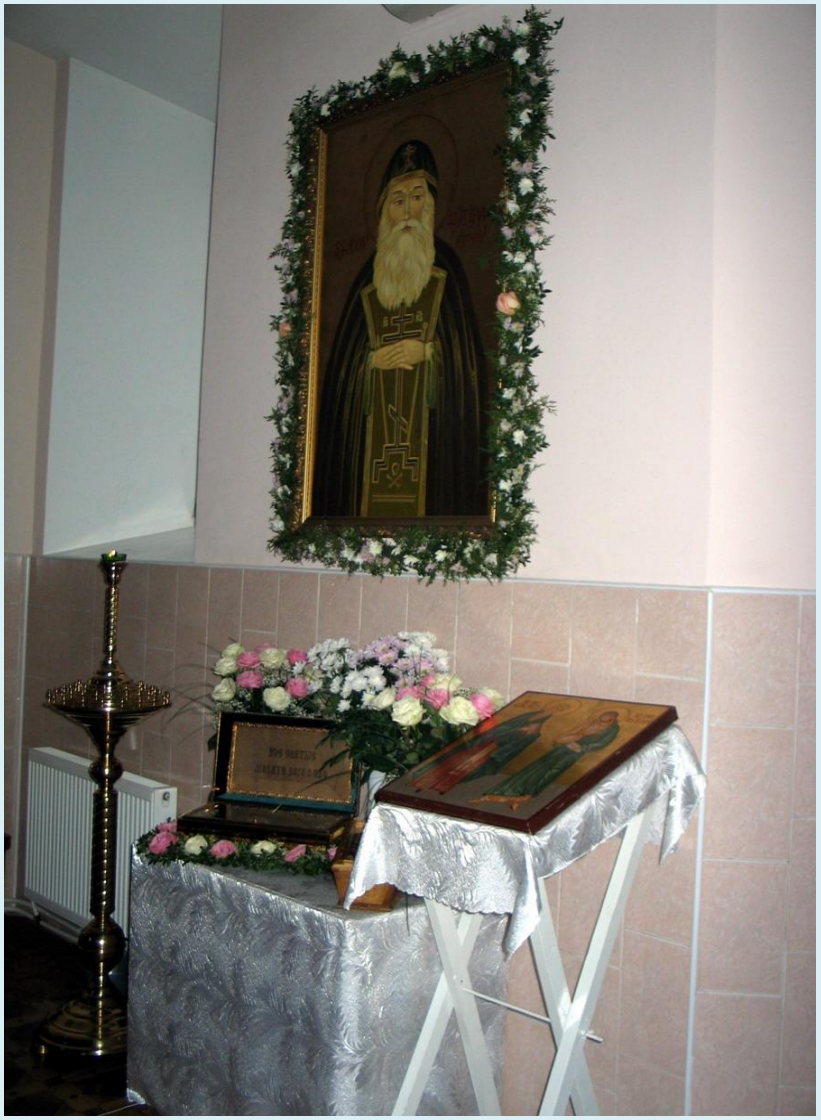

În timp ce o aştept cuminte pe stareţa Epistemia, o maică tânără îmi spune că vine foarte multă lume să se roage la această icoană, la moaşte, şi că toţi cei care cred cu tărie în puterea divină se vindecă.

„Dacă aveţi timp o să aflaţi multe lucruri interesante despre bijuteriile de la mănăstirea noastră”, mă asigură măicuţa.

Ies din biserică şi admir complexul monahal.

Purtători de biruinţă şi lumină

Biserica “Sfântul Gheorghe” atrage precum un magnet, de aceea intru din nou pentru a-mi scălda ochii cu bijuteriile ortodoxe ale ei.

Icoana Sfântului mucenic Gheorghe, purtător de biruinţă, are în interior o părticică din moaştele acestuia, adusă din Grecia în dar Mănăstirii de binefăcătorii creştini.

Un alt cadou sfânt este şi copia Icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Poceaev.

Între timp, se apropie egumena Epistemia, stareţa Mănăstirii. E josuţă şi are o privire caldă, de parcă îngerii stau cu ochii deschişi. Vorba ei este domoală, iar în pauzele dintre cuvinte parcă se simte balanţa lui Dumnezeu.

Ne retragem într-o odăiţă de la trapeza mănăstirii.

Vorbeşte cu dragoste despre mănăstire, despre monahism, despre chemare, despre credinţă…

Să o tot asculţi. Maica îmi spune că cei din sat nu au luptat, probabil din frică, pentru ca mănăstirea să nu fie închisă. „Biserica de la Suruceni a activat pe timpul sovieticilor şi cred că şi asta i-a mai temperat. Această mănăstire a avut multe de suportat, un adevărat dezastru s-a produs. Şi acum cu greu iese din ruine”.

Da… s-a trecut cu tăvălugul, s-a dat foc la cărţi sfinte, la icoane, la odoare bisericeşti. Acum doar cu ajutorul martorilor vii se mai poate „înfiripa” istoria sfântului locaş. Deocamdată, ne „împăcăm” cu presupunerile.

Una din ele este cea care se referă la pictura murală de pe bolta Bisericii de vară „Sfântul mucenic Gheorghe”. Se zice că aceasta aparţine renumitului Irineu (laic – Ioan) Protcenco, un artist plastic desăvârşit, care, prin harul lui Dumnezeu, lucra având doar un singur ochi, pentru că unul l-a pierdut în război.

Unele surse atestă faptul că pictura de aici a fost realizată pentru teza de licenţă şi evidenţiată cu menţiunea „Magna cum laude”.

Maica stareţă spune că aceasta a putut fi salvată doar datorită şefului spitalului. La 1959, mănăstirea este transformată în instituţie medicală, iar şeful spitalului,

fiind un om de bună-credinţă, a dispus ajustarea unui tavan care ar acoperi bolta bisericii.

Sfinte moaşte de peste 1700 de ani

Egumena Epistemia vorbeşte cu o evlavie aparte despre bijuteriile ortodoxe ale mănăstirii.

Aici, la Suruceni, se află părticele din cele mai vechi moaşte din spaţiul danubiano-pontic şi aparţin Sfinţilor Epictet şi Astion. Acestea au fost aduse de la Constanţa, din Dobrogea României. Preotul Epictet şi monahul Astion au primit cununa de "martiri ai lui Hristos", la 8 iulie anul 290.

Potrivit surselor bisericeşti, aceste odoare de mare preţ au fost scoase la iveală în vara lui 2001, de prăznuirea Adormirii Maicii Domnului, 15 august, stil nou, de o echipă de arheologi, româno-americană, condusă de dr. Mihail Zahariade. Cripta se afla sub altarul bazilicii episcopale a Halmyrisului, localitate antică situată între Murighiol şi Dunavăţ, jud. Tulcea.

Epictet şi Astion au fost puternici apărători şi mărturisitori ai credinţei adevărate. Nici chinurile cele mai grele nu i-au înduplecat să se lase de Dumnezeu. Nu au dorit să se închine la zei, aveau Dumnezeu lor, Tatăl tuturor văzutelor şi nevăzutelor. În faţa comandantului suprem al provinciei Scythia Minor, Latronianus, au declarat sus şi tare, de nenumărate ori, că sunt creştini şi

că aşa vor să rămână. Astfel, au fost decapitaţi la 8 iulie. Epictet avea 60 de ani, iar Astion – 35.

Maica Domnului – Tămăduitoarea

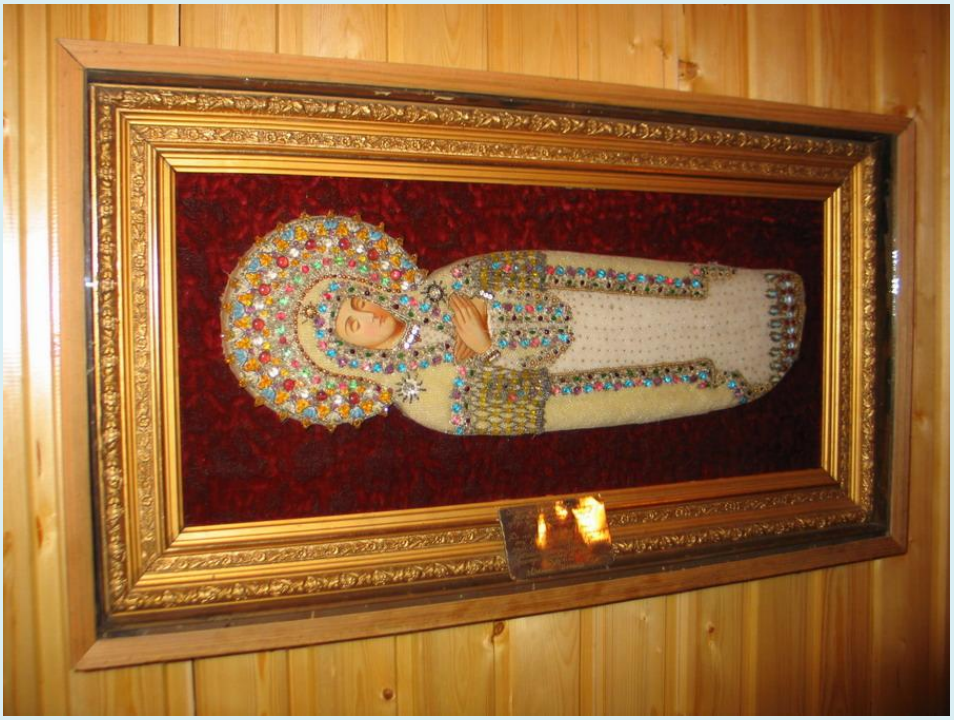

„În mănăstirea noastră se află două icoane unicat în teritoriu, păstrate de ultimul stareţ. Acum, acestea sunt în paraclisul pentru maici. E vorba de „Adormirea Maicii Domnului” şi „Îmbrăţişarea Elizavetei”, ambele prelucrate în mărgele. Icoanele au fost aduse de la Ierusalim. Deşi nu este indicat anul, cu certitudine sunt vechi.

Însă, ele prezintă interes mai ales din punct de vedere duhovnicesc, pentru că mulţi creştini care au venit cu dragoste şi credinţă au cunoscut vindecare”, spune maica Epistemia.

Fie că e vorba de tămăduiri miraculoase, divorţuri oprite, prunci dăruiţi în clipe când nu mai erau speranţe etc., icoanele sunt cele care mărturisesc o dragoste mare a lui Dumnezeu, a Maicii Domnului, a sfinţilor faţă de oameni. Ele sunt cinstite de creştini care vin cu nădejdea că se vor izbăvi de bolile sufleteşti şi trupeşti.

Fiecare locaş sfânt unde sunt icoane, declarate făcătoare de minuni, are o istorie, un adevăr, iar uneori o închipuire sau împletiri de poveşti pline de mistere. Însă tocmai ceea ce spun creştinii e ca o rază de lumină, cei care vin pentru prima dată nutrind speranţa de a se tămădui.

***

În 2001, la propunerea dlui Valeriu Isac, pe atunci preşedinte al ONG-ului „Angelus-Moldova”, la Mănăstirea Suruceni a fost adusă Valentina de la Chişinău, o femeie de vreo 50 de ani. Avea cancer în stare avansată, iar maicile urmau să o liniştească ca şi cum înainte de plecarea în lumea celor drepţi. Valentina s-a mărturisit, s-a împărtăşit cu Sfintele Taine, s-a rugat, s-a închinat şi s-a atins de icoanele „Adormirea Maicii Domnlui” şi „Îmbrăţişarea Elizavetei”. Dumnezeu a făcut o minune, medicii au rămas uluiţi de cele întâmplate. „Dânsa trăieşte şi astăzi şi este un exemplu destul de concludent că prin credinţă omul se poate vindeca”, susţine maica Epistemia.

***

Alexandru din Hânceşti suferea de ciroza ficatului. Pentru soluţionarea problemei, medicii i-au recomandat o intervenţie chirurgicală. Mama băiatului nu era de acord cu această decizie a specialiştilor şi vedea însănătoşirea pe calea credinţei. Alexandru a venit la Mănăstirea Suruceni pentru a se închina şi a se

ruga la sfintele icoane şi moaşte. Peste un timp, a dispărut diagnosticul de ciroză hepatică, iar medicii au constatat că nu mai este nevoie de intervenţie.

***

Vera şi Mihai, de la Chişinău**,** deşi erau soţ şi soţie de mai bine de un deceniu şi jumătate, tânjeau din cauza că nu aveau nici un copil. Şi la vârsta lor nici nu mai sperau. Dar le-au venit în ajutor sfinţii şi Maica Domnului. S-au rugat cu multă dragoste şi credinţă, cu dorinţă de a avea un copil. Astăzi, sunt părinţii fericiţi ai unui băieţel pe nume Victor, care deja este în clasa I.

Egumena Epistemia spune: ***„Şi noi, maicile, simţim ajutorul acestor sfinte icoane şi moaşte. Lucrurile merg mai uşor, uneori, parcă de la sine.***

Minunile, însă, nu trebuie să le aşteptăm, trebuie să credem. Să nu punem la îndoială lucrarea, harul şi puterea lui Dumnezeu, pentru că în afara Lui nu putem face nimic.

Mult mai lesne depăşeşti greutăţile atunci când te încrezi totalmente în lucrarea lui Dumnezeu. Dacă cerem cu insistenţă şi lucruri plăcute lui Dumnezeu, atunci se întâmplă.

El ne vine în întâmpinare atunci când crede de cuviinţă, când ajutorul Lui este potrivit. Ne mai pune şi la încercare… ne încearcă în credinţă, în smerenie, în atitudine, în dragoste, răbdare. Dumnezeu mai bine ştie de ce avem necesitate. Omul este robul efectului imediat – Acum!, dar Dumnezeu ştie mai bine când este necesar, ce ne este necesar pentru mântuirea sufletului. Ceea ce fac eu astăzi aici se înscrie în veşnicie."

Minunile care se întâmplă sunt precum o dâră de lumină care străbate întunericul. Miracolul credinţei este unul atât de puternic, încât ar fi bine, măcar câtuşi de puţin, să ne lăsăm cuprinşi de cuvintele rugăciuni, să găsim timp pentru închinare şi atingere de icoane şi moaşte.

Dar să nu uităm, să ne vină ca un ecou vorbele lui Iisus Hristos: ***„Credinţa ta te-a mântuit".***

Dinu Rusu

Nicolae Pintilie - Acasă la Sfântul Antipa

Este cunoscut în Muntele Athos și în toată Rusia. Mai greu i-a fost, parcă, la el acasă. În Biserica Ortodoxă Română i-a fost recunoscută canonizarea în 1992, la 110 ani de la trecerea la Hristos. Sfântul Antipa este de la Calapodești. Acolo, credincioșii din sat și din împrejurimi și-au dorit înființarea unei mănăstiri care să-i poarte numele. Așa au ajuns să ridice biserică nouă, la 65 de kilometri de Bacău, în comuna Dealu Morii, în locul în care sfântul a fost botezat și a copilărit. Așa au ajuns să recupereze crucea lui de călugărie. O cruce restaurată și îmbrăcată în aur și argint, o adevărată bogăție spirituală.

Biserica veche are hramul Sfinților voievozi Mihail și Gavriil, același ca și al bisericilor clădite în urmă cu sute de ani și dispărute în negura timpului. După ultima renovare și repictare a acesteia, s-a vorbit despre extinderea unui plan de suflet și s-au pus bazele unei mănăstiri în cinstea Sfântului cuvios Antipa.

10 ianuarie 2006 a fost prima dată când s-a sărbătorit hramul Sfântului de la Calapodești, iar după jumătate de an, pe 26 iunie, în ziua tuturor Sfinților Români s-a stabilit cel de-al doilea hram al mănăstirii și s-a pus piatra de temelie a noii ctitorii.

Concomitent, au continuat lucrările la corpul de chili, la biserica veche și la dotarea spațiilor de aici. În fiecare an, pe 10 ianuarie, hramul e motiv de rein-

tâlnire cu oameni și sfinți, de bucurie că, timid, construcția noii biserici a ajuns până la acoperiș, iar turla a fost finalizată în întregime. Nu e ușor. Nici repede…

Însă, Sfântul este răbdător. Așa cum a avut răbdare ca românii și consătenii să-l cunoască - să-l recunoască - așa are credință că vremurile de criză încetinesc, dar nu opresc pornirile duhovnicești ale oamenilor. El știe cum este. Căci, la rândul său, a luptat pentru a strânge bani din lumea întregă, pentru Schitul Românesc Prodromu.

Biserica Mănăstirii Calapodești (galerie foto):
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/biserica-manastirii-calapodesti-galerie-foto

(Foto) Biserica Mănăstirii Calapodești

SFANTUL
CUVIOS
ANTIPA
DE LA
CALAPODESTI
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

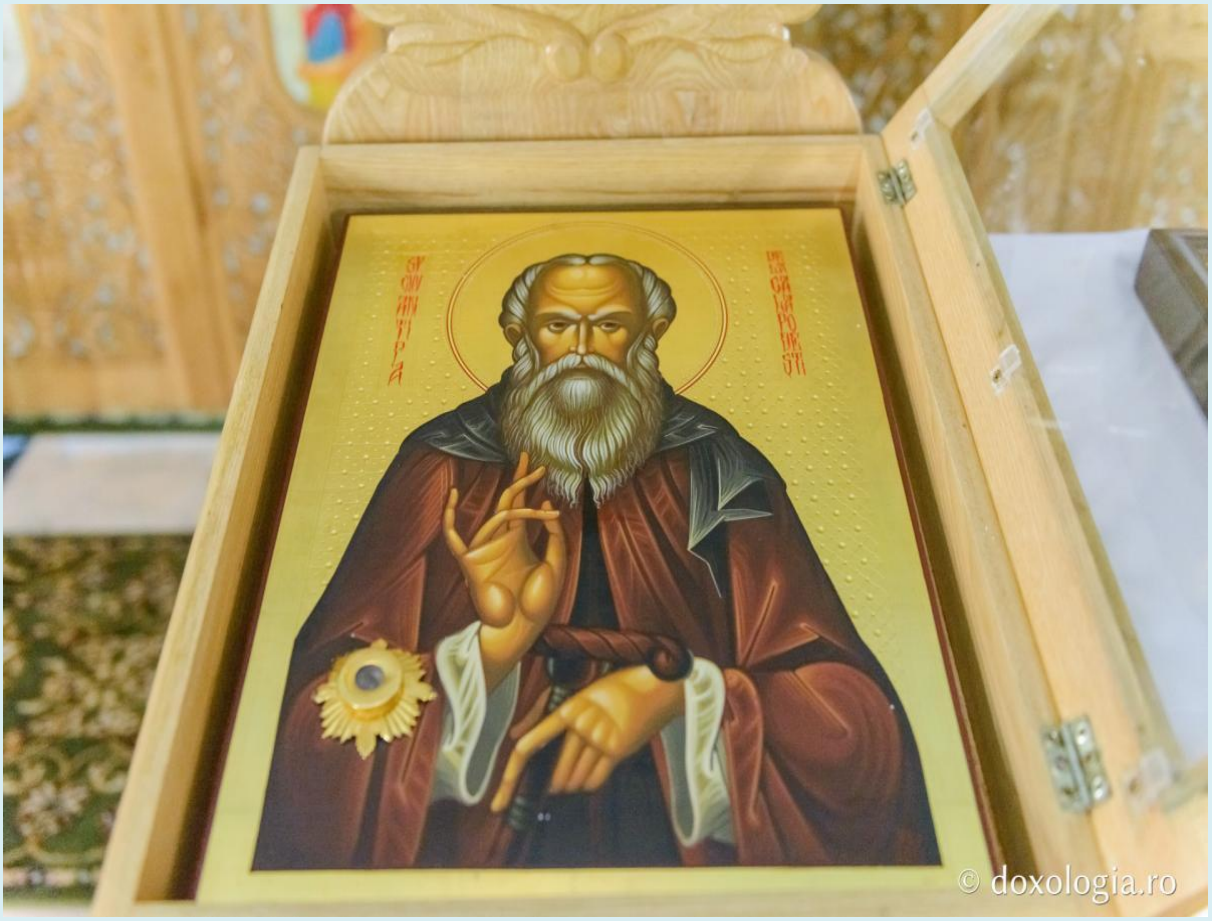
© doxologia.ro

SF. CUV.
ANTIPA DE LA CALAPODESTI
FRATE, TOTDEAUNA
TRUDEȘTE-ȚI TRUPUL
ȘI NU FI LENEȘ
© doxologia.ro

DUMINICA SFINȚILOR ROMÂNI
© doxologia.ro

© doxologia.ro

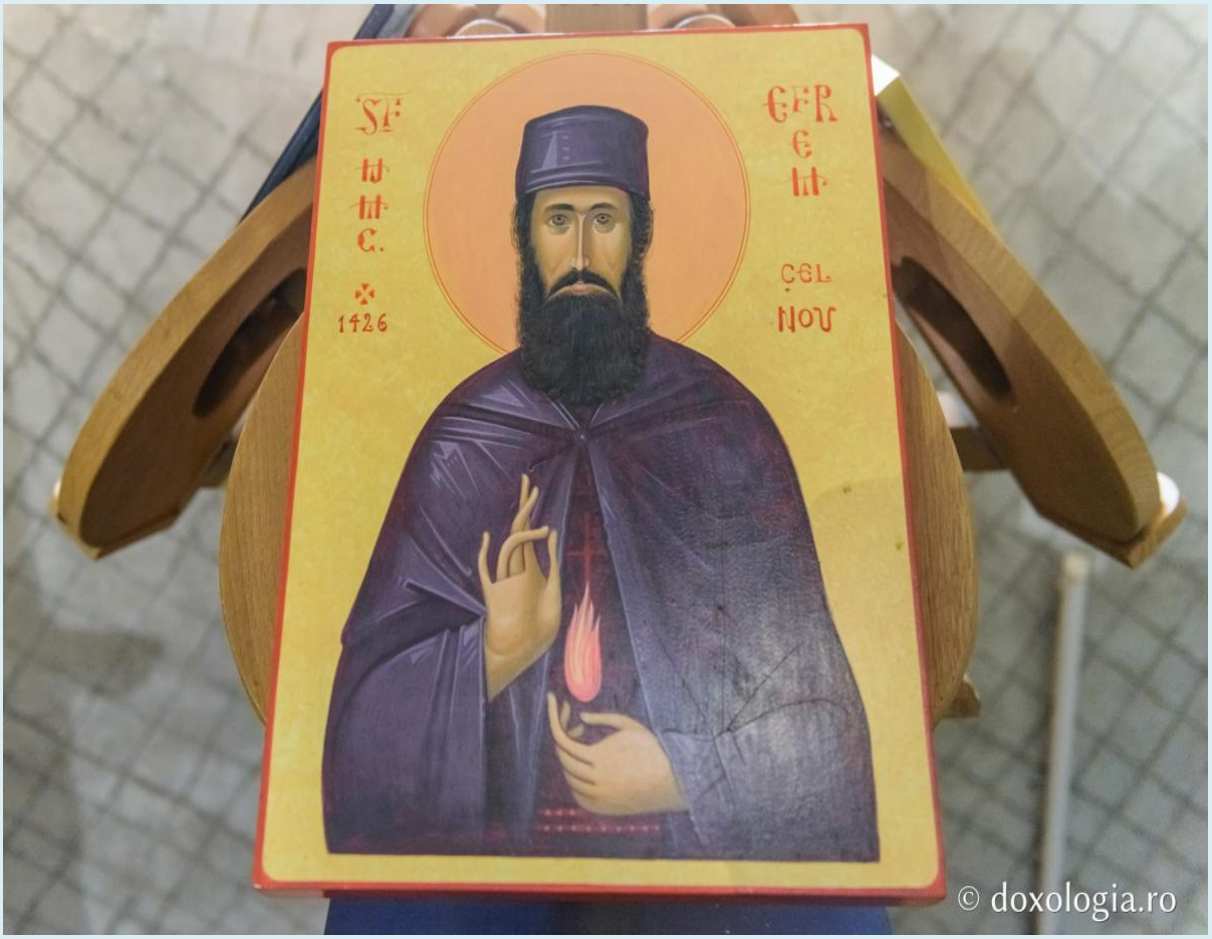
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Pr. Silviu Cluci - Catedrala „Schimbarea la Faţă a Mântuitorului” şi incinta Mănăstirii Valaam

De la debarcader, unde sosesc vasele de mărimi mici, o alee mărginită de pini duce spre Catedrala Schimbarea la Faţă a Mântuitorului. Amplasarea ei pe un deal înalt face catedrala vizibilă din multe puncte ale ostrovului şi de pe Lacul Ladoga.

Zilele de iarnă sunt scurte la Valaam (Foto: Sergey Kompaniychenko)

Construirea Catedralei Mănăstirii Valaam a fost încheiată complet în anul 1862 de către A.M. Gornostaev. Catedrala a fost construită iniţial din piatră, cu două etaje, dar în anul 1896, din cauza degradărilor, pe locul ei s-a construit noua catedrală cu cinci turle.

Interiorul bisericii este luminos. Datorită construcţiei sale deosebite, se creează impresia că bolta centrală pluteşte în văzduh. În clopotniţa bisericii se păstrează doar cel mai mare clopot din cele 13 clopote de la început.

Complexul central constă în Catedrala Schimbarea la Faţă a Mântuitorului, corpurile de chilii care o încadrează, casele de oaspeţi pentru pelerini, porţile sfinte cu biserica Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel şi, de asemenea, bisericile Ador-

mirea Maicii Domnului şi Sfânta Treime. Partea centrală a mănăstirii se învecinează cu vechiul cimitir.

Drumurile care pornesc de la mănăstire în diferite direcţii, duc la schituri, la paraclise şi la clădirile gospodăreşti, risipite pe tot ostrovul. Foarte pitoresc este drumul spre cimitirul egumenilor.

De la Catedrala Schimbarea la Faţă a Mân-tuitorului se poate ajunge pe jos pe insula Nikolsk, întrucât aceasta este legată de Valaam prin podeţe de lemn.

Iar la debarcader merită vizitat paraclisul cu hramul icoanei Maicii Domnului „Bucuria celor necăjiţi”.

Abia în depărtare se văd paraclisul Buna-Vestire şi paraclisul Znamensk.

Podurile construite peste canale şi golfuri leagă diferite locuri într-un întreg.

Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Valaam - Athosul Nordului

Mănăstirea Valaam este una dintre cele mai mari mănăstiri și centre monahale din Rusia. Numele de „Valaam” înseamnă în limba finlandeză „ținutul înalt”.

Foto: Pavel Kozionov

Cunoscută și sub denumirea de „Muntele Athos de Nord” sau „Marea și cinstita Lavră”, Mănăstirea Valaam se află pe insula cu același nume din partea nordică a Lacului Ladoga, în ținutul rusesc Kareliya, pe cea mai mare insulă a unui arhipelag alcătuit din circa 50 de insulițe.

Potrivit tradiției locului, mănăstirea a fost întemeiată în anul 992 de către monahii greci Serghie și Gherman, care au venit aici atrași de liniștea locului și împinși de dorința lor de a duce o viață ascetică. Aceștia au fost canonizați de către Biserica Ortodoxă Rusă.

Fiind așezată la granița dintre Novgorod și Suedia, Mănăstirea Valaam a fost distrusă de către suedezi în repetate rânduri. În secolul al XII-lea, zona Lacului Ladoga a fost invadată de suedezi (1163-1164). Aceasta se pare că a fost prima distrugere suferită de Mănăstirea Valaam.

Moaştele Sfinţilor Serghie şi Gherman au fost purtate în grabă la Novgorod, departe de orice pericol, fiind readuse la aşezământul de pe insulă în 1182 şi ascunse, cu grijă, în pământ, de teama unei noi profanări a aşezării.

La data de 20 februarie 1578, suedezii atacă mănăstirea, omorând 18 părinți bătrâni și 16 ucenici.

Cu ajutorul țarilor ruși Feodor Ioannovici și Boris Godunov, mănăstirea a fost reconstruită, însă nu pentru mult timp.

În anul 1611 aceştia au ars pentru ultima oară Mănăstirea Valaam, călugării acesteia fiind trecuți cu toții prin sabie.

Insula va rămâne pustie până în anul 1715, când mănăstirea a fost reînființată de către Petru cel mare.

În 1809, Suedia a cedat Rusiei Finlanda, care a devenit Mare Ducat autonom. Deoarece mănăstirea era situată în acest ducat, atunci când Finlanda și-a câștigat independența în 1917, Valaam a trecut sub administraţia Bisericii Ortodoxe a Finlandei.

În timpul „Războiului de Iarnă” dintre Finlanda și Uniunea Sovietică din 1940, călugării mănăstirii au fost evacuați în Heinavesi, Finlanda. La sfârșitul războiului, frontiera a fost mutată spre apus, astfel încât Lacul Ladoga a intrat în componența Uniunii Sovietice. Călugării evacuați, fiind lipsiți acum de posibilitatea de reîntoarcere, au ridicat Mănăstirea Noul Valaam în Heinavesi – singurul aşezământ monahal ortodox din Finlanda.

O dată cu pierderea comunității monahale și cu includerea Lacului Ladoga în Uniunea Sovietică, clădirile mănăstirii inițiale au rămas nefolosite, iar insula a fost populată. Cu timpul, insula a devenit bază militară sovietică.

Mănăstirea Valaam a fost reactivată în 1989 ca stravophighie patriarhală. Patriarhul Alexei al II-lea, care a vizitat, în copilărie, locurile, s-a ocupat personal de supravegherea restaurării complexului monastic, efectuată cu o deosebită atenţie la detalii. Clădirile mănăstirii au fost restaurate de-a lungul anilor care au urmat.

Catedrala mănăstirii, înaltă de 50 de metri, este situată în partea estică a Insulei Valaam, turlele albastre ale acesteia putând fi văzute aproape din toate părțile arhipelagului.

Mănăstirea Valaam are 13 schituri care se află răspândite pe mai multe insulițe mici ale lacului Ladoga, dintre care doar opt au astăzi vieţuitori:

- *Schitul „Sfântului ierarh Nicolae”,*
- *Schitul „Sfântului prooroc Ilie”,*
- *cel în cinstea „tuturor Sfinţilor”,*
- *al „cuviosului Avramie al Rostovului”,*
- *al „cuviosului Alexandru Svirski”,*
- *Schitul „Sfântul Ioan Botezătorul”,*
- *Schitul „Învierii Domnului”,*
- *Schitul „Ghetsimani”,*
- *Schitul în cinstea „Icoanei Maicii Domnului din Koniev” și*
- *cel în cinstea „Icoanei Maicii Domnului din Smolensk”.*

Din anul 1865, Sfântul Antipa de la Calapodești s-a retras la Valaam, unde a rămas până la trecerea la Domnul pe 9 ianuarie 1882. Sfintele sale moaşte sunt aşezate spre închinare în biserica „Cuvioşilor Serghie şi Gherman de Valaam”.

Pr. Silviu Cluci - Schitul tuturor Sfinţilor - Valaam

Schitul cu hramul tuturor Sfinţilor este primul schit întemeiat pe Valaam. După tradiţie, aici se afla în trecut chilia retrasă a Sfântului Alexandru din Svir.

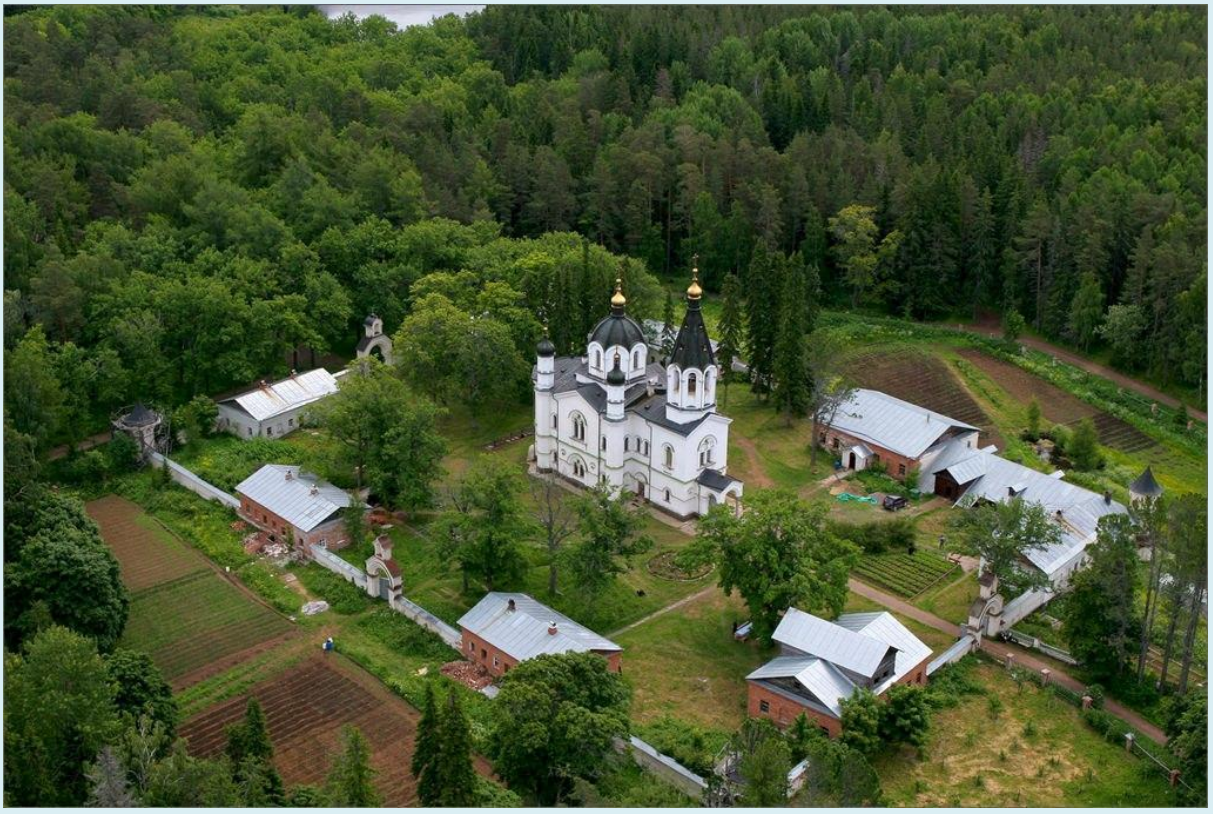

Foto: Pavel Kozionov
Foto: Sergey Kompaniychenko

Drumul de trei kilometri pe insula Skitski ce duce spre Schitul tuturor Sfinţilor („Schitul Alb”, cel mai mare din arhipelagul Valaam) trece pe lângă indicatorul săpat în stâncă şi pe podul Vladimir, peste canalul artificial, care leagă lacul de golful Monastirski. La jumătate de kilometru de pod, la intersecţie, este o troiţă de piatră, aşezată în anul 1854. De acolo porneşte o alee mărginită de stejari spre porţile de fier forjat ale schitului, iar de aici începe teritoriul schitului.

Zidul din piatră, cu frumoase porţi ornamentate, delimitează un patrulater în centrul căruia se află biserica cu două etaje şi cinci turle, construită în stilul vechi rusesc. Şi toate acestea sunt împrejmuite de pădurea străveche şi de copacii plantaţi aici.

Lângă schit sunt amenajate două bazine piscicole şi o livadă de meri. Asemenea majorităţii clădirilor de pe Valaam, construcţia schitului tuturor Sfinţilor s-a făcut după proiectele arhitectului A.M. Gornostaev, acesta fiind chiar primul său

proiect de pe arhipelag. Lucrările de construcţie, realizate între anii 1842-1844, au fost sponsorizate de F. F. Nabilkov, un comerciant din Fridrichsgam (Hamina). Biserica, de la primul nivel al catedralei, a fost sfinţită cu hramul tuturor Sfinţilor de către Sfântul Ignatie Briancianinov, la 18 august 1849.

Schitul a devenit renumit pentru nenumăraţii pustnici ce s-au retras aici. Vreme de cinci ani, în Schitul tuturor Sfinţilor s-a nevoit şi Sfântul Antipa de la Calapodeşti.

Până astăzi, aici se păstrează cea mai aspră rânduială din mănăstire: nu se mănâncă nici carne, nici peşte, iar până la începutul secolului al XX-lea nu se mâncau nici lactate. Femeilor le este oprită intrarea în schit, iar bărbaţii pot vizita schitul doar în ziua hramului (Duminica tuturor Sfinţilor), iar în celelalte zile din an doar cu binecuvântarea stareţului.

Pr. Silviu Cluci - Schitul Prodromu - Aşezăminte româneşti din Muntele Athos

Schitul Prodromu (adică al Înaintemergătorului) este cel mai cunoscut loc de nevoinţă al monahilor români din Sfântul Munte Athos. Aşezământul se află la capătul răsăritean al peninsulei Athos, în zona pustnicească numită Vigla, între Marea Egee, la răsărit, şi vârful Athonului, la apus.

Schitul Prodromu - vedere de ansamblu dinspre sud-vest (Foto: pr. Silviu Cluci)

Biserica centrală (Foto: pr. Silviu Cluci)

Interiorul bisericii centrale (Foto: Irinel Cirlanaru)

Pe la anul 1337, cuviosul Marcu, ucenicul Sfântului Grigorie Sinaitul, ce se nevoia mai sus de Marea Lavră, pe dealul ce se numeşte Palama, a avut o vedenie minunată într-o noapte: *„Ieşind din chilie şi stând la rugăciune, văzu în partea dinspre răsărit, la locul ce se numeşte Vigla, o doamnă şezând pe un tron precum cele împărăteşti, înconjurată de îngeri şi sfinţi, care tămâiau împrejur, cântând şi închinându-se Împărătesei a toate. Şi întrebând cuviosul Marcu pe Sfântul Grigorie, stareţul sau, ce va fi însemnând oare aceasta, i s-a tâlcuit că Maica Domnului voieşte ca în timpurile mai de pe urmă să se ridice în acele părţi un locaş dumnezeiesc, spre slava Sfinţiei sale”* [1]. Pe locul acesta se află astăzi Schitul Românesc Prodromu.

Încă din secolul al XIV-lea, aici au sihăstrit călugări români. În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în peşterile de aici se nevoiau vreo zece sihaştri din Ţările Române, care şi-au construit câteva colibe şi o mică biserică de piatră având hramul „Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul”. La începutul secolului al XIX-lea, aşezământul se numea Chilia Sfântului Ioan Botezătorul, Chilia Românească de la Vigla Ianicopoli sau, mai apoi, Chilia Prodromu (Înaintemergătorul).

În anul 1820, pe când vlădica Veniamin Costachi era mitropolit al Moldovei, vechiul loc de nevoinţă al monahilor români a fost ridicat la rangul de schit.

Represiunile turcilor de după Revoluţia Greacă din 1821 au făcut ca vieţuitorii să se risipească, iar biserica şi chiliile să ajungă în ruină după 20 de ani de la înfiinţarea aşezământului.

Refacerea schitului Prodromu s-a făcut între anii 1852-1866, de către ieroschimonahii Nifon şi Nectarie. Aceştia erau de metanie de la mănăstirea nemţeană Horaiţa. Cu ajutoare aduse din ţară, ei au ridicat noua biserică şi trei corpuri de chilii. Sfinţirea bisericii cu hramul Botezul Domnului s-a făcut în anul 1860 de către arhiereul român Isaia Vicol, episcop de Roman. Primul stareţ al schitului a fost chiar ctitorul schitului - părintele Nifon Ionescu - care a adunat în jurul său 60 de ucenici.

Ctitoria schitului a fost recunoscută prin hrisoavele domneşti semnate de Grigorie Alexandru Ghica al Moldovei, în data de 7 iulie 1853 şi de Carol I al României, în data de 19 iulie 1871.

Cel mai de preţ odor al Schitului Prodromu este icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Prodromiţa”, a cărei prăznuire se face pe 12 iulie. Deşi icoana este atribuită iconarului român Iordache Nicolau din Iaşi, chipul Maicii

---

[1] *schimonahul Irinarh Şiman, Istoria Mănăstirilor Athonite*

Domnului şi al pruncului Iisus au fost zugrăvite în urma unei minuni. Îmbrăcată în argint, icoana Maicii Domnului este așezată în biserica mare a schitului dinaintea catapetesmei, în partea stângă. De-a lungul timpului, au fost consemnate numeroase minuni datorate icoanei Maicii Domnului „Prodromiţa”.

La Schitul Prodromu se mai află și alte icoane făcătoare de minuni. Icoana Maicii Domnului „Apărătoarea de foc” a scăpat de multe ori schitul de incendiu. În fiecare an se face agheasmă și procesiune cu această sfântă icoană.

În vistieria schitului se mai află şi icoana Maicii Domnului „Înainte Vestitoarea”, apoi icoana Maicii Domnului „Ctitoriţa”.

În vechiul Paraclis al schitului cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul” se găsesc icoana Sfintei Treimi și icoana Sfântului Ioan Botezătorul, ce a fost îmbrăcată în argint în anul 1853 de către Grigorie Al. Ghica, domnitorul Moldovei.

Dintre sfintele moaște care se află în biserica schitului amintim pe cele de la:

- *Sfinții ierarhi Ioan Gură de Aur, Grigorie Teologul și Modest, patriarhul Ierusalimului,*
- *Sfântul apostol Matei,*
- *Sfânta mare mucenită Varvara,*
- *Sfinții 40 de mucenici din Sevastia,*
- *Sfântul mucenic Trifon,*
- *Sfinții doctori fără de arginți Cosma și Damian și*
- *Cuviosul Antipa de la Calapodești.*

În prezent, în acest sfânt locaș se nevoiesc 25 de călugări români, iar egumenul schitului este prea cuviosul ieromonah Atanasie (Floroiu), care urmează venerabilului protosinghel Petroniu (Tănase).

(Foto) Schitul Românesc Prodromu din Sfântul Munte Athos
https://doxologia.ro/imagine/schitul-romanesc-prodromu-din-sfantul-munte-athos-galerie-foto

Biserica în care a fost botezat Sfântul Antipa de la Calapodești

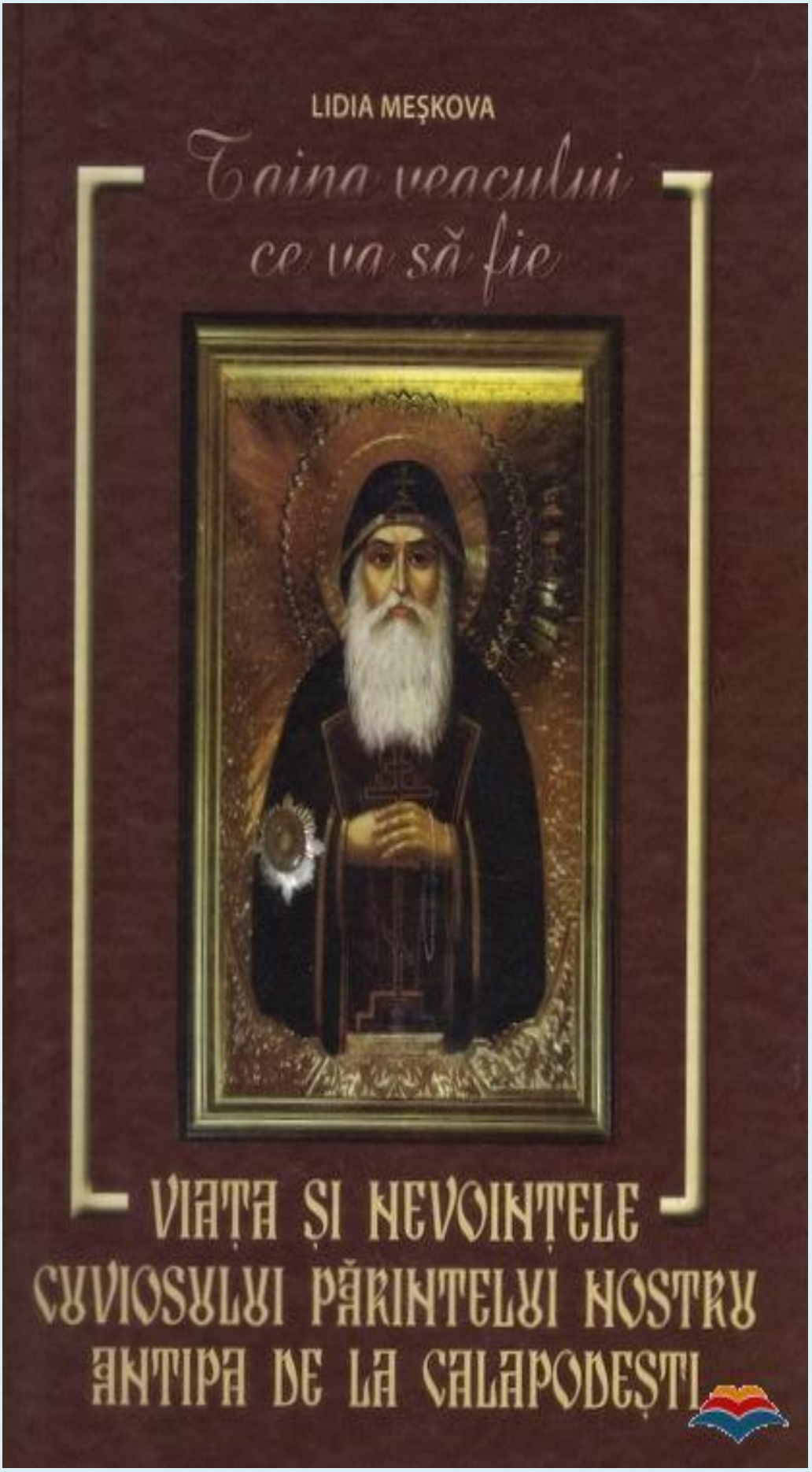
LIDIA MEŞKOVA
Taina veacului ce va să fie
VIAȚA ȘI NEVOINȚELE CUVIOSULUI PĂRINTELUI NOSTRU ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

43

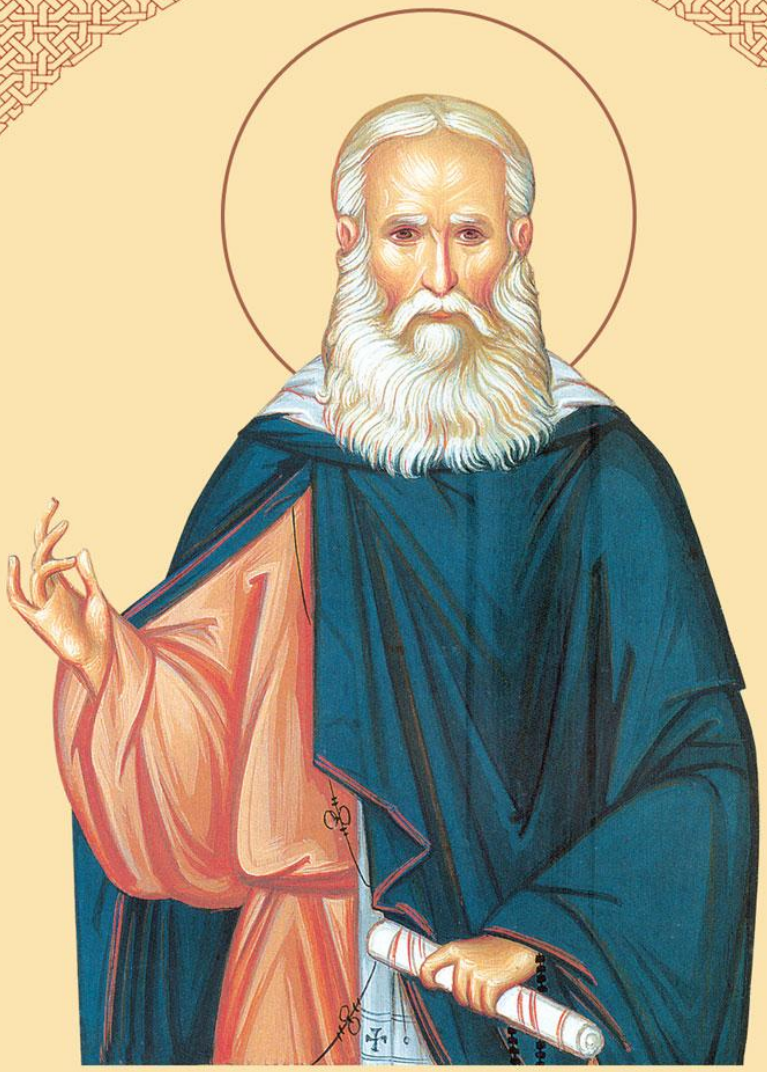

Viața și Acatistul Sfântului Cuvios ANTIPA de la Calapodești

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Povățuitor preaînțelept al călugărilor și înger pământesc te-ai arătat, Sfinte Cuvioase Părinte Antipa, înfrânându-ți trupul cu nepătimirea și luminând inimile credincioșilor cu strălucirea virtuților tale. Pentru aceasta te-ai făcut locaș preacinstit al Sfântului Duh și în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale de la Dumnezeu, pe Care roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.”

Troparul Sfântului Cuvios
Antipa de la Calapodești

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-258-9

Icoane

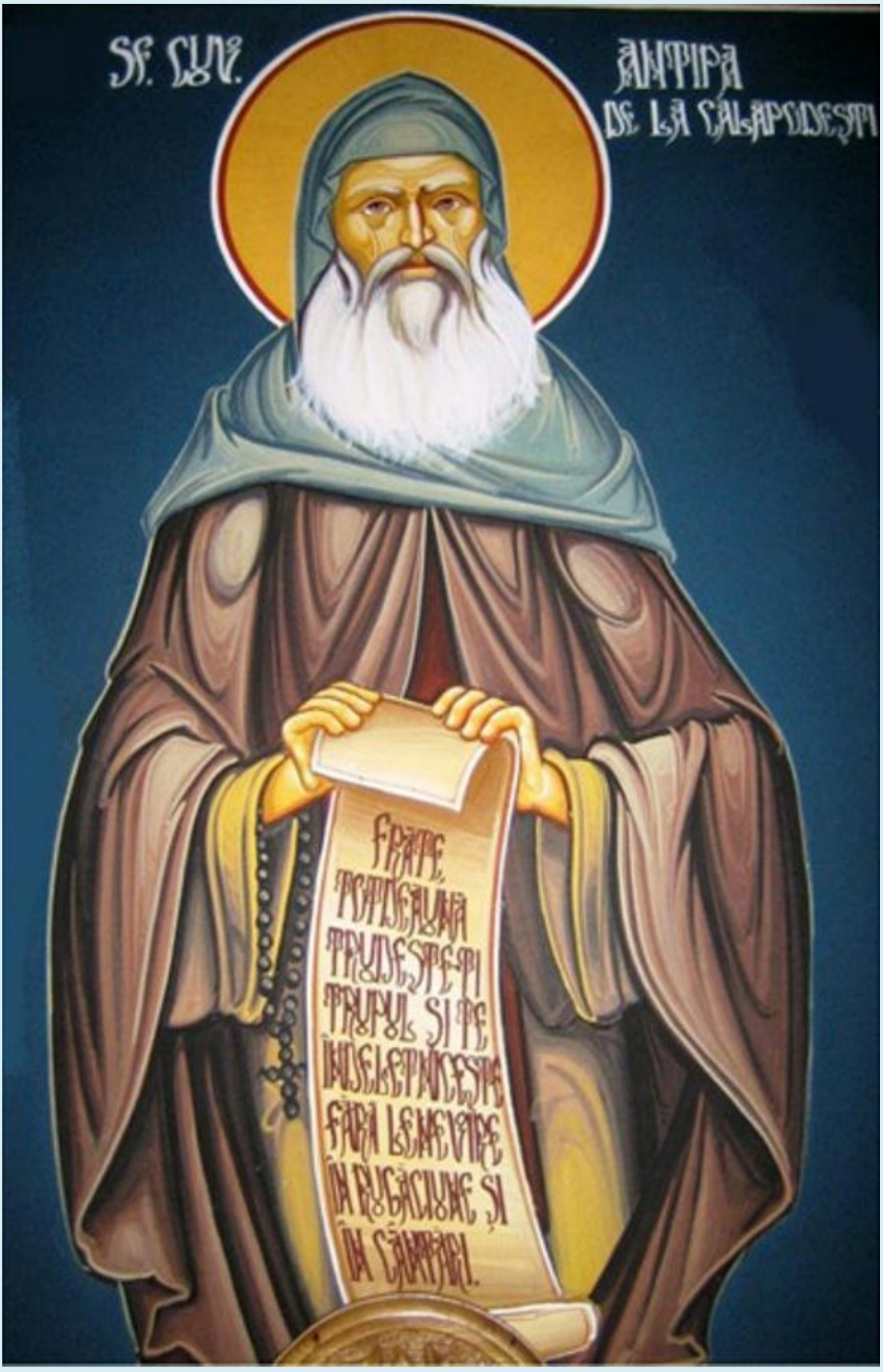
SF. CUV.
ANTIPA
DE LA CALAPODEȘTI
FRATE,
TOTDEAUNA
TRUDEȘTE-TI
TRUPUL ȘI TE
ÎNDELETNICEȘTE
FĂRĂ LENEVIRE
ÎN RUGĂCIUNE ȘI
ÎN CÂNTĂRI.

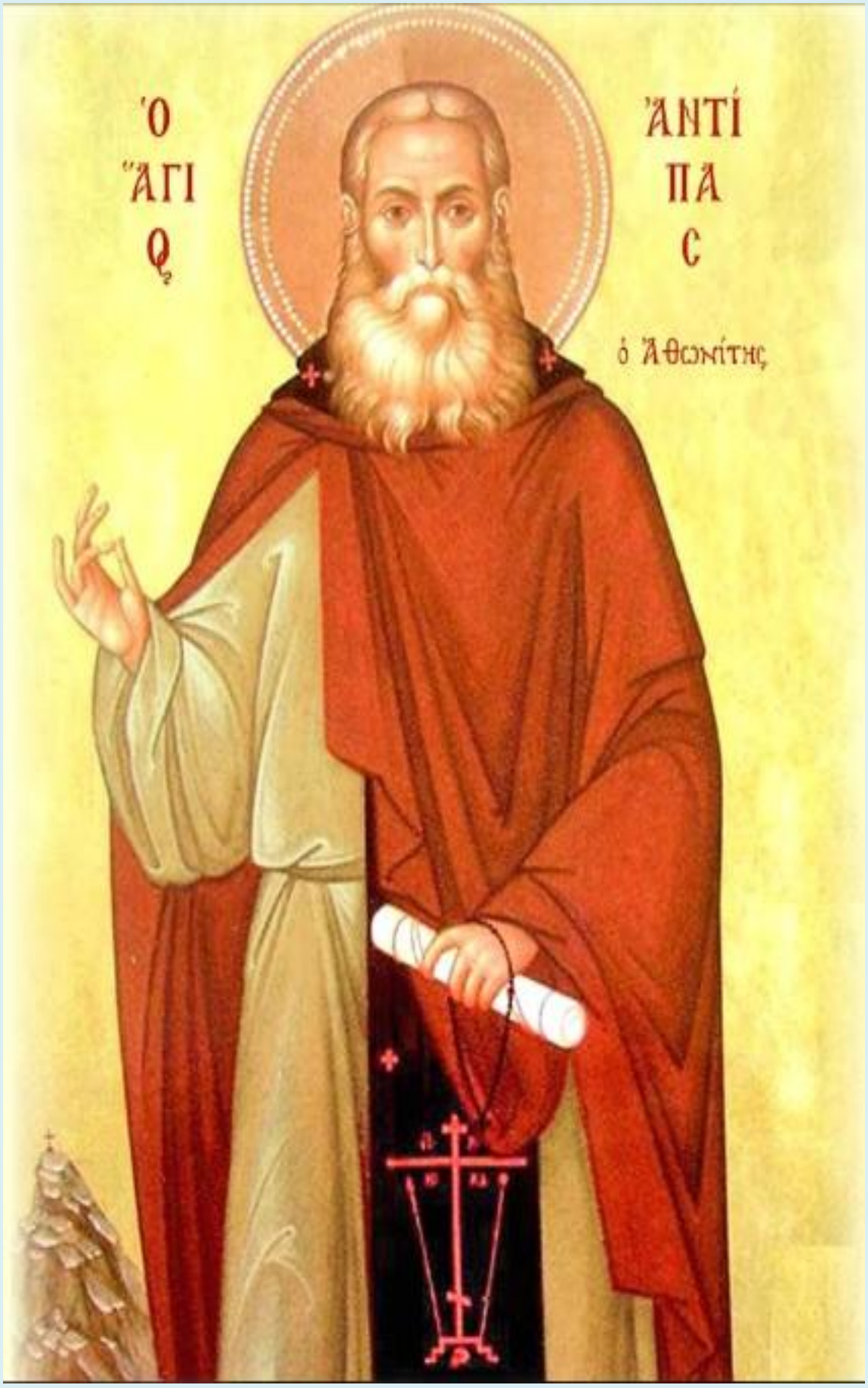
Ὁ
Ἅγι
ος
Ἀντί
πα
ς
ὁ Ἀθωνίτης

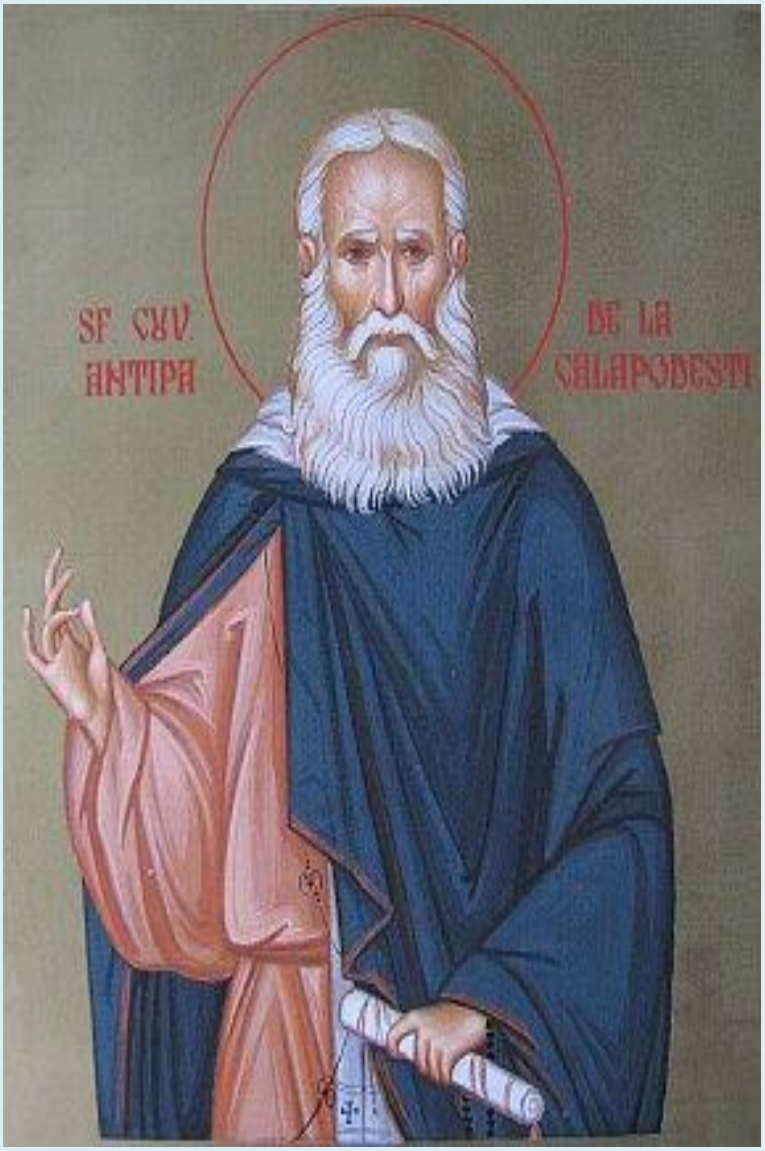
SF CUV
ANTIPA
DE LA
CALAPODESTI

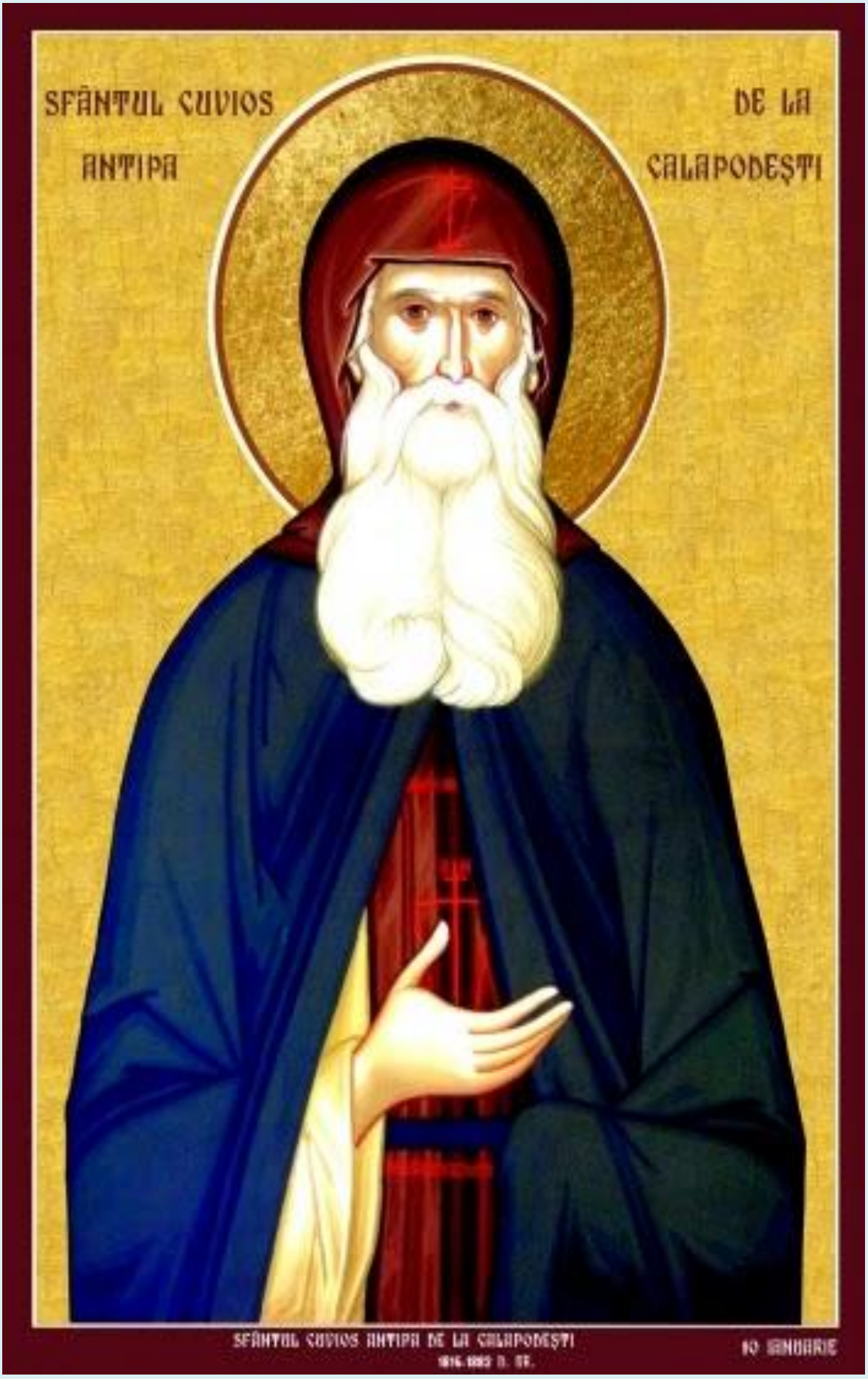
SFÂNTUL CUVIOS
ANTIPA
DE LA
CALAPODEȘTI
SFÂNTUL CUVIOS ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI
IO SINODIE

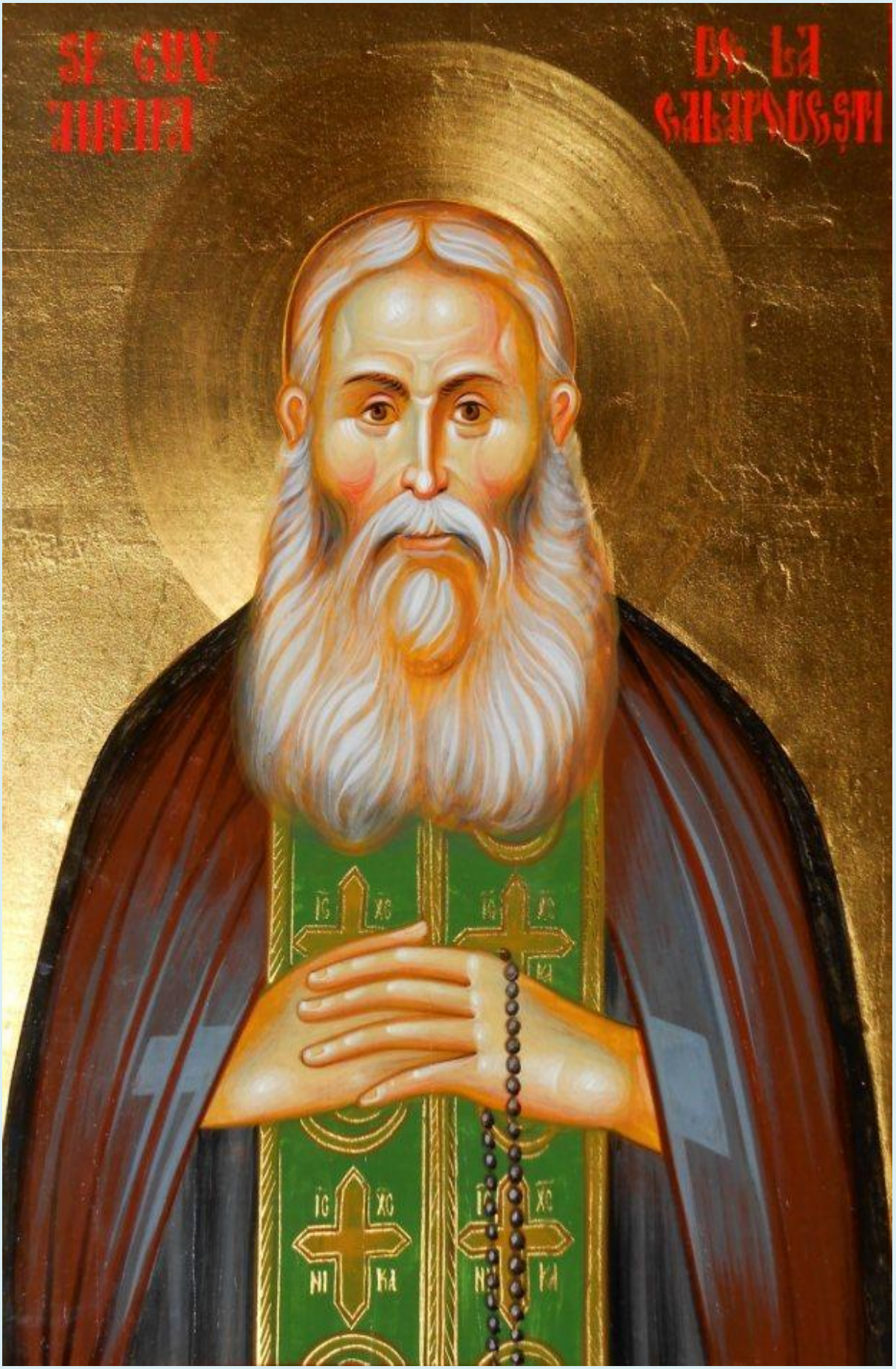

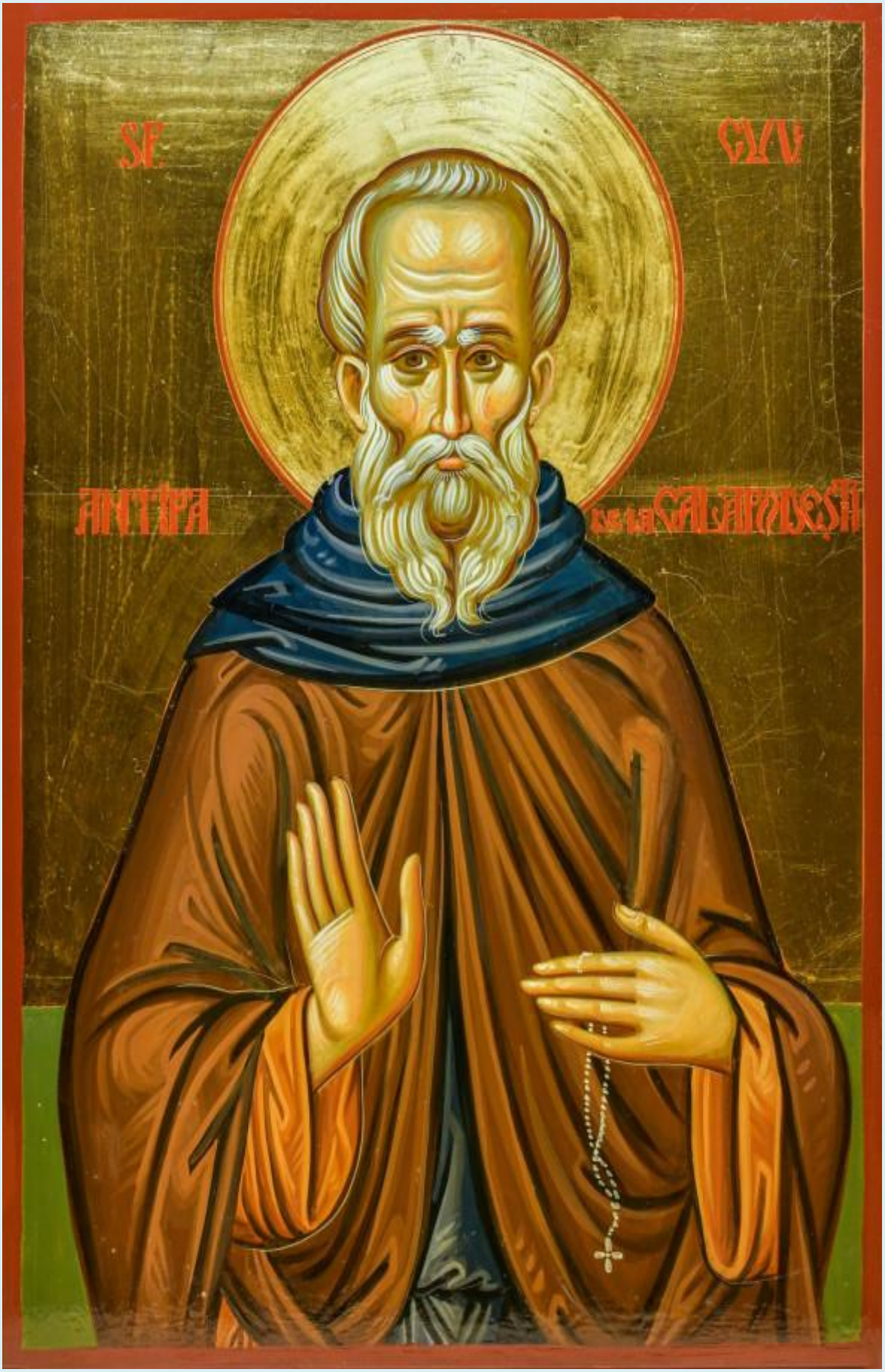
SF.
CUV
ANTIPA

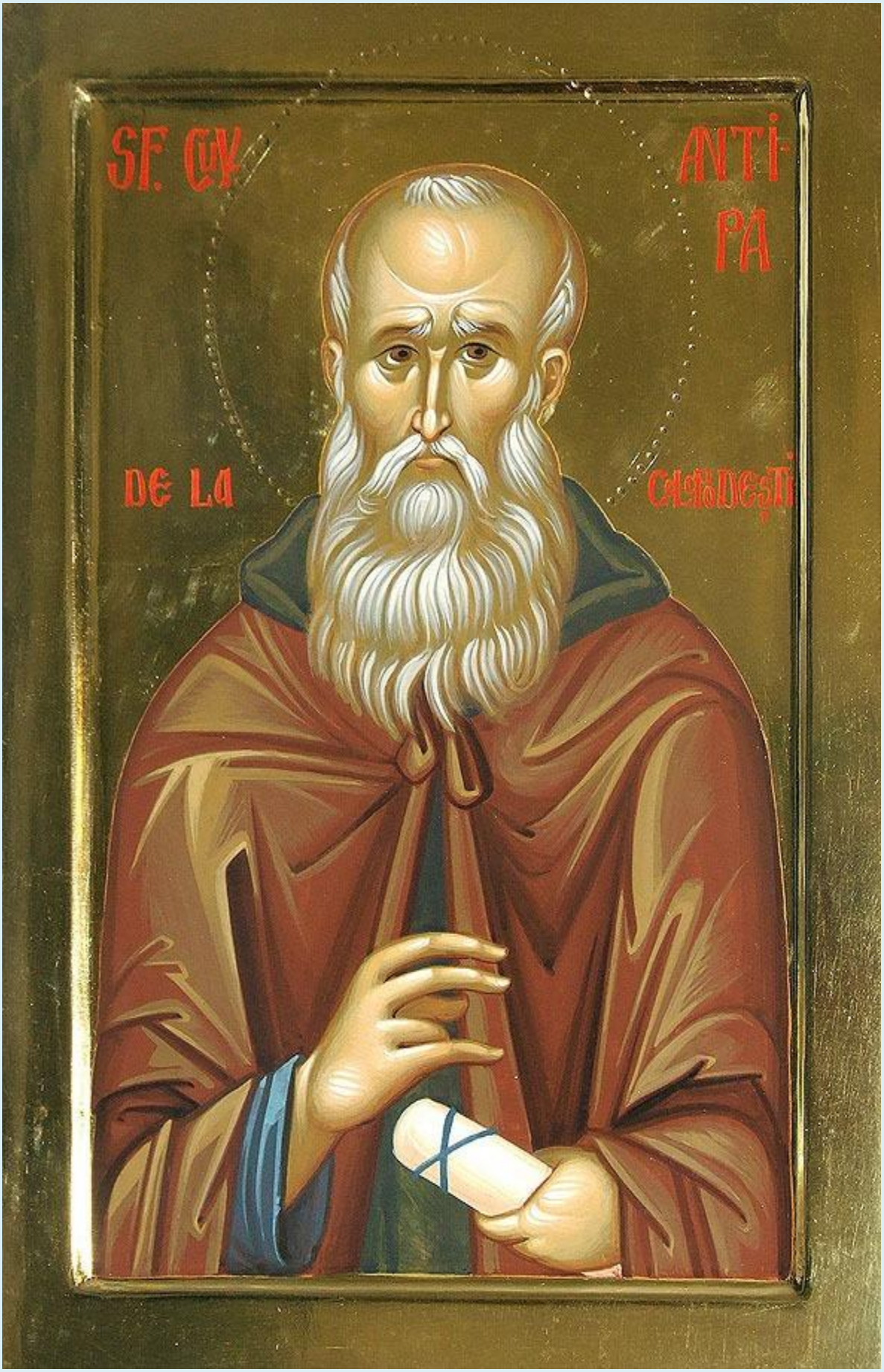
SF. CUV
ANTI-
PA
DE LA
CALUGĂRI

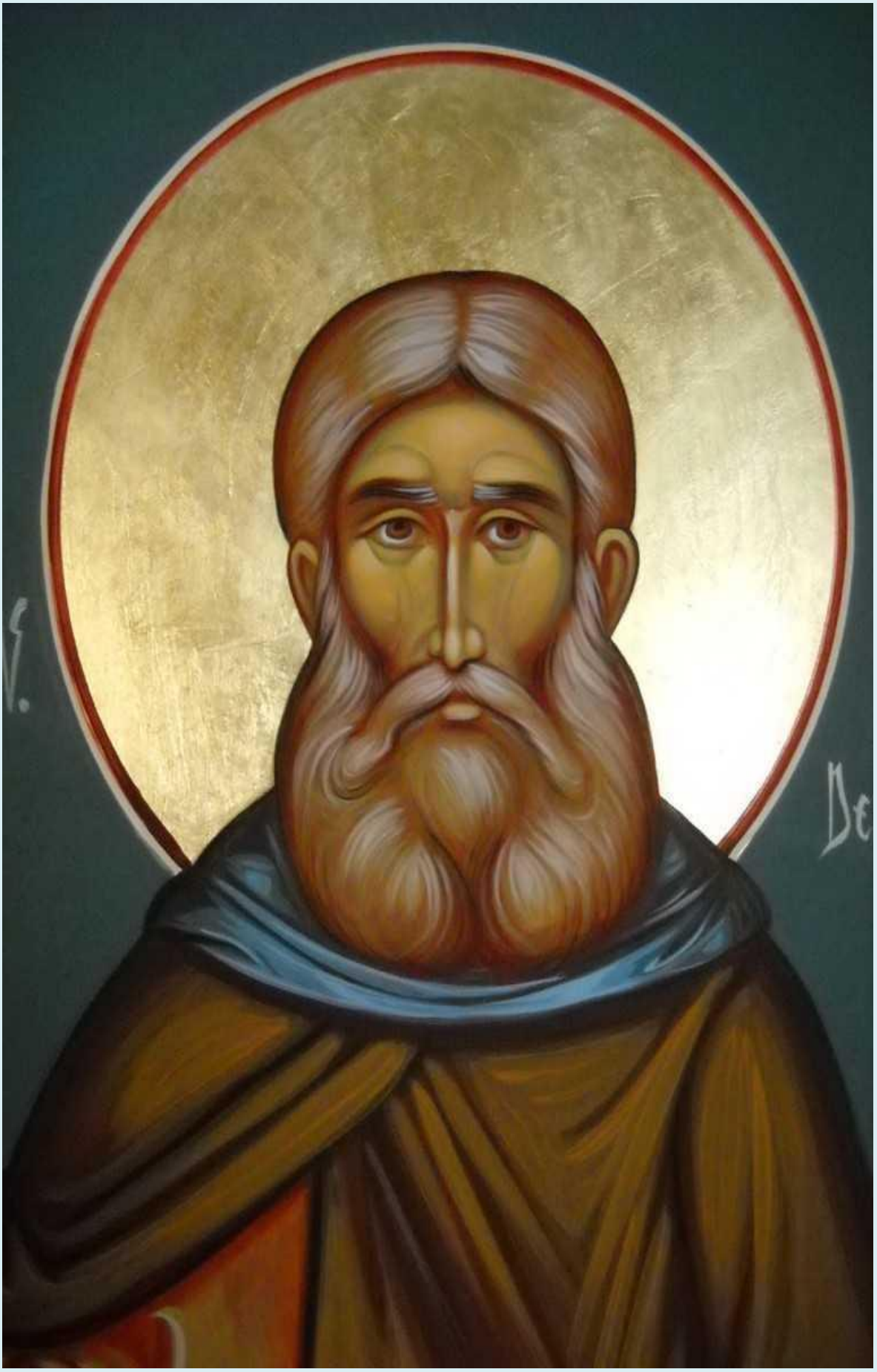

ОА
АНТИ
ПА
ВА
ЛААМС
КІЙ

SF. CUV. AHTIPA
DE LA CALAPODEȘTI

SFÂNTUL
CUVIOS
ANTIPA DE LA
CĂLĂPODEȘTI

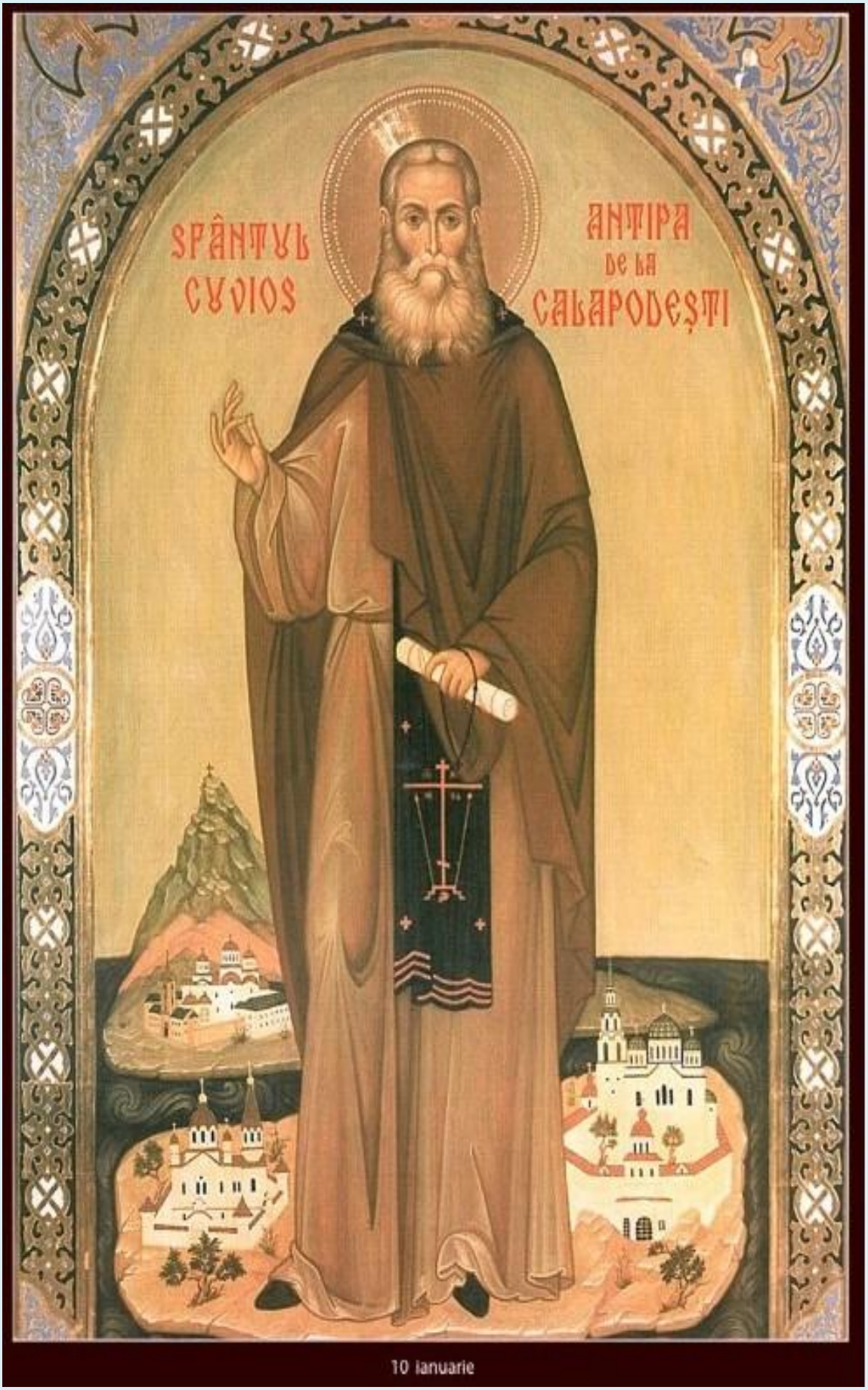

10 ianuarie

© doxologia.ro

© doxologia.ro

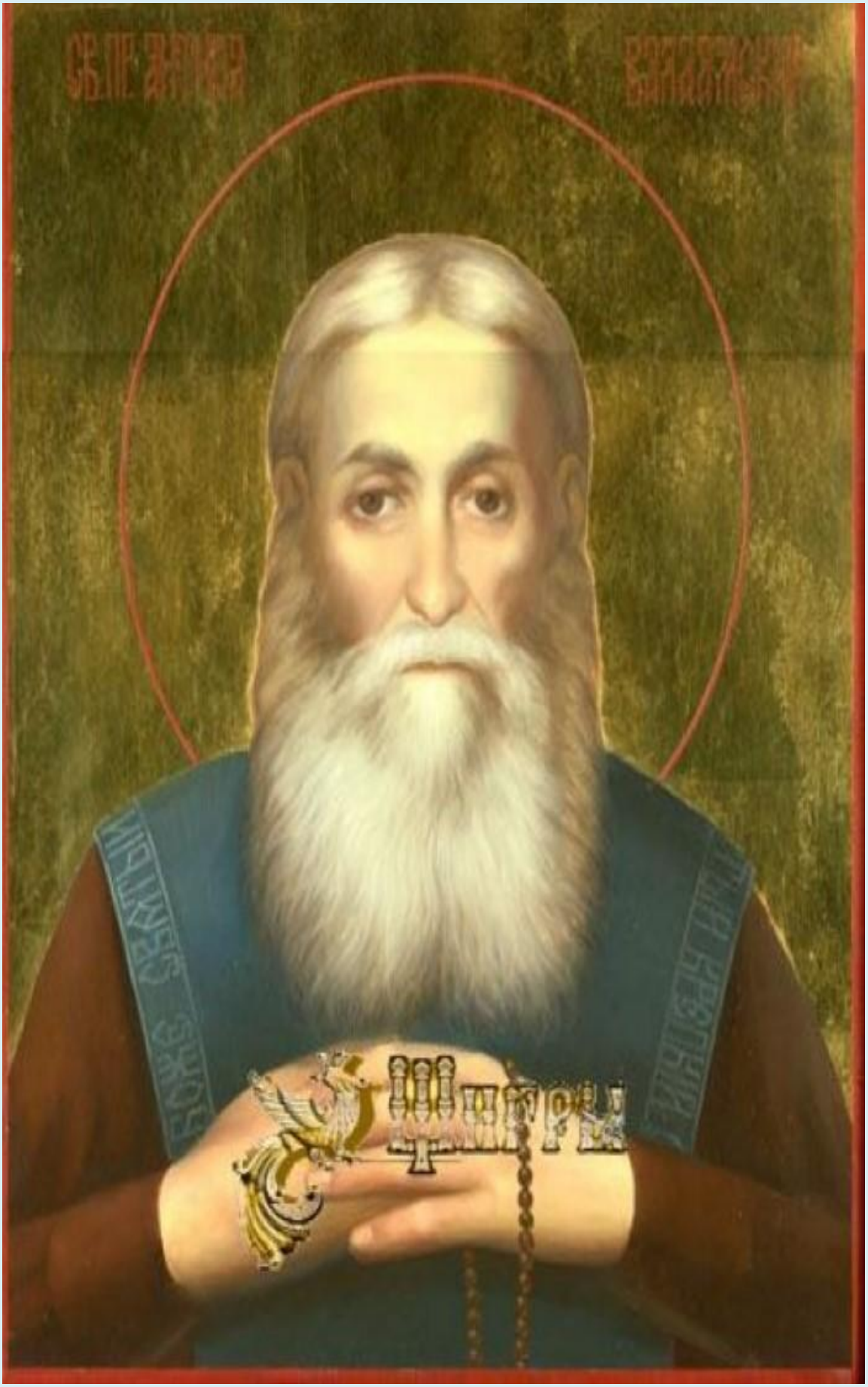

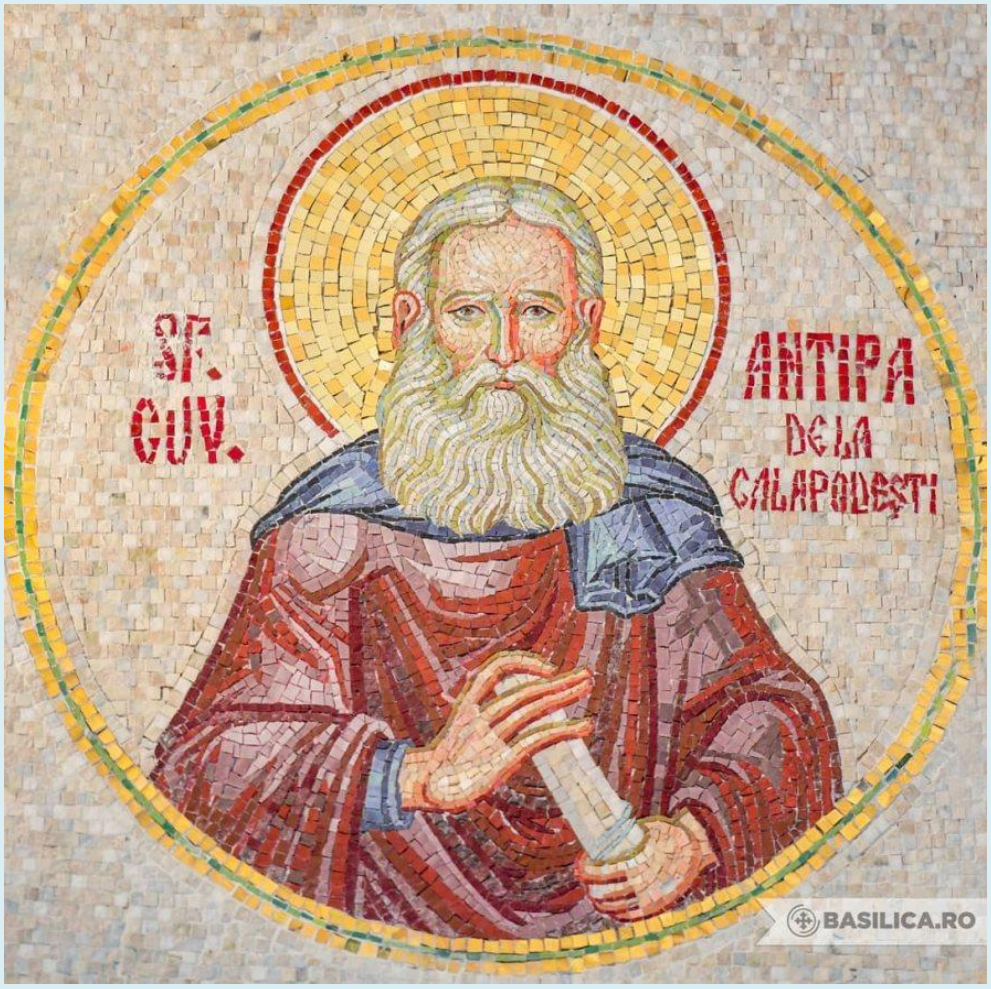
SF.
CUV.
ANTIPA
DE LA
CĂLĂPODEȘTI
BASILICA.RO

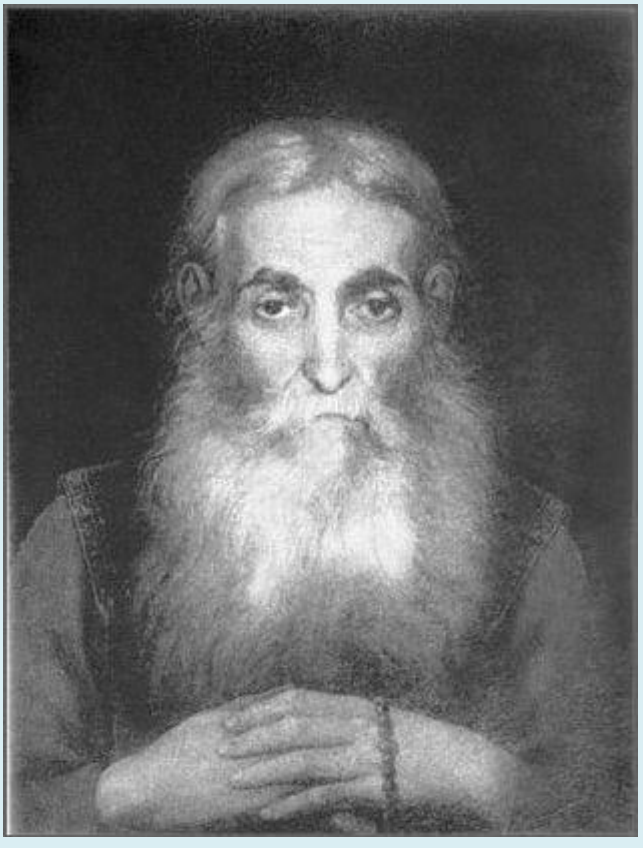

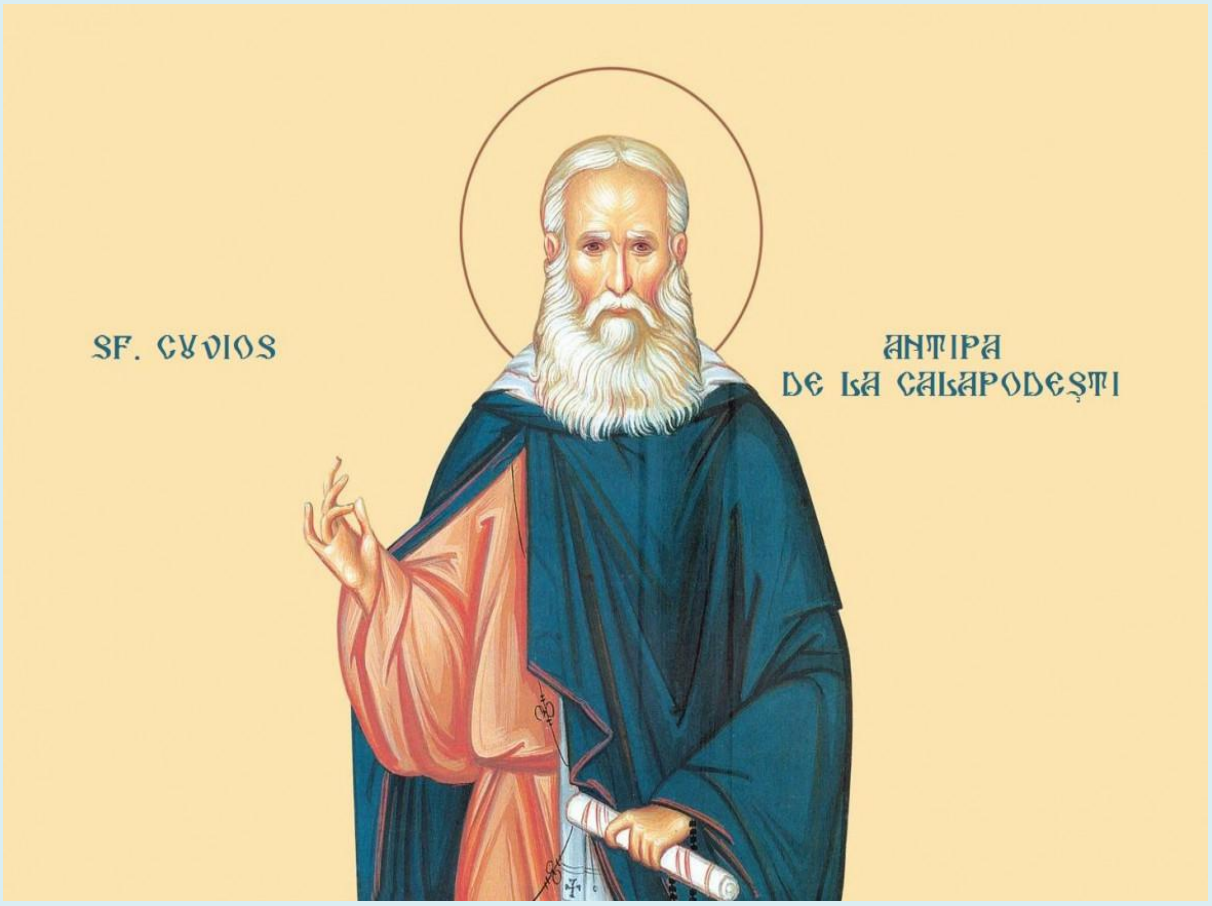
SF. CUVIOS
ANTIPA
DE LA CALAPODEȘTI

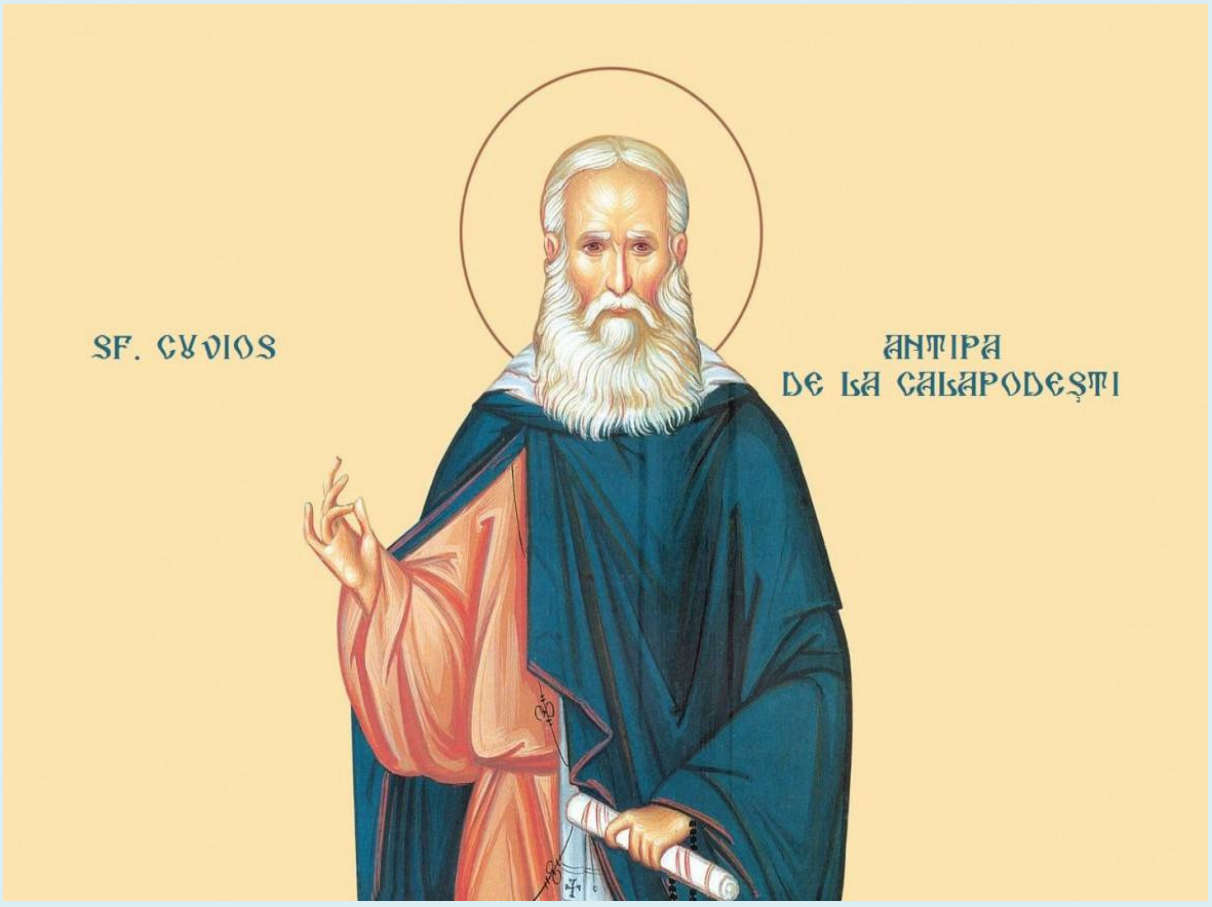
SF. CUVIOS
ANTIPA
DE LA CALAPODEȘTI

SF. GVV.

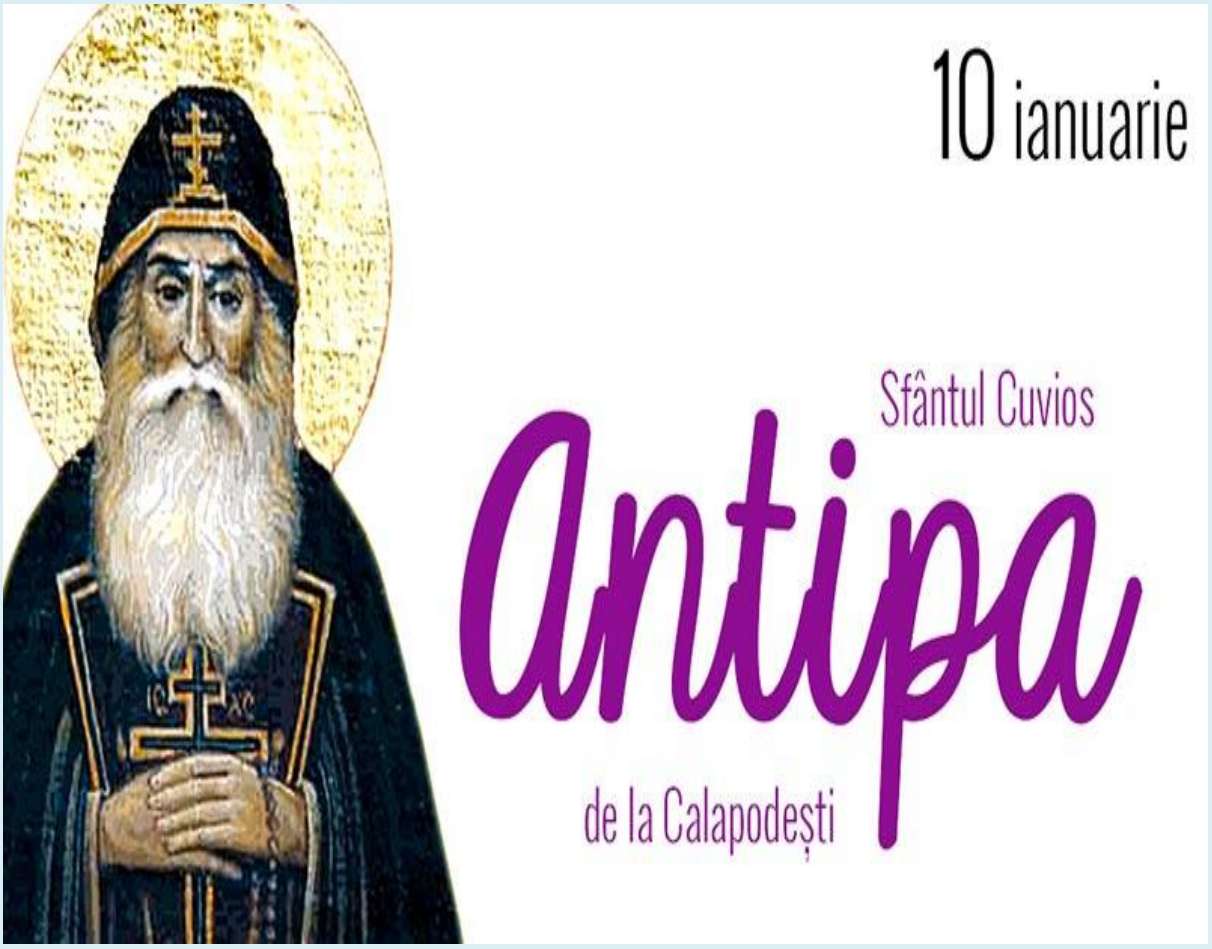
10 ianuarie
Sfântul Cuvios
Antipa
de la Calapodești

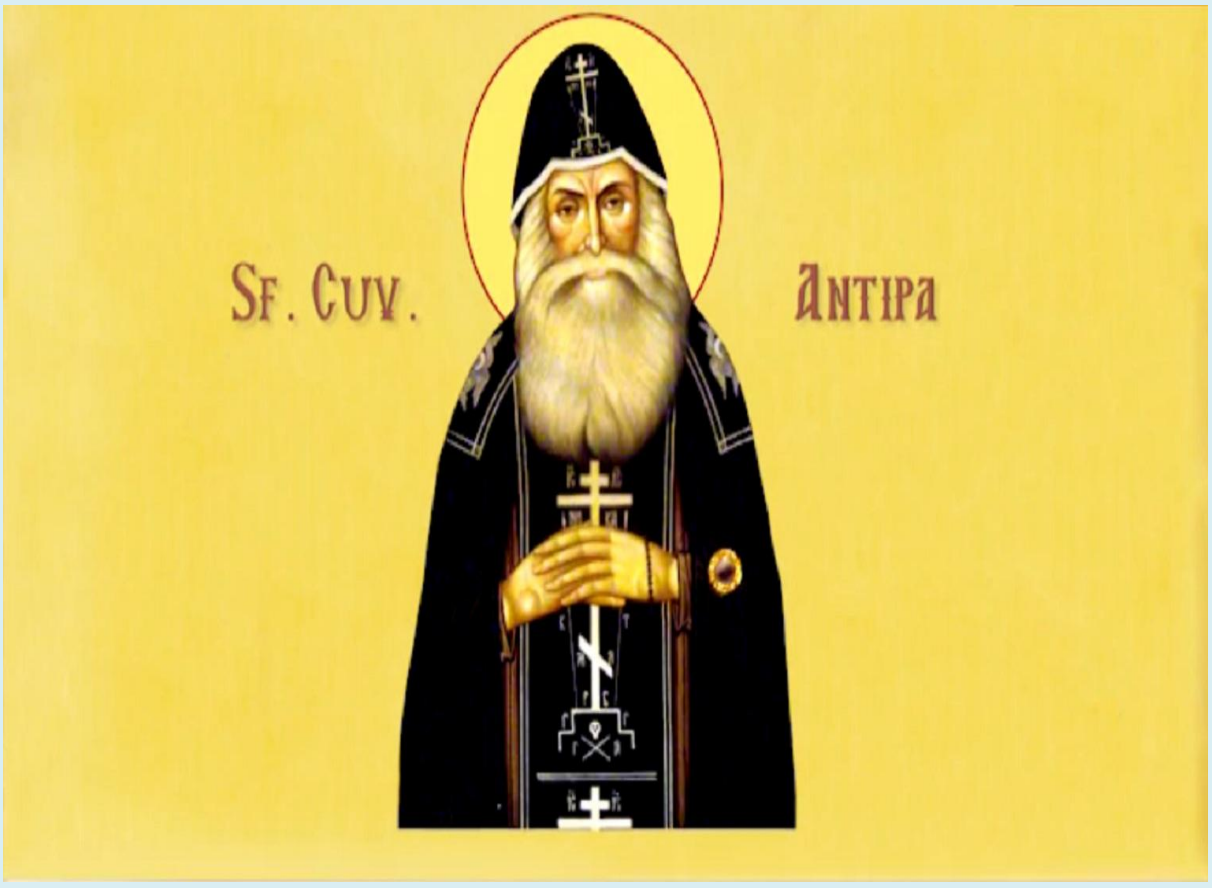
Sf. Cuv.
Antipa

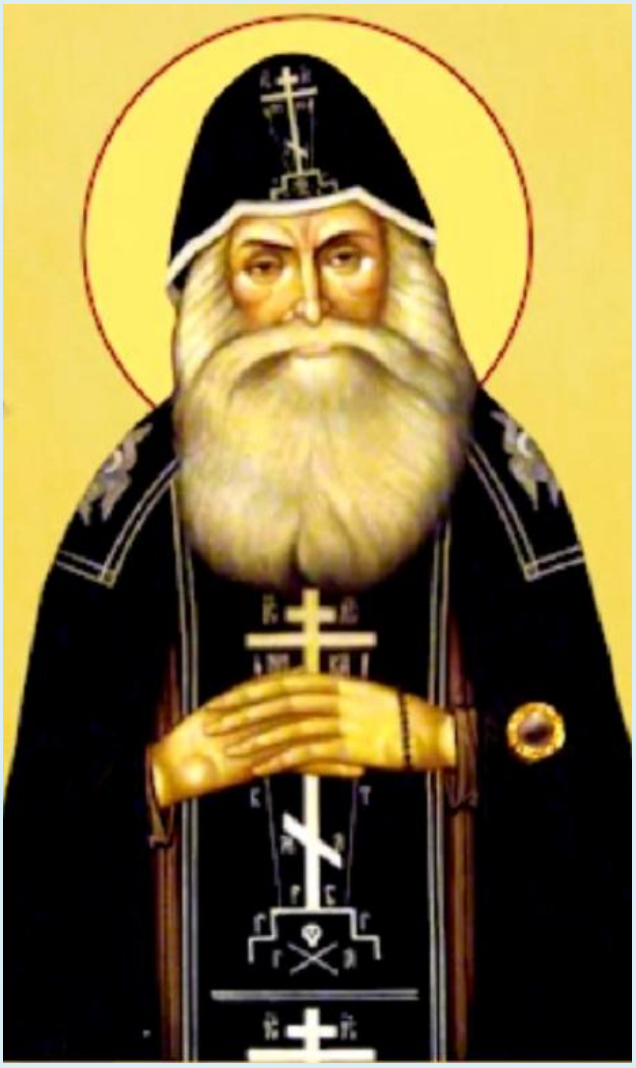

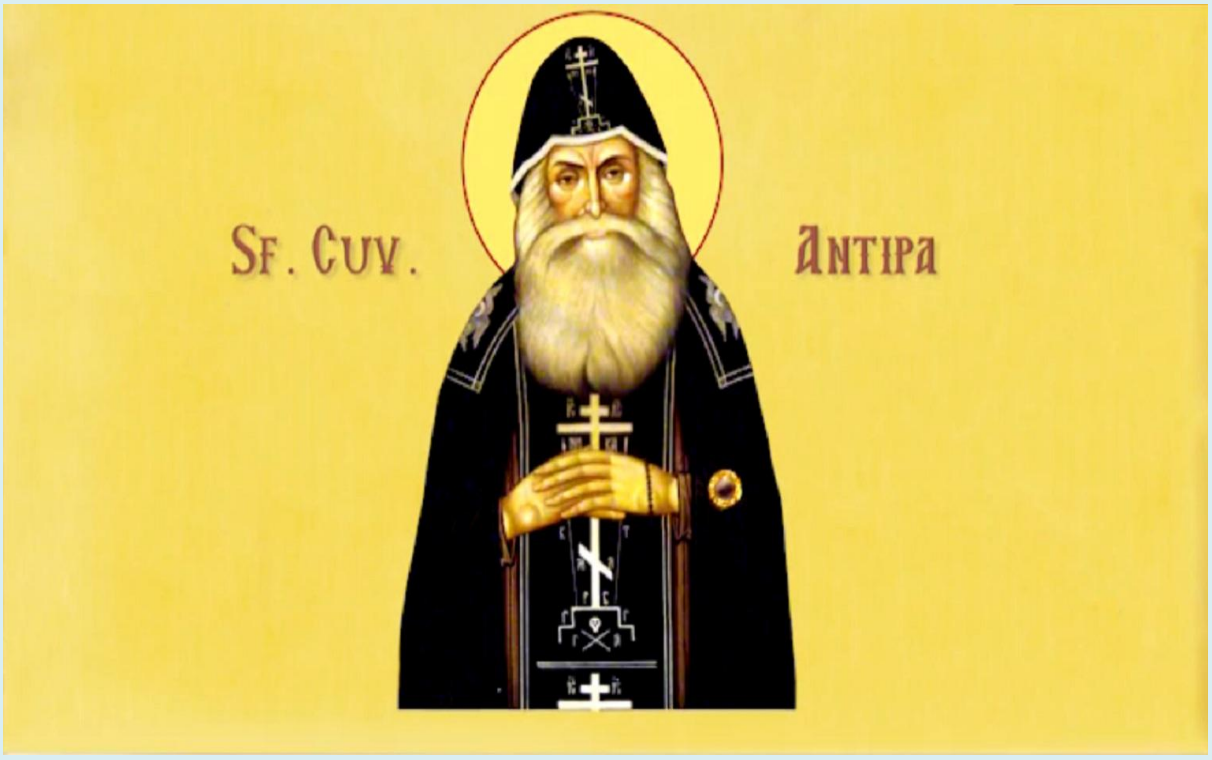
Sf. Cuv.
Antipa

Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești

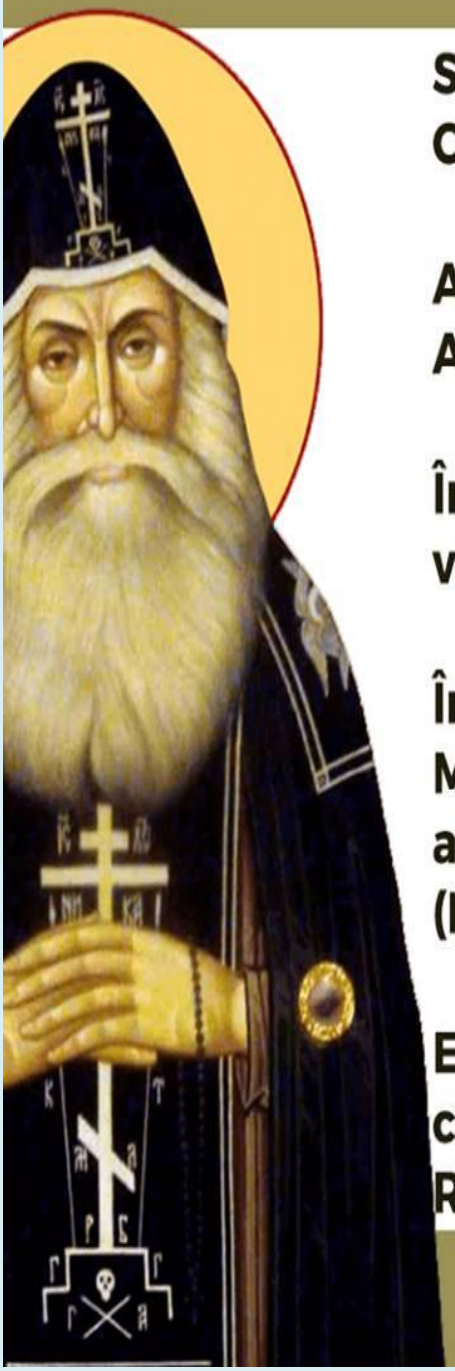

S-a născut în anul 1816 în satul Calapodeşti - Bacău

A fost tuns în monahism la Muntele Athos

În 1860 s-a întors în Moldova vieţuind în diferite mănăstiri

În anul 1865 s-a aşezat în Mănăstirea rusească Valaam, aproape de hotarele Careliei (Finlanda)

Este un sfânt internațional, fiind cinstit de creștinii ortodocși din România, Grecia, Rusia și Polonia

BASILICA.RO

ian
10

6 lucruri despre
Sf. Antipa de la Calapodești

- S-a născut în 1816, în satul Calapodești, județul Bacău
- La 20 de ani a decis să devină monah, în urma unei viziuni a luminii dumnezeiești
- A fost tuns în monahism în Muntele Athos
- Din 1865, a rămas în Mănăstirea rusească Valaam, „Athosul nordului”
- A trăit la Valaam, ca pustnic, timp de 17 ani
- Este un sfânt internațional, fiind cinstit în România, Grecia, Rusia și Polonia

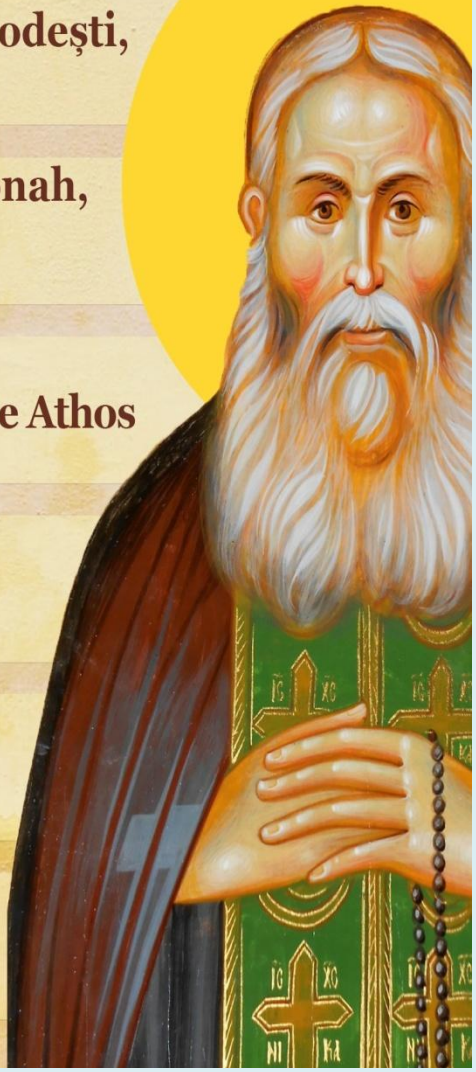

BASILICA.RO

(10) Sfântul cuvios Antipa de la Calapodeşti

În ceata cuvioşilor sălăşluindu-te cu sufletul, părinte Antipa, te veseleşti de vederea dumnezeieştii Treimi şi îndrăznire având către Dânsa, roagă-te neîncetat să ocrotească neamul nostru şi să-l izbăvească din cumplitele nevoi şi din necazuri.Amin.